

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egyszerre 20 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egy év 60 fillérben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő: **Dr. PAP ZOLTÁN**
Szerkesztő: **EÖTVÖS KÁROLY**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM: 708.
Kiadóhivatal 708.

A drága ingyenesség.

Irta: Mezei Ernő.

Hogy Magyarországon valaki az elemi közoktatás állami voltának lelkes, sőt feltétlen híve legyen, nem kell ügymondott modern, felekezeti nélküli szempontokból kiindulnia és annál kevésbé kell bármi vallási világnézettel hadilábon állnia. Az állami közoktatás elve egyre több tért hódít az európai kultúra országaiban és igaz, hogy rendszeresen ezekkel a hódításokkal a szabad korszellem és a vele kapcsolatos közművelődési vagy általános társadalmi érdekek diadalát kívánják biztosítani. De minálunk az elemi iskoláztatásba bevitt állami elv nem annyira a modern kulturális törekvésekkel, mint a szorosán vett állami és nemzeti érdekekkel, a magyarság történelmi fensőbbségének fenntartásával van elválaszthatatlanul összekapcsolva. A mi nemzetünknek meg nem szűnő létküzdelméi között nem lehet a közoktatásnak fontosabb törvénye, mint az, hogy már az emberi öntudat első ébredésénél is föltüntesse a felekezeti és nemzeti széttagoltságok ellenében a közös hazának szent képét és a gyermeki lelkekbe elültesse a mindeneket összefoglaló nemzeti szolidaritás kiírhatlan csiréit. Tiszta sor az is a látó szemek előtt, hogy a magyar állam gondozásába vett elemi oktatás semmi, de semmi értelmére nem válhatik a vallási érdekeknek, még a vallástánításnak semmi csorbáját sem kívánja; viszont azonban a felekezetek kezén hagyott elemi oktatás minálunk,

ahol a felekezeti és nemzeti szervezettek a legtöbb esetben szorosán egybe vannak fonva és egymást kölcsönösen táplálják, az általános nemzeti eszmének sokféle veszedelmével jár együtt.

Azért nem hiszszük, hogy az első káprázat elmúlása után gróf Apponyi törvényjavaslata az elemi oktatás ingyenességéről az elfogulatlan magyar hazafiak megelégedését fogja fölkelteni. Ezt a törvényjavaslatot is alighanem egyik bizonyosságul fogják emlegetni gróf Apponyi ama sajtósájos szellemi és politikai alkatáról, hogy ő mindig tisztán látja a vezéreszméket, mindig magas szempontokból indul ki, de merész eszmékből félenk és félgyakorlatot, magas szempontokból kisméretű következtetéseket von le. Nagy hazafias szándék sugallotta bizonyára Apponyit ennél a törvényjavaslatnál is, ebben is a nemzeti eszme hadi szertárát kívánta új fegyverekkel erősíteni a nemzeti agitáció aknaműveletei ellenében. De mit érhetnek valamely hadseregnek az új ostromágyuk, lennének bár a legpontosabban a kitűzött célhoz beállítva és irányozva, ha a töltésül használt golyók nem visznek el odáig?

Magában véve is elhibázottnak kell tartanunk oktatásunk berendezésében azt az irányt, amely az államot arra készíti, hogy folyton új és új áldozatokkal segíyezze a felekezeteket. Az egyetlen annyira-mennyire megállható érv az elemi oktatásnak általános államosítása ellen csak az, hogy ez a szegény és idegen

érdekek javára kizsarolt magyar állam ezidőszerint még nem nélkülözheti kulturális feladatai körül az egyházaknak és magántestületeknek anyagi támogatását, az áldozatkészség forrásait fakasztó befolyásukat. Amikor mi értelme van oly javaslatnak, mely állami hozzájárulásokkal és kárpótlásokkal mindjobban könnyíti a felekezeti iskolafenntartás terheit. Már ennél helyesebb volna bizony az állami iskolák szaporítása, de még ezzel együtt az ingyenességnek tisztán az állami iskolákra való korlátozása is, ami népszerűségeket ellenállhatatlanul fokozná a nemzeti felekezeti előítéletekkel legjobban elsáncolt vidékeken is.

Am az alaphibát, mert éppen az Apponyi szempontjából vett czélnak teljes eltévesztését másutt látjuk. Ott ahol iskolai törvénykonkrecpczióival a haza és nemzetellenes üzemek fertőző anyagait igyekszik a nem állami iskolákból kiirtani. Szó sincs róla, előbbi és mostani alkotásaiban egyaránt igen rendszeres és körülményes dezinficiáló eljárásról gondoskodik. Sajnos, mindez nem férhet a ragály forrásához, az eredendő és állandó bacillus telephez.

Nemzeti viszonyainknak tulajdonképi kórsága közjogi helyzetünkben van elrejtve. Mivel nincs magyar hadseregünk, híjával vagyunk annak a nemzeti felsőbbségnek, amely erőszak nélkül az erő és tekintély hódító varázsát gyakorolhatná. Ennek elég fatális következtése volt eddig is az, hogy nemzeti politikánk nem egyszer a hiu tün-

Mi, Resedák . . .

Irta: Alba Nevis.

Mikor első ízben járt el az ablakunk alatt Reseda, fehér batiszt-ruhát viselt, az alján rakott fodorral és vörösszalagos panama-kalapot. Jól emlékszem rá; a frou-frouja kétfelől csaknem a szemöldökéig ért és a nyakát enyhén hajporozta. Én, aki a világról való nézetemet és tudásomat nagyrészt a földszintes lakásunk ablakán át szerezttem, csakhamar megállapítottam, hogy Reseda egy felsőbbiskolás leány, aki így délutánként selmet vásárol a himzéséhez s vasárnap tenniszezni jár ki hároamtól hatig. Igaz, hogy rakettet sohasem láttam nála, de a lábán rendszerint vászoncipő volt és erősen kihevült arcczal jött haza.

Egy szombaton, mikor már elvirulóban volt az akác és a sváb-asszonyok illattalan piñkösdí rózsát árultak, kihajoltam az ablakon és Reseda után néztem. Az Isten tudná, miért! Épp olyan volt, mint máskor; a szokott kalap, a rendes ruha, — azt hiszem, otthon volt neki mindenikből vagy egy fél tucit, így lehetett csak magyarázni a mindennapi ragyogó frissességét. A körutnál villamos-megálló van, Reseda az oszlopnál szépen megtámaszkodott és várt. Egy kicsit ügyetlenül csinálta, mert rossz irányba nézegett; én is láttam, és isok is, hogy egyáltalán nincsenek utazási szándékai. Körülbelül öt perc után egy fiatal ember lépett hozzá; ugyancsak világos ruhában, vászoncipőben, a fején valódi

panamával s egy szál buzavirággal a gomblyukában. Azután elmentek együtt és én tovább nézegettem ki az ablakon.

Ez a mi utczánk nagyon furcsa utca. Amint-hogy Budapest minden zeg-zugának megvan a maga különös jellege; azok az utczák, amelyekben sok a selyemsuhogás estétáján, sok a rózsaparfim és sok a füzetlen, áttetsző-bluzos asszonyi derék, azok az utczák a szeretkezés utczái. Viszont a mi utczánk, ahol mindenki, de mindenki párosan és sietve, de csak áthalad, ez a szerelem utczája. Sehol nincs annyi vágyakozás, mint itt, ahol süriin váltják fel a gázlám-pákat nagyterebélyű zöld fák. És mindenki remegve és vágyódva siet át aszfaltján, az örök-egyezel felé. És soha egyedül. Mindig párosan! Az Isten verné meg ezeket az utczákat; nagy gyötrelmet okoznak a magányos embernek, így, késő este, mikor villamos is csak elvéve jár már s valahol messze, tárogatót fujnak.

Mikor Reseda visszafelé jött a lovagiával, már meglehetősen késő volt. Mindazonáltal kiínt maradtak még és le-fel jártak az ablakom alatt. A buzavirág már akkor ott volt a leány mellén és tulságosan sokat és tulságos idegesen kaczagott mind a kettő.

Reseda egy ízben ezt mondotta:
— Maga tartja a hátát? Ez szép, de hátha nem hagyunk nekem a vacsorából?

Azután később:
— Tavaly volt már kéröm, egy orvos, de én sohasem megyek férjhez, mert a férfiakról sok rosszat hallottam!

Azután:

— Csak szerelemről ne, minden másról! Én még sohase voltam szerelmes és a létezésben se hiszek . . .

Ekkor megálltak egy perczre, a férfi azt kérdezte:

— És ha mégis szerelmes lesz egyszer? . . . Reseda hangosat kaczagott:

— Hát akkor . . . akkor szerelmes leszek — nagyon!

Mulatságos volt az ügy. Láttam, hogy a leány annak rendjé módja és a kipróbált receptje szerint ugratja a férfit: Asszony szeretne lenni.

— Nézze, — mutatta később a kezét; — Fáj. A kis öcsémnek én varrom fel a nadrággombjait és tegnap a körmöm alá szurt a tü.

— Szegény!
Ugy láttam, hogy az egyik — a valódi — panamakalap lehajlott és Reseda tiltakozott egy kicsit:

— Nem szabad! Nem szabad, majd, ha asszony leszek . . .

A férfi azonban mégis megcsókolta a kezét és azt mondta:

— Lássá, mindig ez volt az álomom, egy ilyen leány, mint maga: aki sokat kaczag, szöke, a frou-frouját kétoldalt viseli és felvarrja a kis öcsese gombjait! Én úgy gondolom, magával — egy kis faluba húzóda is — gyönyörűség lenne lenni az életet. Mindig fehér ruhát viselne és mindig csokolóznánk . . . No, képzelje el!

Ekkor azonban a Reseda kis alakia már a kapu alól hajlott ki egy puha mozdulattal és hallottam, amint mondta:

minden...
közönséges...
rrel, kompit...
rrel fizetendő

DRÓK

szalonba...
továbbá...
berendezés...
gumi butorok...
függönyök...
bör garnitúrák...
vétel.

Károlyné

czca 23. szám...
telef. 268

szek. sark.

kebel.

1 hónap alatt

orientales

(k. lett plüsk)...
állal, az egyed...
lek által, me...
lyek a mellet...
essék, szilárd...
ják, helyreáll...
ják s a női melle...
nek gráciát...
zus teltség...
kölcsönz...
anélkül...
hogy az...
egészségnek...
ártsanak.

Ga: antilva...
arsonikma...
mentes

kiválóságok...
disz: ecsló...
nállati usaitással...
ma előzetes...
75 korona után...
mellett.

szers: PARIS...
R. Fierhofer...
inger-sírasse 15...
Jóssel győz...
1907

**A órák...
tesek...
gye.**

LÓ.

külföld...
(óvszer...
kís)

ERANPILS

ebb párisi...
legelőny...
szerszer...
tök

ándornál

VI. ker...
törül 50.

képes...
nygyan...
és...
tve.

drakl

szolgálat...
szabás!

tal kúldok...
kolénnéi...
szel...
elmegyek.

János

abótermo...
PEST,

56. l. em.

szék a leg...
oprol és bel...
etekből

tetések, hiábavaló rajongások és kicsinyes erőszakosságok útjára tévedt. Amde még meg lehet érteni azokat, akik azt hirdetik, hogy amennyiben és a meddig nem érthetjük el a magyar állami hatalom teljes kiépítését, legalább az iskolai tanítás és nevelés eszközeivel készítjük elő, a közoktatás nagy és jól szabályozott medrében igyekezzünk összefoglalni és egységes folyamattá szervezni az ország minden nyelvű lakosságának nemzeti érzését, politikai öntudatát.

Apponyi Albert, a paktumos lestereltségbe helyezett közjogi politikus, mint szakminiszter nyilván ezt az utmutatást követi. De különös, ő aki sokszor hirdette, hogy a nemzetiségi bonyodalom főokát is államunk közjogi fogyatékoságában kell keresni, az iskola terén oly politikai módszerhez folyamodik, mely minden komoly eredmény nélkül a létező visszasságokat a végtelenségig fokozhatja. Nem is kíván előhaladni abban a modern irányban, mely a közoktatást az állam közvetlen természetes jogául foglalja le. Még az elemi oktatásra nézve is, melynek pedig a köznevelés teljesen egynemű, tömör alapjait keli leraknia, az „állami monopólium” elvi ellenének mondja magát. Nem akar az iskolára nézve elválasztó joghatárokat teremteni állam és felekezetek között. Ahelyett sok költséggel, sok ágazatu apparatussal hatályosabb felügyeletet, részletesebb ellenőrzést akar érvényesíteni a nemzeti szempontból megbizhatatlan iskolák felett. Programját a felekezeti árnyalatu nemzetiségekkel szemben az ismert „zab és korbács” jelszóval lehet definiálni. Vajjon nem az lesz-e az eredmény, hogy több lesz a nemzetiségi élet alsó szféráiban a hiábavaló zaklatás és az ellenőrizhetlen önkény, még jobban össze-sűrítjük a nemzetiségi izgatás és a külföldre ható jajgatás alkalmait, anélkül, hogy nemzeti érdekeinkre bármilyen csekély garanciát nyerhetnénk. Nemzeti-ségi politikánk ekkép majd oda csu-

sodik ki, hogy nincs ugyan magyar hadseregünk a mely mindenféle az állami erő imponáló képét tündököltethetné, nincs egységes állami közoktatásunk se, mely szilárd állami öntudatot szervezhetne, de a nemzetiségekkel szemben intézményeinket, hivatalainkat a rendőrállam mintájára, az örökös vigyázat bonyodalmas, faggató szerveivé alakítjuk át. Ausztriának majd igazi öröme telhetik benne.

Apponyi Albertnek élénk emlékezetében lehet, mi okozta az egyházpolitikai harc viharait. Az volt az ok, hogy az állam oly állami természetű feladatokat bízott az egyházakra a melyeket ezek saját külön érdekeiknél fogva az állami akarat mértéke szerint teljesíteni nem tudtak, nem is akartak. És következtek a hiábavaló zaklatások, erőszakoskodások, büntetések, a mig nem maradt más megoldás, minthogy az állam a maga feladatait teljesen a maga intézésébe vegye. Apponyi iskolai politikája odaviszen, hogy ezt a próbát a magyar államnak meg kellene ismételnie. Csak-hogy a kísérlet útja ezuttal sokkal veszedelmesebb, mert rég szervezett és külföldi erőkbe kapcsolt állambontó törekvéseket kell majd ártalmatlanná tennünk. Micsoda circulus vitiosusba kergetjük bele folyton állami biztosságunk legfontosabb érdekeinek védelmét.

Amikor a gyermekek nevelésére gondolunk, akkor nézzünk tul a felekezeten, tul a nemzetiségeken, tul minden szűkebb érdekű csoporton és ne lássuk csak őket, az örök nemzeti élet legdrágább reményégeit, akiknek nevelésével biztosítanunk kell a hazának az ő régi öröksége fentartását és új élete virulását.

Budapest, június 2.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart, melynek napirendje: A büntető novella, a Kassa—oderbergi vasutnak nyújtandó állami biztositásról szóló javaslat, több viczinális engedélyezéséről s a budapesti helyi érdekű vasutaknak villamos üzemre való átalaki-

tásáról szóló javaslatok, a Bernben kötött vasut szállítási nemzetközi szerződésről szóló javaslat, az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről szóló törvényjavaslat, kérvények, mentelmi ügyek és interpellációk.

Justh Gyula Bécsben. Justh Gyula képviselőházi elnök ma délelőtt Budapestről Bécsbe utazott.

A horvát bán Budapestre. Báró Rauch Pál horvát bán holnap Budapestre érkezik. Utazása alkalmasint azokkal a rendszabályokkal van összefüggésben, melyeket a horvátországi sajtó féktelen agitációjának meggátolására terveznek. A bán már hosszabb idő előtt előterjesztést tett erre a magyar kormányának. Rauch a helyzet elmérgesedéséről hoz jelentést és valószínű, hogy a legerősebb rendszabályokkal utazik vissza.

Zágrábban ma délelőtt a horvát-szerb koalíció végrehajtó-bizottsága értekezletet tartott dr. Nikolic Vladimir volt osztályfő lakásán. A folyó ügyekről tanácskoztak, azonkívül elhatározták, hogy a Prágába vándorolt egyetemi hallgatókat anyagilag fogják segíteni.

A vukovári községi választások általános megjelölésére az uniónista-párt győzelmével végződtek. Ez a győzelem annál érdekesebb, mert a kerület képviselője, dr. Palecek többi jelöltjeivel együtt kisebbségben maradt.

Zágrábról jelentik: Supiló Ferencz képviselő Zágrába érkezett, hol a horvát-szerb koalíció végrehajtó-bizottsága legközelebb értekezletet tart, melyen a politikai helyzettel és különösen az egyetemi kérdéssel fog foglalkozni. Az egyetemi ügyek alakulása miatt a polgárság körében meglehetősen elégtelenség észlelhető. A diákok távolléte anyagilag is sújtja a város polgárságát. Vrkljan Péter városi tanácsos legközelebb interpellálni fogja a polgármestert, hajlandó-e az egyetemi kérdésben a polgárság érdekét megvédeni. Az egyetem tanácsa tegnap gyűlést tartott, amelynek határozatáról azonban eddig mi sem került nyilvánosságra. Mindössze csak annyit tudódott ki, hogy Bauer prorektor és a Jékánok el vannak tőkelve, hogy méltóságukról lemondanak, miután a hirdetett előadások hallgatók hiányában nem tarthatók meg.

Az ingyenes népoktatás. A képviselőház közoktatási bizottsága holnap délután fél öt órakor a gazdasági népoktatásról és az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló törvényjavaslatokat tárgyalja. A földmívelésügyi és pénzügyi bizottság szűrtökön, a képviselőház pedig a pünkösdi szünet után való első ülésben tárgyalja a javaslatokat.

— Viszontlátásra! Holnap, ugyanakkor, ugyanott . . .

És másnap, ugyanakkor, ugyanott, újra megjelentek. A férfi most már egy nagy csokrot hozott. Rózsát és nem pünkösdit, de virágos-boltból való, nagy, porcellánszerű, fehér és piros, aranyzállal átkötött csomót.

Ezen a napon egy szót se hallottam a beszédükből, de a dolog — úgy láttam — rendben ment. Utóbb egy napon már karonfogva is jöttek, az igaz, hogy csak az utcza sarkáig. Ott eleresztették egymást, de hát így szokott az lenni; előbb a kapui, azután a szoba küszöbéig, azután azon is — mindenben — tul!

Már körülbelül négyhete tartott ez a helyzet s én várva-vártam a fejleményeket, mikor egyszer csak az történt, hogy a férfi nem jött el. Voltaképp igen ügyesen csinálta; nem egyszerre, de fokozatosan. Napokkal előbb már késett: először öt percet, azután egy negyed, majd egy félórát. De a lány csak akkor tért észre, mikor végleg elmaradt. Sokáig várt rá és mikor hazajött, egészen sápadt volt. Párok suhantak el mellette s ilyenkor meg-megrezsent. Az arcán mégis több volt a boszankodás a szomorúságnál. Ugy vélem, a kis macska vághat ilyen képet, mikor kisiklik a körmei közül az egér. Lehet, — sőt biztos, — hogy néhány éjszakán át sirt, mert napokig nem jött ki az utczára. És amikor kijött, alig ismertem rá: se fehér ruha, se vörösszalagos kalap. Egy redőtlen, komoly, szürke toalett, angolosan kicsi kalap és gyönyörű, hunczut, szőke frou-frouja simán hátrafésülve. Megnyult és megidősödött esztendőkkkel, de láttam, hogy így

sokkal több rajta a bái, a lélek, meg az a bizonyos csudaszor, ami különösen megletebb férfiakra hat s amit ők rövidesen nőiességnek hívnak. Egy hatalmas, szőke ur kísérte, aki a kinézéséről ítélve, vagy képviselő volt, vagy más, de hasonlóképp reprezentációs állásban lévő férfi. Reseda keveset beszélt, de melegen nézett rá és hangosan sohase kaczagott. Annál a bizonyos megállónál még nyugtalanul haladt el néhány napig, azután igen simán ment minden, a férfi elkísérte őt rendszeren, hozta a csomagjait és igen mélyszéges és meghitt lett a barátságuk. Abból a komoly és megtisztult, megnemesedett fajtából való, amelynek föltétlenül egy életre való boldog egyesülés a vége.

Azután egyre több csomagot hoztak és egyre később jöttek, mintha közelednének a végső állomáshoz. A lányon láttam, hogy nem ugratja a férfit, hanem a játékba most már belevész a maga szomias, boldogság után való vágyódását, csalódáson átment lelket és az egész meleg és bizó leányos naivságát.

És megtörtént, hogy most is megálltak egyszer az ablakom alatt. És megtörtént, hogy ez az ur is csaknem úgy beszélt, mint a másik:

— Mindig magát kerestem, mióta eszmélek! Egy leányt, akinél se a testén, se a lelkén ne legyenek cziíra hazugságok! Aki simán viselje a haját és az arcán ne tüljön poudert. Aki csak hangtalanul mosolyogjon és megtestesítse a mesék harmóniáját . . .

Reseda remegett és kigyuladt arcán tisztán láttam a várakozást: — Na, most!

— Most megtaláltam, — folytatta a férfi, —

megtaláltam és egyben elvesztettem örökre! Maga tudja-e, Reseda, mi az, mikor az ember kegyelmesekkel tegeződik és csak két higitójást ehét ebédre, valamelyik eldugott teicsarnokban? Tudja-e, hogy az ezüs koronával ékített pénztárcaimban olykor két rongyos fillér lapul meg . . .

Reseda azt tette, amit régidők óta nem; hosszan, élesen és hangosan kaczagott:

— Szóval ez azt jelenti, hogy nem házasodik és én férjhezmehetek Springerhez . . . Jó; eszes lány vagyok. Megértettem!

És másnap kocsi állott a Resedák kapuja előtt s nagy díszben vonult ki a család a liget felé. Egy köpczös kis vörös ur karonfogva vezette Resedát, akin tetőtől-talpig egy suhogásból és ragyogásból való selyemruha volt. A fején félméteres strucczettollak és a kezén az ujjatlan selyemkeztvü árnyékában egy súlyos karikagyűrű.

Utánuk jött a mama, még az arca is parádés volt és folyton szölongatta a köpczös urat:

— Kedves Springer! . . . Édes Springer! . . .

A házbéliek irigykedve nézik őket az ablakon át, én meg egy kicsit elszörnyűködtem:

— Lám, lám, hiszen ez a Reseda se kaczer bakfis, se mélyérezésű, szerelmes lány, hanem egy közönséges, született kokott, aki a siffonérből úgy szedegeti elő a tulajdonságait, akár a cziíra selyemszoknyákat amaz, hogy a szeretőinek tessenek.

És bizonyos vagyok benne, hogy a robogó kocsiban a fölsimert stációknál most már el se pirult!

A t. Házból.

I. Hol van és hogy van?

A képviselőház ülésére tíz óra után lövő képviselők is meglepetéssel látták, hogy ámbár az ülés még nem kezdődött el, a folyosó üres. A baloldali részen, ahol máskor ilyenkor Justh Gyula szokott előadást tartani a koránkelő fiatal zszurnalisták csoportjának, itt ezen a folyosón egészen szabad az ut, ugyannyira, hogy Gabányi Miklós valóságos belső magánzó és volt képviselő nagyon kényelmesen végig sétálhat rajta anélkül, hogy a veséjét letipornák. Miért szabad az ut ennyire? Tán csak azért, mert senki sincs a folyosón? Azonban ha jól megnézzük a Duna felé tekintő oldal falait, meglepetten látjuk, hogy bizony vannak itt elegendő, csak hogy nem csoportban állanak, hanem oda vannak ragadva az ablakos falakhoz. Persze. Az uszoda miatt keletkezett e helyzetbeli változás. A hölgyek uszó-órája van délelőtt tizenegyig s a képviselők és kibiczeik finom szemüvegekkel gyönyörködnek a vízi tündérek formáiban. A vízből előugrott előbb egy piros ruha, aztán egy fekete ruha. A kevés öltözék a legkedvesebb átlátszóságban tapadt hozzájuk és hogy semmi panasz ne legyen, hát a napfényben lefeküdtek a partra és egy kis testgyakorlatot csináltak. Majd új közreműködők érkezése szerzett változatosságot és a képviselők így távolból az ismerettségkötés módjai felől gondolkodtak. Tolnay Lajos az ablak mellett bizonyos repülőgépek konstrukcióján törte a fejét, amely gépek megállanának a víz felett és kis csolnakokat bocsátva le, magukhoz emelnék a nimfákat. Szerényi államtitkár észrevétel nélkül haladhatott át a folyosón. Valamint Wekerle Sándor miniszterelnöknek sem állotta el az útját senki sem protekciós folyamodványokkal. Amiből aztán önként következik, hogy egy eszmebizományos rögtön kész volt a saját külön ötle-tével: az uszodatulajdonosnál jelentkezik, hogy figyelemelvonási szubvenziót eszközöl ki a kormánytól a megfelelő provízió fejében.

Ezekkel az elmékedésekkel eltelt egy negyed óra, amikor szivtépő csengetések hallatszottak a Ház egész területén. Szaggatott, ideges csengetés, ami az egész területet megrázta, behatolt a legrejtettebb fiúkébe is. az olvasóterembe, a buffetbe, a kupolacsarnok oszlopai közé és a társalgó pamlagainak a ránczaiba.

— Mi ez? Mi ez? — nyugtalanokdta a pihenő képviselők. Ez nem a Justh Gyula csengetése. ilyen idegesen nem csenget más, mint Rakovszky.

És mert már fél tizenegyre járt az idő, ebből is következtettek valamire.

— Justh Gyula tíz órákor pontosan megszokta nyitni az ülést. Fél tizenegy órákor csak abban az esetben nyitják meg az ülést, hogy ha Justh Gyula lemarad és Rakovszky ugrik be az elnöklésbe.

Az egyik gondolat szüli a másikat. Tehát nem csupán a női uszoda miatt maradt el a folyosói csoportosulás, hanem azért, mert nincs itt Justh Gyula, aki a saját eszméinek propagandát csináljon.

Kevéssel később mindenki megtudhatta, hogy Justh Gyula csakugyan nincs itt. Elutazott. Mért ment el? Hol van?

Elment; nincs itt, ez bizonyos. De, hogy hol van, senki sem tudja.

— Hol van Justh Gyula? — kérdezi Sturm Albert is, aki egy millió osztrák értékű koronáért se vallaná be máskülönben, hogy valaki lehet valahol anélkül, hogy ő tudná, hol van.

— Hol van Justh Gyula? — kérdezi maga Wekerle is.

— Tornyai birtokára utazott. — feleli egy elnöki hivatalnok.

— Na, igen. Ha nevezetes emberek elutaznak, akkor mindig valahová utaznak, de sohasem oda, ahová mondják.

— Mi így tudjuk, kegyelmes uram.

— De hát azért nincs semmi baj.

És valahányan kérdezték, hogy hol van Justh Gyula, mind más és más kombinációkat fűztek ahhoz a tényhez, hogy nem tudnak feleletet adni a kérdésre.

— Talán csak nem Bécsbe ment? — vetette fel a kérdést Molnár Jenő.

— Bécsbe, a királyhoz? — feleli kérdés formájában Farkasházy. — Oda nem ereszti be őt Barabás Béla.

— Barabás, aki a királyllyal egy asztalnál eszik paprikás szalonnát minden reggel és töltött káposztát minden délben, — folytatja Bozóky Árpád, — óh, Barabás semmiesetre se tűri el a konkurrencziát és ő nem ereszti be Justhot.

— De mit is keresne Justh Gyula a királynál, — tündök folytatólagosan a felvetett eszmén a zseniális Ráth Endre.

— Hát hogy mit? Majd megmondom én, — lép a színpadra egy Samu. — Azt keresi, hogy be fogja panasolni a kormányt, hogy olyan, mint az a madár, amelyikről azt mondják, hogy sokat akar a szarka, de nem bírja a végrehajtó hatalma. Hogy a kormány nem elégszik meg a tisztí fizetés felemelésének a megszavaztatásával, ami olyan gyorsan ment, hanem most még belső reformokat akar hasonló gyorsasággal elintéztetni, ingyenes népoktatást, amiből semmi haszna nincs Ausztriának, hanem csak Magyarországnak van haszna, sőt még kivándorlási törvényt is, beruházási törvényt is, amiből szintén csak nekünk van hasznunk. Hát ez infámia, hogy most már a képviselőház olyan dolgok elintézését is sürgőseknek tartsa, amelyek csak Magyarországra nézve hasznosak... emiatt haragszik Justh Gyula és amiatt utazott el, mert az ő nézete szerint az eféle haszontalanságoknál sokkal fontosabb a vakáció. De talán még se ment a királyhoz Justh Gyula, mert hátha a király azt mondaná: „Kedves Justh, nincs igazsága. Mert, ha a magyarok kellő időre megadják azt, ami az én hadseregemnek kell, miért ne engedjük, hogy azt is megadjuk, ami a saját maguk hadseregének, az irni-olvasni nem tudó nép gyermekei részére szükséges.“

Ez a kérdés tehát, hogy hol van Justh Gyula, felelet nélkül marad. De hogy mért nincs itt, arra olyan feleleteket adnak, hogy ha ezeket ő előre hallotta volna, bizony nem utazott volna el.

Máskülönben pedig a tájékozottság éppen csak annyi, mint amikor Wekerle odaforul Güntherhez, kinek a törvényjavaslata van napirenden és azt kérdezi:

— Hogy vagy?

— Köszönöm, — felel Günther.

— És te hogy vagy? — kérdezi aztán Günther.

— Köszönöm, — feleli Wekerle.

És most tessék eligazodni azon, hogy tulajdonképpen hogy vannak.

* * *

II. Fiskális-vásár.

A büntető törvénykönyv módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatták az ülésteremben és olyan fiskális-vásár keletkezett, hogy az elnök Rákovszky István mind a két fülét bedugta.

Csak éppen hogy a mai vitát Nagy Sándor

nyitotta meg, öt érdemes volt meghallgatni, mert komoly, civilizált tónusban, affektálás nélkül, de alapos mély tudással fejtegette a kérdéseket, amelyek a tárgyalás anyagához tartoztak. Beszéde tanulságos és érdekes volt.

Az első padban két helyen átdölvé telepedett le Kelemen Samu, akinek erős sajtó áll rendelkezésére az agitációban és aki ugy szerepel, mintha egy nagy kámpányt vezetne, de senki se tudja, hogy kikkel, mikor, ki ellen és mi ellen vezet. De hátradől és hol helyeslőleg bólint, hol rosszalva rázza a fejét és állandóan szembe fordul Güntherrel, mintha le akarná nyelni az igazságügyminisztert, mint egy illetéktelen konkurrenst, egy zugírászt a szép firmájú ügyvéd.

Mindamellet a József-város Deák Ferencze, aki függetlenségi köntösben mutatkozik bámulói előtt, Nagy Dezső is megreszkíroz egy kis fejtegetést és helyesli Günther és üdvözlő gróf Edelsheim-Gyulay Lipótot, mint a züllött gyermekek pátrónusát, valamint a Rákosi Jenő iskolahajóját.

Ki tud ezeken eligazodni, hogy miért kell a gyermekmenhelyen át eljutni az iskolahajóig és miért lánczolják ezeket oda a büntető törvényhez.

De gróf Esterházy Móricz megmagyarazza. Végre az ügyvéd-vásárban egy gróf, aki esetleg nem is ügyvéd és éppen ezért megmondhatja, hogy a gyermekvédelmi intézkedések nagyon fontosak. (Holott ezeken az ügyvédek alig keresnek valamit.)

És Visontai Soma (szintén ügyvéd) hatalmas gyönyörű beszédet mond, de olyat, hogy ha rögtön igazságügyminisztert kellene választani, akkor nem annyira Kelemen Samut választanák, mint Fenyvessy Somát.

Az tudniillik kétségtelen, hogy ha Günther megbuktatják, akkor igazságügyminiszter csakis vagy egy Nagy lehet, vagy egy Samu.

Ebből a czélből az ülés végén az egyik Nagy, tudniillik Emil, összeveszett nyílt színen az egyik Samuval, nevezetesen Visontaival.

És amint Soma a dühtől taitézkzott, Nagy Emil előkelő szempillákat fordított feléje és azt mondta:

— Nekem is van Wertheim-szekrényem.

Óriási! Neki Wertheim-szekrénye van.

Nagy György boldogan sóhajtott fel:

— Hála Istennek!

Mert akinek Wertheim-szekrénye van, az nem lehet igazságügyminiszter.

Egyszer volt egy, Pólonyi, de azt is megbuktatták.

Budapest, június 2.

A polgári perrendtartás. A képviselőház igazságügyi bizottsága kedden délután Holló Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen Günther Antal igazságügyminiszter, Meskó László, Imling Konrád és Tóry Gusztáv államtitkárok vettek részt. Bizony Ákos előadó részletesen ismertette a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot, annak alapelveit és a ma érvényben lévő perigunktól eltérő rendelkezéseit és kiemelve a javaslat fontosságát és sürgősségét, általánosságban a bizottságnak elfogadásra ajánlotta. Holló Lajos elnök a bizottság nevében köszönetet fejez ki az előadónak beható előadásáért. A bizottság ezután a javaslatot általánosságban elfogadta és a részletes tárgyalást a jövő ülés napirendjére tűzte ki.

Az alkotmánypárt értekezlete. Az országos alkotmánypárt holnap, szerdán este fél nyolcz órákor értekezletet tart.

Küldöttség Kossuth Ferencznél. A Szeged belvárosi függetlenségi kör pünkösdi első napján zászlószentelési ünnepet tart, melynek védnöke Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter. Kossuth Ferencz annak idején kilátásba helyezte, hogy az ünnepélyen személyesen részt vesz, ezért ma Becey Károly, Szeged város orsz. képviselőjének vezetésével küldöttség tiszeltette a miniszternél, átadva

neki a diszes zászlósöveget azzal a kéréssel, hogy azt személyesen verje be a zászlórudba. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a küldöttséget igen szívesen fogadta, azonban gyengélkedésére való hivatkozással sajnálattal jelentette ki, hogy az ünnepségen részt nem vehet. Egyben felkérte Becsey Károly képviselőt, hogy őt az ünnepélyen képviselje és nevében a zászlósöveget a zászló rudjába beverje. A küldöttség tagjai Kossuth Ferencz lelkesen megélték.

Humanizmus a törvényben.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 2.

A büntető-novellát ma általánosságban elfogadta a képviselőház. Érdekes és tartalmas vita előzte meg ezt a szavazást. Nagy Sándor vezette be a vitát, felsorolva a javaslat előnyeit és hátrányait. Különösen azért kardoskodott, hogy a leánykereskedelemnek végre gát vettessék. Nagy Dezső főképpen a fiatalkori büntetésekkel foglalkozott és azt fejtette, hogyan lehetne azokat megmenteni a társadalomnak. Gróf Esterházy Móríczt a gyermekvédelmet sürgette nagy figyelemmel hallgatott beszédjében. A fiatal képviselő hatalmas argumentumokat csoportosított a köré a gondolat köré, hogy tiszteld a gyermeket, mert benne a jövőt és az eljövendő kort tiszteljük. Az egész Ház nagy rokonszenvvel hallgatta okos, világos fejtegetéseit és beszéde végén megélt. Fenyvessy Soma a becsület védelmére reklamált hathatósabb törvényeket. Vlád Aurél felszólalása után Nagy Emil a Csemegi-kódexet támadta meg hevesen. Kárhöz-tatta a nagy humanizmust és azt a törekvést, mely az ingó tökélet nagyobb védelemben részesíti, mint az ingatlant. Visontai Soma főleg a Csemegi-kódexet védelmezte meg az igaztalan támadások ellen. Csizmazia Endre a föltételes elítélés kiterjesztése ellen szólalt föl. Végül Günther Antal igazságügyminiszter összegezte a vita eredményét. Az a fölfogása, hogy ha minden kívánságot teljesítenének, akkor sohasem lehetne a büntető-novellát megalkotni. Ugy kell ezt elfogadni, ahogy van; hiszen az új büntető-törvénykönyv már ugyanis készül. Arra törekedett ebben a javaslatban, hogy a bíró ne trónoljon a felhők fölött, hanem hajoljon le szánalommal a vádlott felé. A miniszter beszéde után a javaslatot általánosságban elfogadták.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött negyedtizenegy órakor. —

Elnök: Rakovszky István.
Jegyzők: Dudits Endre és Vertán Endre.
Az **elnök:** Megnyitja az ülést.
Harmadszori olvasásban is elfogadják az appropriációról szóló törvényjavaslatot.

A büntető novella.

Nagy Sándor: Különösen a fiatalkori büntetésekre vonatkozó intézkedések közé fel akarja venni a háremekbe való leánykerítést is. A családnál és a sikkasztásnál pedig a büntetési tételek felemelését sürgette. A feltételes elítélést kiterjeszteni óhajtja még a börtönbüntetésből fegházra átváltotott büntetéseknél is. Ellenben a pénzbüntetésnél, valamint a közigazgatási hatóságok ítéleteiben nem tartja megengedhetőnek a feltételes elítélést. Sajnálja, hogy a büntető novella nem gondoskodik kellőképpen a rabsegélyezésről és a patronázsról. A javaslatot egyébként elfogadta.

Nagy Dezső: A közigazgatási hatóság feltételes ítéleteit nézete szerint nem lehet minden esetben felülvizsgálat alá venni, mert ez nagyon igénybe venné a bíróság idejét. Inkább a közigazgatást kell reformálni. A kerítés ügyéről szólva, tiltakozik, hogy a „hungara” elnevezést itt a parlamentben is meghonosítsuk. Nem látja helyénvalónak, hogy itt a szónokok különböző büntetőjogi elveket hangoztatnak. Ez az előkészítés munkájába való.

Hosszasabban szólt a fiatalkori büntetésekről. A büntető törvénykönyvnek figyelembe kell vennie hogy ezek iórészét nem nyertek valláserkölcsei neve-

lést. Társadalmi téren mi már nagyon elő vagyunk a gyermekvédelemben. Gyermekvédelmi intézményeink első helyen állanak egész Európában. A legmelegebben emlékezik gróf Edelsheim-Gyulai Lipótról. (Éljenés.) aki társadalmi téren csodálatos dolgokat produkált a gyermekvédelem terén. Részletesen kiemeli kiváló gyermekvédelmi intézményeinket, kiváló tudományos és szakirodalmunkat e téren és reméli, hogy ezeknek segítségével az új törvény a fiatalkori büntetéseket meg fogja védeni a társadalomnak.

Esterházy Móríczt beszéde.

Gróf Esterházy Móríczt: T. képviselőház! Távol áll tőlem, hogy a vitának ezen előrehaladott stádiumában részletesen, vagy szakszertien foglalkozzam ezen kérdéssel, annál kevésbbé, mert hisz tisztelenség volna a Ház és az előttem szólók iránt, ha ezt megkísérelni akarnám.

Az előttnök fekvő novellának két leglényegesebb intézkedése és haladása a multtal szemben, mint ismeretes, a feltételes elítélés és a fiatal koruakra vonatkozó rendelkezés. Ezen utóbbi rendelkezések kapcsán, melyek a korhatár megállapítására, a dicernementnek eltörölésére és a bíróság hatáskörének kiterjesztésére, szóval az egyenesítés elvére vonatkoznak, önkénytelenül is eljutunk a szociális reformok egész sorozatához, önkénytelenül is mintegy érezzük a mindennapi életben és a közigazgatási gyakorlatban minduntalan előbukkanó hiányokat és így ezen novellának egyes szakaszai mintegy indokolását képezik a különböző reformok sürgős és mielőbbi megvalósításának.

A büntető-törvénykönyvnek, gondolom 83. szakasza a tizenkét éven aluliakra nézve a belátási képesség hiányát vélelmezi és ennek folytán ezekkel egyáltalában nem törődik. A büntető novella azonban ezen anomáliát és nézetem szerint igazságtalanságot megszünteti, midőn 15 szakaszában az illető hatóságnak két rendbeli intézkedését teszi lehetővé és pedig azt, hogy a fegyelemre jogosítottnak átadja a fiatalokot megfédés végett, vagy pedig ha erkölcsi romlásnak, vagy züllésnek látja kitéve, a gyámhatóságot keresi meg. Aki azonban ismeri a gyámhatóságot és tudja, hogy hány helyen szorul még ez a gyámhatóság is egy külön gyámra és aki tudja, hogy az erre irányadó szabályok milyen hézagosak, az ezen humánus intézkedés praktikus keresztülvitele elé gördülő nehézségek elől elzárkózni nem fog és rá fog jönni a gyámügyi törvény mielőbbi és sikeres reformjának szükségességére. (Helyeslés.)

A fiatalokorra nézve, ha az erkölcsi és értelmi fejlettség kellő fokát elérték, a törvényjavaslat az eddigi gyakorlattal és kodifikációval teljesen ellentétesen négyféle intézkedést tesz lehetővé: a dorgálást, próbára bocsátást, javító nevelést és csak végül a fegházat és államfegházat. Már most kérdezem ismét a gyám törvényvel való összefüggésben, vajjon mi lehet annak a próbára bocsátásnak, vagy javító nevelésnek az eredménye, illetve ezen eredmény lehet-e tartós, mikor teszem az apai hatalmat vagy a gyám hatalmat oly anyá gyakorolja, aki egyenesen orgazdija volt fiának, talán kerítője leányának? (Igaz! Ugy van!)

Itt ismét rámutatok arra, hogy mily nagy szükség volna a gyámügyi törvény gyors reformálására. (Helyeslés.) De ezen individualizálási, ezen egyénesítő rendszer a gyakorlati életben felmerült és mondhatnám, szegyetlen állapotot fog részben legalább megszüntetni. Hiszen tudjuk, hogy a javító-intézetekben gondolom 920, vagy nem egészen 1000 gyermek helyezhető el, a javító-intézetekben elhelyezettek számának egy része olyan, kik nem ítélet által erre minősítve kerültek oda, hanem akár szülői, akár gyámi belegyezéssel és tudjuk, hogy akkor, midőn körülbelül évente — úgy tudom — 3000 fiatalok kerülnek el, helyiségek teljesen elégtelen voltánál fogva nagyrésztük rendőri börtönökben, vagy tonczházakban, szóval oly helyeken nyer kényszerhelyezést, hol javításuk korántsem érhető el. (Igaz! Ugy van!)

Még egyet vagyok bátor ezzel kapcsolatban felmenteni. (Halljuk!) Nem lehetne-e pl. a próbárbocsátást kapcsolatba hozni azon — ahogy a liga vezetőitől tudom — a gyakorlati életben igen szép sikerre vezetett eljárással, hogy a gyermek szigorubb nevelőszülőkhöz adassék ki. Azt hiszem, hogy egyes esetekben a kérdést így is lehetne megoldani, segíteni lehetne a helyszínen és emellett új intézeti épületek, tisztviselők, szóval nagyobb költségberuházás nélkül is lényegesen javíthatnánk a mai szegyetlen állapotot.

Nem akarom továbbra is igénybe venni figyelmüket. (Halljuk! Halljuk!) hiszen már elég hosszúra húzódt az általános vita és a szünetből sem vagyunk távol. (Halljuk! Halljuk!) Nagyon jól tudom, hogy ez a reform érinti az általános nagy szociálpolitikai kérdést, hogy ez a reform nem megoldás, aminthogy megoldás nem is lehet, mert csak az elkövetett büntetést után lép érvénybe és azt a nagy elvet, hogy óvjuk meg preventíve a fiatalokukat s gyermekeket a büncselekményektől, ezen novella megoldani nem képes, de nem is hivatott rá.

Ne méltóztassanak szentimentális romantikának venni, ha felszólalásomat a gyermekvédelem hazája

költőjének szavaival zárom, aki oly szépen mondja: „Child is the father of the man.” A gyermek mintegy elődje, mintegy apja a férfinak.

Az a parancs, amely kötelességgé teszi a szülői tisztelget, eme vonatkozásban azt hiszem, nem jelent mást, sőt azt jelenti: tiszteld a gyermeket. (Élénk helyeslés és tetszés.) Igenis t. Ház, tiszteljük a gyermeket, tiszteljük a gyermekben a jövőt, tiszteljük a gyermekben a jövendő kort, (Helyeslés) ennek a kornak összes vágyódását, öntudatát, erejét és lelkiismeretét, (Tetszés) de tiszteljük viszont a gyermekben saját cselekedeteinknek, tetteinknek, szóval jelenünknek majdani örökösét és bíróját. (Tetszés.) A törvényjavaslatot különben elfogadom. (Élénk helyeslés és éljenés.)

A további vita.

Fenyvesi Soma: Szól a büntető-törvénykönyvnek a csalásra és a becsületsértésre vonatkozó intézkedéseinek hiánosságairól. A bünvádi perrendtartásunk is hiányos. Az új büntető novellától várja, hogy a büntetés elérje igazi rendeltetését, a javítást. Neki is az a véleménye, hogy a feltételes elítélésnek akkor is legyen helye, ha a börtönbüntetést változtatják át fegházbüntetésé. Ennek a mostani intézménynek betetőzése lesz majd az igazságügyminisztériumban készülő rehabilitáció intézménye. Az elnök tíz percze fölfüggeszti az ülést.

A szünet után

Vlád Aurél azt fejtegeti, hogy a legtöbb büntetést a nyomor miatt követik el, ezen pedig pusztán paragrafusokkal nem lehet segíteni. Kifogásolja, hogy ugyanaz a hatóság (a helyigminiszter) rendelési uton kihágásokat statuálhat és ugyane kihágásokban mint legfelső fórum ítél is. Most ez a törvényjavaslat azzal, hogy a föltételes elítélést a kihágási ügyekre is kiterjeszti, még fegyelmi jogot is ad a közigazgatási hatóságoknak, ami határozatlan helytelen dolog. Nem szavazza meg a javaslatot.

A Csemegi-kódex.

Nagy Emil arról beszél, hogy akinek a szekrényéből pár forintot ellopnak, annak fegyházas elgátétel áll rendelkezésére, míg becsületsértéssel szemben csak pénzbüntetést szabnak ki. A büntető-törvény túlságosan védi az ingó vagyont, az ingatlant azonban nem. Általában az erkölcsi javak nincsenek megvédve s az alattomos büncselekmények ellen nincsenek elég hathatós intézkedések; ezért mondja, hogy a mi büntető-törvényünk nem gyökerezik a magyar észjárásban. Kulturális jelentőségűnek tartja az igazságügyminiszternek azt az elhatározását, hogy a büntető-törvénynek a csalásra vonatkozó szakaszát revideálni fogja. Egész vidékeket lehet ma csalással tönkretenni anélkül, hogy a csendőr beleavatkozhatnék a dologba, míg egy korcsmai veredés miatt, amelynél nem is volt panasos, egy község lakóira összesen hatvannyolc évi börtönt szabtak ki. Addig is, míg az általános revízió elkészül, a törvényjavaslatot elfogadja.

Visontai Soma Nagy Emillel polemizál: arra hivatkozik, hogy az 1878-iki büntető-törvény igen nehéz viszonyok között jött létre, akkor modern volt és a magyar hagyományok is épült fel. (Zajos elmentmondások.) Helytelen dolog az ország minden bajáért a Csemegi-kódexet és annak megalkotóit okolni s mindazokat, akik résztvettek a törvény megalkotásában, szamaraknak és magyartalanoknak nyilvánítani.

Az **elnök** e kifejezésért rendreutasítja a szónokot. **Visontai Soma** helyesli, hogy a büntető-szociológiai kódexet megalkotja a törvényhozás e novella elfogadásával már most, a büntető-törvény általános revíziója előtt.

Glesswein Sándor: Elfogadja a javaslatot, bár sok tekintetben hézagossá tartja; míg a becsületsértést és rágalmozást nem tekintik büntettnak, addig nem lehet megszüntetni a párbaosztást. A jelenlegi novella tekintetbe veszi a szociális kérdéseket.

Csizmazia Endre előadó szerint nem lehet a feltételes elítélést a fegyházbüntetésre is kiterjeszteni, mert a büntető-törvény úgy is szigorúan mérlegeli a büncselekmények tárgyi súlyát s e mérlegelés alapján állapítja meg a büncselekmények nemét. Igen nagy engedmény volna, ha a büntetés nemének leszállításán kívül a súlyos büntetteknek még a feltételes elítélést is alkalmaznák.

Günther Antal igazságügyminiszter: Husz évig folyt arról a vita, hogy az egész büntető-törvényt revízió alá vegyük-e, vagy beérjük a részleges revízióval? Most, amikor megállapodtunk a részleges revízióban, szinte természetes, hogy mind nagyobb és nagyobb körre szeretnék kiterjeszteni a revíziókat. Egy büncselekményre nézve tesz csak kivételt a miniszter: a csalásra nézve; a többi deliktumok revideálását a tavaszra hagyhatjuk, amikor majd nyilvánosságra kerül a büntető-törvény egyéb részeinek a revíziója is. A most napirenden levő javaslat abban a szellemben készült el, amelyben a bíró nem tarthatja magát földöntuli lénynek, hanem érző szívvel ítél a bukott emberek sorsa felett. (Éljenés.)

A Ház általánosságban elfogadja a javaslatot s az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztva, berekeszti az ülést.

A kivándorlás ellen.

— Gróf Andrassy javaslata a bizottság előtt. —

Budapest, június 2.

A képviselőház kivándorlási bizottsága ma folytatta és befejezte gróf Andrassy Gyula a kivándorlásról szóló nagyfontosságú javaslatának tárgyalását. A bizottság csekély változtatással elfogadta az összes szakaszokat, azután pedig határozatban kimondta, hogy ennek a javaslatnak kiváló fontosságánál és sürgősségénél fogva még a nyári szünet előtt való letárgyalása igen kívánatos. Ez a bizottsági határozat valóban az ország közvéleményének megnyilatkozása s így kétségtelen, hogy a képviselőház sürgősen törvényerőre emeli ezt a javaslatot.

A mai bizottsági ülésről tudósítunk a következők:

A kivándorlási bizottság ma délután 5 órakor folytatta a kivándorlásról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A kormány részéről jelen voltak: gróf Andrassy Gyula belügyminiszter, gróf Hadik János államtitkár, a belügyminisztériumból Kertész Gyula osztálytanácsos. Az igazságügyminisztérium képviselőjében Bernolák Nándor törvényszéki bíró.

A részletes tárgyalás során a 21. §-nál Mérey Lajos a szakaszt precízebben úgy akarja szövegezni: Utilevével el nem látott egyének szállítására szerződést kötni tilos.

Gróf Andrassy Gyula hozzájárul a módosításhoz. A bizottság a szakaszt Mérey Lajos módosításával fogadja el.

A részletes tárgyalás során a 2. §-nál a korhárt 15 évről 16-ra emelték.

A 2. § b) pontjában a védkötelesek kivándorlása esetére megkívánt óvadék-összeget, mely 50-től 1000 koronáig terjedő volt, 100—1000 koronára módosították Buday Barna indítványára.

A 8. §-ban, mely a szállító vállalkozó és helyettese óvadékjáról intézkedik, Ferenczy Géza indítványára a bizottság kimondta, hogy ez az óvadék csak magyar értékben tehető le.

A 11. §-hoz Hencz Károly indítványára azt a tóldalékat függesztette a bizottság, hogy engedélyezett szállító-vállalkozó kivándorlók szállítására vonatkozólag nem engedélyezett vállalatokkal nem léphet szerződéses viszonyba. Nem adható kivándorlási iroda felállítására engedély oly határszéli városokban és községekben, amelyek felé a kivándorlás be van tiltva.

A 22. §-nál Mérey Lajos több módosítást javasol. Bernáth István a szakasz változatlan fentartását kéri.

Madarász József óhajtáná, hogy a magyarországi kivándorlókról külön vezessék a statisztikát.

Gróf Hadik János felvilágosítást ad arról, hogy Amerikában miként vezetik a be- és visszavándorlási statisztikát. Az Észak-Amerikai Egyesült-Államok 1882-ben és 1895-ben a bevándorlókra, 1907. február 20-án pedig a visszavándorlókra vonatkozólag is pontos kimutatásokra kötelezték a szállító vállalatokat. Ezek a kimutatások a következő kérdőpontok alapján készülnek az utasok bevallásából: „Az idegen bevándorló-e, vagy nem; kor; nem; állása vagy foglalkozása; tud-e írni; olvasni; faj, vagy nemzeti ség; utolsó állandó székhelyének állama; utjának célja; pénzének összege; volt-e már valaha az Egyesült-Államokban; kifizette-e az utat; vajon rokonait, vagy barátait szándékozik-e felkeresni; ha igen, kit; behoztatott-e, vagy visszautasított: ha visszautasított, mi okból?” Ezek a fő kérdőpontok, melyekre a szállító vállalatoknak az utasok bevallása alapján felelniök kell. A kimutatásokat a vámhivatalok utján tartoznak a kivándorlási biztosnak átadni. A mi szempontunkból azért hézagosak ezek a kimutatások, mert mint Madarász rámutatott, a ki- és visszavándorlókat nem államok, hanem nemzetiségek szerint mutatják ki. Mi kötelezni kívánjuk az engedélyezett hajóvállalatokat, hogy számunkra hasonló kimutatásokat készítsenek.

Gróf Andrassy Gyula: Ez az alap az 1903. évi IV. t.-cikkéből lett átvéve szóról szóra. Ez ellen semmi panasz, vagy jogos kívánság nem merült fel, ezért nem módosított. Ennek a célja főleg az, hogy az illető személyazonossága biztosítva legyen. Ennek a célznak megfelel a javaslat és minden indokolatlan utítás felesleges idő és munkapazarlással járna. Az időtartam bevallása egyáltalán nem ellenőrizhető s így felesleges annak kikérdezése. Madarász megjegyzésére kijelenti, hogy lépéseket fog tenni azért, hogy a magyarországi kivándorlókról külön statisztikát vezessenek.

A bizottság a szakaszt változatlanul elfogadta. A 13. §-nál Mérey Lajos indítványozza, hogy a

kivándorló biztosítása lehetőleg valamely hazai biztosító-társaságnál történhessék.

Gróf Andrassy Gyula: Ez az intézkedés nagyon helyes. Eddig is szem előtt tartották, ezért ehhez hozzájárul.

A bizottság a módosítást elfogadta.

A 22. §. első bekezdésében gróf Andrassy Gyula belügyminiszter a „kivándorló” helyett ezt kívánja beiktatni: „minden egyes kivándorló”.

A bizottság ezt elfogadta.

A szakasz utolsó pontjánál Mérey Lajos kivánságára a bizottság kimondta, hogy a vállalkozó nem korlátozhatja a kivándorlót tartózkodási ideje tekintetében sem.

A 27. §-nál Madarász József indítványára kimondta a bizottság, hogy a kivándorlókat szállító hajóknak a „kivándorlásra alkalmas”-nak kell lennie.

A szakasz kapcsán Madarász József több panaszt emelt a Cunard-társaság ellen.

Bernáth István felszólalása után gróf Andrassy kijelentette, hogy a panaszokat meg fogja vizsgálni.

A 29. §-nál Madarász József több kérdést intéz a belügyminiszterhez a kivándorlási alapra vonatkozólag.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter kijelenti, hogy a részletes elszámolás a zárszámadás keretében tartozik. Azt elismeri ugyan, hogy a hajóstársaságok kb. 500.000 korona hátralékban vannak, amelyeknek behajtását szorgalmazza is.

Ifj. Madarász József kéri, hogy Ausztriával szemben a viszonyosság biztosított-e?

Gróf Andrassy Gyula miniszter kijelenti, hogy szerződést kíván kötni Ausztriával, hogy az ottani hatóságok a határról utasítsák vissza a magyar kivándorlókat, ha nincs utlevélük.

Gróf Hadik János államtitkár bár azt tartja, hogy ha az az amerikai pénzügy, mely az amerikai kivándorlók pénzügyeit lebonyolítja, ezzel az előnyvel szemben néhány ezer koronát jótékony célra juttat, lévén a kivándorlási alap első sorban a kivándorlók hazaszállítására és érdekeinek támogatására konstituálva, korántsem tekintheti a magyar állam szubvencionálásának, mégis hozzájárul a d) pont kihagyásához azzal, hogy e helyett egy másik pont iktatassék be, olyformán, hogy a kivándorlási alap áll a belügyminiszter által beutalt egyéb összegekből.

Gróf Esterházy Mórész Pallavicini törli indítványát csak egy esetben fogadja el, ha az államtitkár toldása beiktatatik.

A bizottság úgy Pallavicini, mint Hadik módosítását elfogadta.

Gróf Andrassy Gyula a 33. §-nál Buday Barna felszólalására kijelenti, hogy a kivándorlási tanács szervezésén kívül a társadalmat is bele kívánja vonni a kivándorlási akcióba.

Gróf Hadik János államtitkár: A társadalmi szervezkedést meg kell valósítani és a belügyminiszter, mint azt kijelentette, meg is fogja valósítani, de szikésnek tartja, hogy a társadalmi akció a kivándorlási tanácstól külön szerveztessék. A kivándorlási tanácsba több tényezőt kívánna bevenni s erre vonatkozólag javaslatot is terjeszt elő. Nem volna célravezető azonban, hogy a kivándorlási tanács igen széles alapon szerveztessék, vidéki bizottságokkal egészítették ki, szóval olyan nagy testület legyen, amely egy másik országgyűlés lenne. A kivándorlási tanács akkor fogja eredményesen teljesítheti azt a hazafias hivatást, amely reá vár, ha aránylag kisebb komoly testület, mely önfeláldozással, becsületesen, hazafias érzéssel kíséri figyelemmel a ki- és visszavándorlás jelenségeit és teszi meg javaslatait és ad tanácsot a kormánynak. A kivándorlási tanács tagjai közé több tényezőt kívánna bevenni, épp azért a kivándorlási tanács összeállítására vonatkozó szakaszt kéri oly értelemben kiegészíteni, hogy a kivándorlási tanács tagja lesz a szakaszban felsoroltakon kívül az Országos Iparegyesület, valamint a Gyáriparosok Országos Szövetsége által választott egy-egy tag. Továbbá tagja lesz a tanácsnak a mezőgazdasági kamara, vagy kamarák szervezése esetén általuk választandó két tag, ezek szervezéséig pedig a vármegyei gazdasági egyesületek tagjai sorából a belügyminiszter által kinevezett két tag. Nagyon fontosnak tartja, hogy a munkásosztály is legyen két taggal képviselve a kivándorlási tanácsban. A munkásviszonyok nálunk még nem olyan kiforrottak, hogy a törvényben egy meghatározott munkáségyesületet jelölhetnének meg, ezért kívánja a szakasz erre irányuló rendelkezését a következőképp szövegezni: A munkások érdekképviselője részéről a belügyminiszter által megállapítandó módon megválasztott két tag. Ez az általános forma lehetővé teszi, hogy ennek a rendelkezésnek alkalmazása mindig a viszonyoknak megfelelő lehessen. Ezért kívánja a törvény szövegében nyitva hagyni azt, hogy melyek lesznek a két tag választására jogosított munkásérdekképviselők.

A bizottság a szakaszt az államtitkár módosításával fogadta el.

A 35. §-nál Mérey Lajos indítványozza, hogy a belügyminiszter több kivándorlási biztost nevezhessen ki.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter hozzájárul.

ulása után a bizottság a szakaszt Mérey Lajos módosításával elfogadta.

A 40. §-t Horváth József (marosújvári) kihagyri kéri, mert sok zaklatásra adhat alkalmat, míg Dánle Pál a szakasz változatlan fentartását kéri.

A 41. §-nál Bernolák Nándor az igazságügyi minisztérium képviselőjében betervezett módosítását a bizottság elfogadta.

A 44. §-nál Mérey Lajos a bíraskodást nem a rendőri bíróságokra, hanem a kir. bíróságokra bizná

Gróf Andrassy Gyula miniszter nem járul hozzá a módosításhoz, mire a bizottság a szakaszt változatlanul fogadta el.

Bernáth István indítványára a bizottság az elnököt felkéri, hogy a javaslatnak — tekintettel annak kiváló fontosságára és sürgősségére, még a nyári szünet előtt való letárgyalása iránt — tegyen lépéseket a képviselőház elnökénél.

Budapest, június 2.

A nemzetiségek akciója. A nemzetiségi képviselők úra akcióra készülődnek a magyar államesszme ellen. Ma délután értekezletet tartottak, amelynek tárgya a nagy nyári agitáció megbeszélése és megállapítása lesz, amelylyel a választókat ellenállásra akarják bírni a választói jog készülő reformja ellen. A reform ugyanis, szerintük, a magyar nyelv tudásához köti a választói jogosultságot a nyilvánvaló czállal, hogy a nemzetiségi választók közül azokat, akiknek eddig sem volt választói joguk, továbbra is kívül hagyja az alkotmány sánczaiban. De az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslat sem tetszik nekik, mert ez újabb alkalmat ad az államhatalomnak a nemzetiségi és felekezeti iskolák ellenőrzésére. Az ezen javaslatok ellen megindítandó akció és a magyarság ellen folytatandó aknamunkát beszélték meg a mai értekezleten, amelyen Polit Mihály elnökölt. Mindent még nem főztek ki, mert a konferenciát holnap folytatják.

A balpárt értekezlete. A függetlenségi és 48-as balpárt ma este Rákóczi-ut 17. szám alatti körhelyiségében értekezletet tartott Babocsay Sándor alelnök elnöklése mellett. Az értekezleten megbeszéltek a parlamenti helyzetet és a megjelentek beszámoltak a vidéken tapasztalható hangulatról. A Szluha István párttag elhunytával megüresedett paksi kerület ügyével foglalkozva, a párt egyhangúlag azon óhajának adott kifejezést, hogy az elhunyt érdemes férfiú fiát jelölhesse. A jelöltségre többen pályáznak, akik közül a kerület óhaja szerint csak akkor történnék döntés, ha Szluha Imre a jelöltséget nem vállalná. Végül kültagokat vettek fel.

A fürdő-törvényjavaslat. Képviselők és balneológusok közös értekezletre gyűlnek egybe csütörtökön, e hónap 4-én délelőtt 11 órakor az országház delegációs termében. Az értekezlet célja az, hogy az országos balneológiai egyesület információi alapján a magyar fürdők és források helyzete és bajai felül, valamint az őszszel tárgyalandó adóreform és fürdő-törvényjavaslat keretében nyújtandó segélyezési és fejlesztési módok felől a parlamentnek legalább azon tagjai felvilágosítottassanak, akik a fürdőügy iránt érdeklődnek, vagy kiknek kerületeiben számottevő fürdők, vagy források vannak. Az értekezleten gróf Batthyány Lajos elnököl s részvételt Széll Kálmán, a fürdő-törvényjavaslat alkotója is megígérte.

Beszámoló. A nagyfügedi kerület képviselője, Hellebronth Géza vasárnap tartotta Hevesen, a kerület legnagyobb községében beszámolóját. A választók meggyőződtek a kormány működésének helyességéről és bizalmukat egy Kossuth Ferenczhez intézett üdvözlő táviratban fejezték ki.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A trencsényi választás epilógusa. A Trencsényben legutóbb végbement képviselőválasztás alkalmával a tót nemzetiségi párti választók által elkövetett kihágások ügyében Motesiczky főszolgabíró tegnap fejezte be a megindított eljárást. A főszolgabíró 114 választót ítél el fejenként 5 koronától 100 koronáig terjedő pénzbírságra. Az ítélet ellen valamennyien felebbezték.

KÜLFÖLD.

Bárá Beck beszéde.

— Az osztrák képviselőház ülése. —

Bécs, június 2.

A Reichsrath mai ülésének elején szólásra emelkedett bárá Beck miniszterelnök, hogy a költségvetési vitában a kormány nevében nyilatkozzék. A miniszterelnök beszéde nem hozott semmi meglepetést és itt-ott ellentmondásokat idézett, melyekre a miniszterelnök tréfás megjegyzésekkel válaszolt. Nagy feszültséggel várták a miniszterelnöknek a nyelvkérdésben teendő nyilatkozatait, de Beck kijelentette, hogy a nyelvkérdés rendezésének titkát csak később fogja fellebbenteni. A miniszterelnök aztán beszélt a zsoldról s nagyszabású munkaprogramot terjesztett elő, amelyben a cseh Nordbahn ügye és a pálinkaadó rendezése is befoglaltatik. A miniszterelnök után Padour képviselő beszélt.

A miniszterelnök beszéde.

A költségvetés folytatódó részleges vitája folyamán bárá Beck miniszterelnök elismerte a házszabály reformjának szükségességét, ami a parlament életképessége szempontjából valósággal életkérdés. Helyteleníti a közigazgatás értékének hanyatlásáról elhangzott állításokat és kijelenti, hogy csupán egyes alsóbb tisztviselők tulkapásai által okozott igen ritka esetekről lehet szó, és a kormány ezen esetekben is a rend teljes helyreállítására törekszik. Az előtte szólók panaszaira áttérve, hangsúlyozza, hogy a rutén parlament ereje a választási reform révén lényegesen gyarapodott és ajánlja a rutén népek, amelyről hiszi, hogy a jövőben mindinkább fejlődni fog, hogy szakítson a radikalizmussal és lépjen a belátás és önmérséklet ösvényére; apellál a rutén nép vezéréhez, hogy törekedjenek az ellentéteket kiegyenlíteni és kíséreljék meg a közeledést a lengyel néphez.

Dalmácia közjogi helyzete.

Dalmácia képviselői a kormány ellen irányuló államjogi fejtegetésekbe és panaszokba bocsájtkoztak.

Engedjék meg, uraim, — ugymond Beck — hogy első sorban utaljak arra, hogy a kormány, amely az állami alaptörvények 13. §-a értelmében tette le az esküt az osztrák állami alaptörvények végrehajtására, államjogi nézeti tekintetben nem meríthet más forrásból, mint a jelenlegi osztrák alkotmányt képviselő eme alaptörvényből. Ezek által Dalmácia királyság jogi helyzete annyiban mindenesetre véglegesen szabályozva van, amennyiben a birodalmi képviselőtről szóló decemberi törvény 1. 6. és 7. §§-ai értelmében ezen királyság a reichsrathban képviselt királyságok és országokhoz tartozik, amelyek az állami alaptörvény első pontja értelmében, amelyek az állampolgárok általános jogairól szólnak, egységes államterületet, egységes állampolgársággal képeznek. Ezen államterülettel az alaptörvény 11. §. lit. A) pontja értelmében, amely a birodalmi képviselőtről intézkedik, államszerződés által nem lehet semmiféle területet a reichsrath közreműködése nélkül elválasztani, illetve a törvény alól kivonni.

Bianchini képviselő: És az 1867. évi XII. törvényezik?

Beck miniszterelnök: Ez nem áll ellentétben azzal, amit mondtam.

Bianchini képviselő: E törvényt későbbben szentesítették, mint az állami alaptörvényeket.

Elnök csemetét és csemetét kér.

Beck bárá miniszterelnök: T. képviselő ur, azt hiszem, itt egy kis tévedés forog fenn; én ugyanis azon a véleményem voltam, hogy én mondom most beszédet. (Élénk helyeslés.)

Bianchini: Nincs kifogásom ellene.

Beck miniszterelnök: Ez már némi előzékenység az ön részéről. (Élénk derűltség.) Az osztrák monarchia valamennyi országának közös ügyeiről szóló törvény 8. §-a értelmében Dalmácia királyság hozzátartozása a reichsrathban képviselt királyságok és országokhoz a magyar szent korona országaival szemben is alkotmányosan és véglegesen meg van állapítva. Ily körülmények közt a kormánynak nincsen semmiféle alkotmányos tőpontja Dalmácia külön államjogainak elismerésére és ezért, sajnálatomra, nem vagyok abban a helyzetben, hogy az e tekintetben felhangzott kívánságokat valami módon teljesíthessem. Igen kívánatos volna, hogy az általam kifejtett eme nézet Dalmácia lakosságának a legszélesebb rétegeiben ismertté váljék, hogy így módon több téves nézet alaptalansága kiderüljön, amely téves nézeteket az állam és a kormány ellen irányuló szellem terjesztésére szoktak felhasználni.

A zsold.

Engedjék meg, hogy röviden oly ügyet is érintsek, amelyet a nyilvánosság előtt igen élénk temperamentummal tárgyaltak és amelyet a jelen vita folyamán Tull város képviselője is igen beható fejtege-

tésre méltatott. Értsem ezalatt a legutóbbi közös miniszteri értekezlet határozatait. Abban a helyenként túlnagy buzgalomban, amelyet e tekintetben kifejtettek, jellemző módon legkevésbé beszéltek a tulajdonképpen érdekelt tisztek és legénység kívánságairól és reális érdekeiről. Igen t. uraim! A hadsereg a nagy hallgató; megteszi a kötelességét, de nem demonstrál és nem rendez plebiszcizumokat. Ha azonban a hadsereg véleményét ki lehetne kérni, úgy meg vagyok győződve, hogy az a kompromisszum mellett szólna. Hiszen a havi fizetéses katonák számára tisztán volt megadva az alternatíva: az egyik oldalon a legteljesebb bizonytalanság jogos követeléseik sorsát illetően, a másik oldalon azok teljes mértékben való teljesítése néhány havi rövid halasztással. A kedvezőbb elhatározás tekintetében itt nem lehetett kétség. Ami azonban a legénységet illeti, erre nézve már a véderő-bizottságban kifejtetem, hogy a miniszteri értekezlet által elhatározott dotációk a maguk összességében túlmennek a delegációk mindenesetre jóakaró intenczióján. Bár itt is fokozatos javítás lett elhatározva, a számok összehasonlításából azonban kitűnik, hogy a legénység illetményeinek és élelmezésének javítására ugyanaz az összeg, t. i. 25 millió korona van szánya a jelen és a következő négy évben, amint az osztrák delegációk annak idején való szándékainak megfelelően, ezenkívül azonban 1913. január 1-től kezdve évenként 7 millió koronával való javítás van tervbe véve, amivel szemben az osztrák delegáció csak hat millió koronát követelt. (Vinarski képviselő: 10 millió, Kegyelmes uram!) Nem, ez tévedés, amit a delegációk tárgyalásaiból is bebizonyíthatok.

Ily körülmények között lelkifurdalások nélkül és a becsületesen teljesített kötelesség tudatában csatlakozhattunk az elért megállapodáshoz és szabad volt ezt tennünk annál inkább, amennyiben a határozatok kötelező jellegénél fogva a kompromisszum megvalósítása tekintetében emberi számítás szerint minden bizonytalanság kiküszöböltnek látszott előttünk és ezáltal a delegációk legközelebbi ülésezése határidejének kérdése elvesztette eredeti jelentőségét. Szabad volt ezt tennünk továbbá azért is, mert a osztrák delegáció legfontosabb követelése teljesült, az t. i., hogy az anyagi helyzet javításának tisztán gazdasági, hogy úgy mondjam, humanitási kérdése nem kapcsolatot össze a függő katonai vitás kérdésekkel. Azt a szemrehányást, hogy az osztrák szempontot nem minden részletében és a nem végső konzekvenciáig vittük keresztül, készséggel magunkra vállaljuk. Elismerjük és elvállaljuk a felelősséget azért, hogy ezen megállapodásnál is a méltányos előzékenység szelleme uralkodott, amely a monarchia két államának valamennyi kölcsönös viszonyában kell hogy érvényesüljön és amely már a gazdasági viszony szabályozásánál is oly jó szolgálatokat tett és ha a kompromisszum a nyilvánosságban igen sok részről szigorú, hogy ne mondjam, kemény kritikában részesült is, bennünket vigasztal az, hogy ez mindenesetre könnyebb dolog, mint a csendes alkotó munka, amely jót és hasznosat akar teremteni, valamint hogy kompromisszumok, amint az bizonyos idő elmúltával ki szokott tűnni, rendszeren sokkal kedvezőbb hatásokkal járnak, semmint azt közvetlenül a megkötés után hinni szokták.

A további program.

A miniszterelnök hangsúlyozza, hogy a kormányzati rendszer a közös és egyesítő körülmények összekapcsolásán és a fennálló ellentétek kiegyenlítésén alapszik. Emlékeztet a népképviselő által eddig már létrehozott nagy törvényhozási művekre, amelyeket újabbak kell hogy kövessenek és bejelenteli öszre az agkor és rokkantság esetére való biztosítás kérdésének elintézését és kijelenti, hogy a csehországi nyelvtörvény közel áll a befejezéshez és alkalmas pillanatban nyilvánosságra fog kerülni. Ha a kölcsönös előzékenység szelleme uralkodik (Tiltakozó felkiáltások a cseh radikálisoknál.), úgy remélhetőleg a gyakorlatban kompromisszum fog létesülhetni. A miniszterelnök végül kijelenti, hogy a nemzetiségek, a gazdasági és kulturális érdekek különbözősége által feltételezett nehézségek sem képeznek Ausztria jövőjébe vetett optimizmusát megingatni és meg van győződve, hogy Ausztria teljesíteni fogja világtörténelmi hivatását, hogy t. i. nemzetiségeinek állandó és békés együttélését biztosítsa. (Élénk helyeslés. A miniszterelnököt számosan üdvözlölik.)

A legközelebbi ülés holnap.

A szerb ellenzék győzelme. Belgrádban az ellenzék örömmámorban uszik választási győzelmén és azt hirdeti, hogy a nép kívánja a küzdelem folytatását a mostani regime ellen. A kormányhoz közelálló körökben már most számot vetnek azzal, hogy kompromisszumot kell keresni az ellenzékkel. Ma azt híresztelték, hogy a Pasic-kormány máris benyújtotta lemondását, de ez a hír korai, mert a kormány meg akarja várni a vasárnapi pótválasztások eredményét, sőt eszeleg a szkupstina összeülését is

A számoszl forradalom vége. A nagyhatalmak a számoszl események ügyében intervenciót tartottak. Tegnap a francia és angol nagykövetség drágonjai a külügyminiszternél azon kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a számoszl szabályzat ne sérüljön meg és hogy a rend helyreállítása után, a török csapatokat vonják vissza. A külügyminiszter azt a választ adta, hogy a csapatokat rövid idő múlva vissza fogják vonni. Néhány nap múlva megnyílik a számoszl nemzetgyűlés. Kopaszis fejedelem kiáltványt bocsátott ki, mely felszólítja a lakosságot és a kormányt, maradjon hű, egyben kijelenti, hogy a főlelők ellen komoly intézkedések történnek. A fejedelem végül jelenti, hogy a nyugalom helyreállt és köszönetet mondott a szultánnak, kiért kész életét is áldozni a segítségért.

Az Elysée-palotában tartott mai miniszteri tanácskozáson Pichon miniszter a számoszl eseményeket tette szóvá. Briand igazságügyminiszter közölte, hogy törvényjavaslatot fog benyújtani, amely az 1899. márczius elseji törvényt, amely illetéktelennek mondja ki a semmitdészék büntető kamaráját arra, hogy revíziós perekben vizsgálati eljárást folytathasson, hatályon kívül helyezi. — Szmirnából érkező tegnapi konzuláris jelentések Vathyból származó konzuli jelentések alapján hírül adják, hogy öt török hadihajó péntek este másfél órán keresztül tüzelést folytatott, amiért a fejedelem megnyugtató kiáltványai dacára is számos lakos Rhodosba és más helyekre menekült. Szombaton a hajók újra bombázták a várost, amely több helyen kigyuladt. Ez idő szerint Vathyban nyugalom van. A törökök és számoszliak veszteségeiről szóló hírek egyelőre ellenőrizhetlenek.

A portugál parlamentből. A folyosókon az a hír kering, hogy Ferreira do Amaral miniszterelnök rögtön bizalmi szavazást fog provokálni a kabinet politikájáról, habár általános vélemény szerint a legutóbbi viták után regeneradokból és haladókból álló erős többség biztosítva van a számára. A republikánus csoport az Alpoin-frakkecióval egyetértőleg szándékozik eljárni. Közös taktikájuk abban áll, hogy támadják a volt regenerado és progresszista pártot.

A skót home-rule. Mr. Pirie, Aberdeen képviselője törvényjavaslatot nyújtott be az angol alsóházban, amely Skótság számára külön parlamentet kér és a történelmi jog alapján Skótszágnak a szoros értelemben vett Angliától való elválasztását kívánja. Az ir home-rule mintájára ez a javaslat a skót home-rule nevet kapta és ilyen név alatt szerepelt a parlament jegyzőkönyveiben. — egy napig. A javaslat ugyanis nagyon rövid életű volt, mert csak három skót radikális támogatta és Asquit miniszterelnök indítványára még aznap levették a napirendről. Az angol lapok e javaslat benyújtása alkalmából gunyosan megjegyezték, hogyha ez így folytatódik, akadnak majd képviselők, akik Shakespeare műveiből ismert kenti, essexi stb. királyságok visszaállítását kívánják és az angol királynak csak a gyarmatokat hagyják meg. Mr. Piriet azonban javaslatának balsikere távolról sem kedvetlenítette el, hanem kijelentette, hogy most annak érdekében a parlamenten kívül, Skótságban fog széleskörű akciót indítani.

A szláv képviselők Oroszországban. Kramarz, Hlibovicki és Hribar képviselők, akik Péterváron jártak, anélkül, hogy a csár fogadta volna őket, ma reggel Varsóba érkeztek. A pályaudvaron az orosz klub és a lengyel pártok képviselői fogadták őket. A vendégek tiszteletére a lengyel klubban estély volt.

Ujabb összeütközés Kazablankában. A francia és spanyol katonák között ismét verekezés támadt, amely azzal végződött, hogy utóbbiak egy benschülött francia katonát erőszakkal a spanyol őrszobába vittek. A spanyol őrszapat parancsnoka kénytelen volt a francia katonát rövid idő múlva ismét szabadon bocsátani. A spanyolok ezenfelül azt a jogot veszik maguknak, hogy őrszapatokat küldenek ki. Damade tábornok, akinek az esetről jelentést tettek, egy ezredet nevezett ki Kazablanka főparancsnokává és megparancsolta, hogy francia katonák elleni idegen intervenció esetén a legszigorubbán alkalmazkazzék az algezirasi aktát.

A gépgyári munkások mozgalmá.

— Ujabb sztrájkok a fővárosban. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 2.

Félhivatalosan arról adnak hírt, hogy két elbocsátott államvasuti munkás hangzatos ígérekkel rávette az államvasutak munkásainak egy részét arra, hogy béremelést követeljenek. A munkásokkal memorandumot irattak alá s azt ma akarták küldöttség útján Wekerle Sándor miniszterelnökhöz juttatni, de a miniszterelnök nem fogadta őket.

Az ügyre vonatkozólag a félhivatalos Budapesti Tudósító így mondja el az esetet:

Két elbocsátott államvasuti munkás izgatását a magyar államvasutak gépgyárainak munkásaira is kiterjesztette és több, különösen fiatal munkással memorandumot irattak alá, amelyben oly képtelen követelésekkel lépnek fel, hogy teljesítésük esetében egyáltalán lehetetlen volna a gyár üzemét fenntartani. Az említett újság értesülése szerint ezt a memorandumot anélkül, hogy tartalmát ismertették volna, azzal az ürügygel iratták alá a munkásokkal, hogy a vasgyárak igazgatósága is helyesli a memorandumban foglaltakat és hogy a munkások érdekében tett javaslatok érdekében saját részéről is kívánja, hogy a memorandum a miniszterelnöknek a munkások által átadassék. Majd a tegnapi napra ülést hirdettek egy illés-utcai vendéglőbe, ismét azt a hamis hírt terjesztvén, hogy ez a vasgyári igazgatóság tudtával történik és hogy az ülésen az igazgató is meg fog jelenni, amely hamis híresztelés folytán sikerült is nekik mintegy hatszáz munkást a gyűlésre csődíteni.

Ma Pethő Sándor országgyűlési képviselő tett kísérletet a miniszterelnöknél, hogy a memorandum átvétele végett a munkások küldöttségét az ő vezetése alatt fogadja, a miniszterelnök azonban kijelentette, hogy az egész mozgalom megindítását és létrejöttét nem tekintheti a vasgyári munkások valódi képviselőiben történtnek, ezért a küldöttséget nem is fogadja. Ha valóban a vasgyári munkásoknak vannak kívánalmaik és azokkal a vasgyárak igazgatóiához fordulnak, ennek útján szívesen fogadja bármikor a munkásokat, ezt a mozgalmat azonban nem helyeslelheti, jogosulatlanok és helytelenek tartja éppen most, midőn az állam milliókra menő megterheltségével éppen most tesz lépéseket, hogy a munkások megélhetését könnyítse. Köztudomású ugyanis az erről szóló törvényjavaslatot még e napokban a képviselőház elé terjesztik, hogy már eddig közel 800.000 négyszögöl telket megvásároltak, amelyen kényelmes és egészséges munkáskolóniák létesítenek, igen olcsó lakásokat adnak a munkásoknak és pedig elsősorban a vasuti gépgyár alkalmazottainak és ezzel kapcsolatosan egyéb, a munkáséleti viszonyokat emelő intézményeket létesítenek.

Ezzel szemben a Munkáshíradó a következőket jelenti:

Tegnap megemlékeztünk az államvasutak gépgyárak munkásainak mozgalmáról. A „Bud. Tud.” értesítése nyomán a mai estilapok azt írják, hogy a munkások küldöttsége Wekerle Sándor pénzügyminiszternél járt, aki azonban azt izentette, hogy a mozgalmat jogosulatlanok tekintik s a küldöttséget nem fogadja. Ez a hír valóban s tendenciózus. A munkások megbízásából Pető Sándor képviselő járt ugyan a pénzügyminiszternél, aki csak azért nem fogadhatta, mert éppen Vaikay igazgató volt nála, hogy informálja a munkások mozgalmáról. Wekerle azt izentette ki titkára által, hogy nagyon helyeselné, ha a munkások előbb a gépgyár igazgatóságához nyújtják be a memorandumot. Semmiféle elítélő megjegyzést a miniszterelnök nem tett. A munkások különben csak holnap jelentkeznek kihallgatáson Wekerlénél, ma délután pedig Vaikay Károly miniszteri tanácsos, gyárigazgatónál tisztelegnek.

A „Bud. Tud.” közleménye tendenciózus s azt a hivatalnokok sugalmazták, akiknek érdekét a munkások mozgalmá veszélyezteti. A hivatalnokok ugyanis a jutalékrendszer fenntartását óhajtják, ami a munkások érdekeit sérti. A hivatalnokok tehát most a lapokban hangulatot igyekeznek csinálni a munkások ellen s főleg azt szeretnék elérni, hogy a miniszterelnök ne fogadja küldöttségüket. A munkások remélik, hogy az ilyen allűrökkel s a munkások mozgalmának ócsárlásával nem fogják ezt elérni.

A mai nappal egészen hirtelen két új sztrájk tört ki. Az egyik Fürst Jakab és fiai kartonnyomógyárban, a másik pedig Goldberger Sámuel és fiainak kétkétfő gyárában. A kartonnyomógyárnak körülbelül négyszáz munkása ma délelőtt memorandumot adott át a gyár igazgatóságának, akitől harmincz százalék bérjavítást, továbbá a bizalmiférfi-

rendszer és a szakszervezeti közvetítés elismerését követelték. A munkások új harcmodort választottak azzal, hogy a memorandum átnyújtásakor kijelentették, hogy azonnal választ kívánnak és nem adnak időt az új feltételek elfogadására. Miután a vezetőség azonnal nem tudott nyilatkozni, a munkások rögtön abbahagyták a munkát.

Hasonló követelésekkel és ugyanazon a módon léptek fel a munkások a Goldberger-féle gyárban is. Itt sem tudták a munkások kívánságait azonnal teljesíteni, mire az alkalmazottak egy része megszűntette a munkát, azok pedig, akik munkában maradtak, amerikáznak. Ebben a gyárban normális időben ezerkétszáz munkás dolgozik. Valószínű, hogy az összes munkások csatlakozni fognak a sztrájkolókhöz. A sztrájkutanya Ó-Budán, a Laios-úton levő Feuer-féle vendéglőben van.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szerda, június 3. — Róm. kat.: Paula sz. vt. — Prot.: Klotild. — Görög-orosz: Május 21. Konst. és H. — Zsidó: Sziv. 4. — A nap két reggel 4 óra 6 perczkor, nyugszik éjjel 7 óra 49 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 38 perczkor, nyugszik éjjel 12 órakor.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — Fényképkiallítás a Múcsarnokban nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. — Tavasz és grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Gyűjteményes kiállítás a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Tavasz kiállítás az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Néprajzi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képesarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— A király utazása. A király holnap délelőtt Badenbe utazik, hogy résztvegyen Mária Henriette főhercegnő és Hohenlohe Gottfried hercegnek a Weilburgban tartandó esküvőjén. A király délelőtt visszautazik Schönbrunnba.

— A bolgár fejedelem Szombathelyen. Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Ferdinánd bolgár fejedelmet Szombathelyre várják. Erre vonatkozólag Szombathelyről a következőket jelentik: Ferdinánd bolgár fejedelem augusztus 18-án Szombathelyre érkezik. Abból az alkalomból, hogy ő felsége Ferdinánd fejedelmet a Szombathelyen állomásozó 11. huszárezred tulajdonosává nevezte ki, Horváth Lajos ezredes küldöttség élén megjelent Szófiában a fejedelem előtt, ki akkor kilátásba helyezte, hogy a látogatást viszonzni fogja, hogy ezredét személyesen is megismerje.

— Kihallgatás a kereskedelemügyi miniszteriumban. Sztérynyi József kereskedelemügyi államtitkár rendes heti audienciáját pénteken, e hó 5-én délután megtartja. Előjegyezni lehet ugyanaz nap délelőtt 10-12 óra között az államtitkári hivatalban.

— József főherceg utazása. József főherceg a budapesti honvédkerületi iskola harminczhat tisztjével Fiumében a magyar-horvát hajóstársaság Panononia gőzösére szállt, amelyen katonai tanulmányútra, Dalmáciába indult. A hajó főárbozán a Habsburg-család lobogójával, tizenegy órakor hagyta el a kikötőt.

— Főhercegi nász. Weilburgban holnap lesz Mária Henrietta főhercegnő és Hohenlohe Gottfried herceg esküvője. Dr. Trenner badeni polgármester tudtul adja a lakosságnak, hogy a felség holnap Badenbe jön, hogy az esküvőn jelen legyen, miért is felszólítja a lakosságot, diszitsék fel házait. A badeni községi képviselő és a polgárság ma gratulált. A weilburgi kastélyba eddig Frigyes főherceg és neje Izabella főhercegnő leányával, Károly István főherceg nejevel, Jenő főherceg, Reiner főherceg nejevel, Mária Hohenlohe hercegnő, Konrad herceg helytartó nejevel és számosan érkeztek ide. A badeni és weikersdorffi polgármesterek beszédeket intéztek a felségekhez. A polgármesterek leányai ezután Izabella főhercegnőnek és a menyasszonynak csokrokat nyújtottak át. Frigyes főherceg hosszabban válaszolt. A polgármesterek ezután bemutaták a vendégeknek. A badeni daleyessület szerenád-dal tisztegett, mely után a fenségek és vendégeik a kertből, hol ezen ünnepély lefolyt, visszatértek a kastélyba, hol este lakoma volt.

— A czárné Darmstadtban. Darmstadti udvari körökben az a hír van elterjedve, hogy a czárné júliusban a legszigorubb incognitoban meg fogja látogatni az itteni udvart. A czárné hosszabb időt szándékozik itt tölteni, hogy megrendült egészségét helyreállítsa és az utóbbi időben aggasztóan fokozódó idegességétől szabaduljon.

— Gróf Pálffy János meghalt. Ma délelőtt tizenegy órakor halt meg Bécsben hetvenkilenc esztendőskorában gróf Pálffy János, a magyar főrendiház tagja. Régóta betegkedett már az öreg gróf. Évekkel ezelőtt hűdés érte; azóta járt sem tudott. Legutóbb Olaszországban keresett gyógyulást, de hiába volt minden. Körülbelül egy hét előtt, de már akkor a halál árnyéka járt nyomában. Az agónia tegnap kezdődött s szenvedéseitől ma a déli órákban váltotta meg a halál. Az elhunyt nagy műbarát és gyűjtő volt. Számos kastélya és palotája tele van a legritkább műkincsekkel és régiségekkel, amelyeknek legnagyobb részét, hir szerint, az államnak hagyományozta. Ezeket a kincseket Budapesten külön intézetben fogják elhelyezni, amelynek Pálffyánus lesz a neve. Az elhunyt a leggazdagabb magyar magnások egyike volt. Atyjának, gróf Pálffy Ferencnek halála után az összes birtokokat zárlat alá helyezték, de János grófnak rendkívüli takarékoságával és mintaszerű gazdálkodásával a legrövidebb idő alatt sikerült az összes birtokokat az adósságoktól megszabadítani s újra bőven jövedelmezőkké tenni. Az utóbbi években évi tiszta jövedelme körülbelül hat millió korona volt. Gróf Pálffy az utóbbi években sok időt töltött Párisban, ahol nagy kedvteléssel hallgatta az egyetemi előadásokat. Párisban is volt fényes kastélya, amelyet tele rakott a legritkább és legértékesebb műkincsekkel. Ez a kastély a hetvenes évek előtt Plon-Plon hercegé volt; a kommün idejében elpusztították s a hetvenes évek közepe táján gróf Pálffy vette meg s újra fölépíttette a kasélyt, amely Párisban valószínűleg látványosság volt. A grófnak, aki nem hagy hátra családot, legtöbb birtoka Pozsony- és Nyitramegyében volt, ezenkívül Franciaországban is voltak kiterjedt birtokai.

— Elhallgatott császári beszéd. Berlinből érkezett távirati tudósítás olyan hírt közöl, mely hivatalosan igen nagy feltűnést keltené. Vilmos császár ugyanis a tempelhoffi mezőn szemlélt tartott a második gyalogos testőrezred felett és hosszabb beszéd kíséretében egy zászlóval tüntette ki az ezredet. Eddig a német császár minden beszédét hivatalosan közölni szokták. Az okozott oly nagy feltűnést, hogy a beszédet most nem közölték, hanem quasi titokban tartják.

— Az alkotmánypárt vacsorája. Az országgyűlési alkotmánypárt kedden este 8 órakor tartotta rendes heti pártvacsoráját a Kovács-féle városligeti pavillonban. A vacsorán sokan vettek részt; ott volt többek közt Széll Kálmán, a párt elnöke, Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Popovics Sándor és Bolgár Ferenc államtitkárok, Návay Lajos, a képviselőház elnöke.

— A pozsonyi gróf ünneplése. A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület ma diszközgyűlésen ünneplte meg elnökének, gróf Pálffy Istvánnak, a pozsonyi grófnak nyolczvanadik születésnapját. A közgyűlést, melyen rendkívül díszes közönség jelent meg, Bartal Aurél második elnök nyitotta meg. Megjelent a közgyűlésen Mezőssy Béla államtitkár a földművelésügyi kormány képviselőjében. Pálffy Istvánhoz Bartal Aurél intézett üdvözlő beszédet. Mezőssy államtitkár meleg szavakban tolmácsolta Darányi miniszter üdvözlését. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Rubinek Gyula üdvözölte a grófot, aki meghatóttan válaszolt az elhangzott üdvözlésre. Bár öreg ember vagyok — mondotta — de fiatalos erő hat át, látván Magyarország fölvirágzását. Majd megígérte, hogy az elnöki állást ezentul is meg fogja tartani. A diszközgyűlés után, melyen Pozsony város színe-java ott volt, délelőtt bankett volt a Magyar Király szállóban.

— Angol vendégek Fiumében. A Catania angol jachtal mintegy harmincz főből álló előkelő angol társaság érkezett ma Fiuméba. A társaság a város megtekintése után Abbáziába rándult át. A jachtal utazik annak tulajdonosa, Sutherland herceg is. A Catania ma Triesztbe ment, ahonnan Velenczébe folytatja útját.

— **A nagybeteg szatmári püspök.** Bornemissa szatmári püspök betegségében a mai nap folyamán sem állt be javulás. A nagybeteg ma délelőtt magához hívatta a káptalan tagjait és kérte őket, hogy imádkozzanak érte és szeressék az egyházat és a hazát. Azután fölvette a halotti szentségeket. A pápától táviratban áldást kértek a nagybeteg püspök számára. Gróf Apponyi Albert, Zichy és Teleki grófok, Városcy kalocsai érsek, Firczak és Párvy püspökök táviratban érdeklődtek a püspök állapota iránt.

— **A francziák és a pécsi ünnep.** A pécsi ünnepség alkalmából a francia főváros erősen foglalkozik a magyar-francia barátság kérdésével. Ez leginkább a „Temps” mai számának cikkéből tűnik ki: A „Temps” a pécsi ünnepség alkalmából örömmel konstatálja a francia-magyar szimpátia növekedését és kijelenti, hogy Franciaország örülhet, hogy a Bécs és Budapest között fennállott feszült viszony megszűnt. Franciaországnak joga és kötelessége azt kívánni, hogy Ausztria és Magyarország között kitört belső vizsaly megszűnjék és a két állam szükségképpen együvé tartozandósága ne veszélyeztessék, mert e két állam kiváló biztosítéka az európai egyensulynak. Végül annak az óhaját ad kifejezést, vajha meggondolatlan és megfontolatlan engesztelhetetlenségtől mentesen maradjon e biztosíték Magyarország, Ausztria és egész Európa javára.

— **Csernoch püspök és a makói főrabbi.** Dr. Csernoch János csanádi püspököt Makón való tartózkodásakor a makói izraelita hitközség is üdvözölte dr. Kecskeméti Árnin főrabbi vezetésével. A főrabbi beszédében hangzott, hogy a kultura valami erkölcsi affinitás törvényének veti alá a vallásokat. Etikai anyagokban természetes rokonság és vonalom van.

— **Méltóságod lelkéből kisugárzó erkölcsi energia** — **umyond —** majd összeforrasztja az egymást kereső és megtaláló elemeket. Ihlete lesz az egy jelképes templomnak is, a társadalom nagy közös szentélyének, ahol mindnyájan együtt imádkoznak, melytől van a magyarság szerelmének fényével, melegeivel, a formák fölé emelkedő erkölcsi univerzáliszmus sejtelmével, tudatával. E szellemnek hordozóját a haza és emberiség, a hit, testvér és felebarát, a kultusz és vallás közös etikai fogalmát áldott összhangban egyesítő profétai típust köszöntjük méltóságodban.

A püspök erre a következőleg válaszolt:

— Belső meggyőződéssel vallom a kifejtett igazságokat. Mi mindnyájan a biblia alapján állunk. Zsidóság és kereszténység a maga vallásának érintetlen fontartásában az emberiség erkölcsi nevelésének munkása. A vallások különbözőségében is érezzük az erkölcsi rokonságot. Tiszteletben tartva az egymás hitéletét, nem érezhetünk féltékenységet, mert a monoteizmus minden vallása fölemelkedik az általános örök emberinek tudatáig. A biblia ennek legrégebbi hirdetője, ezt mindnyájan elismerjük. Testvéries együttérzéssel szolgáljuk az eszmét a haza és emberiség erkölcsi boldogságára.

Az üdvözlés után hosszasan elbeszélgetett a püspök a főrabbi-val, akit a püspöki rezidenciájában tartott díszbédre is meghívott.

— **A prágai sakkverseny.** A keddi tizenkettedik fordulón Maróczy vezérgyalogjátékban nyert Kvicala ellen. Duras nyert Treybal ellen. Schlechter spanyoljátékban Salve ellen győzött. Mieses elegáns áldozattal Janowski ellen nyert. Marshall nyert Bardeleben ellen. Vidmar győzött Leontjev ellen. Alapin nyert Spielmann ellen és Dus-Chotimirski nyert Süchting ellen. A Rubinstein—Leonhardt játszma egyenlő állásban, a Teichmann—Prokes játszma előbbinek jobb állásban függőben maradt.

A verseny állása a tizenkettedik forduló után:

Schlechter 9 (1), Vidmar 9, Duras 8½, Leonhardt 7½ (2), Maróczy 7½, Salve 7, Rubinstein 6½ (2), Marshall 6, Janowski 5½ (2), Mieses, Süchting 5½, Teichmann (2), Dus-Chotimirski 5, Alapin, dr. Kvicala 4½ (1), Bardeleben (1), Spielmann 4, Prokes 3½ (1), Leontjev (1), Treybal 2½.

— **A cettinjei pör.** Ma Gyurovics és Cerovics volt minisztereket, valamint Filipovics volt államtitkárt hallgatták ki, kik azzal védekeztek, hogy az ellenük emelt vád alapja tiszta gyanu és néhány vádolt valómása. Az összeesküvéssel semminemű összeköttetésben nem álltak.

— **Kihallgatás a belügyminiszternél.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter e héten pénteken délután három órakor a nyilvános kihallgatást megtartja; jelentkezni aznap déli tizenkét óráig lehet.

— **Tízezer gyermek az utcán.** Sok mindenféle kell a szép eszmékért rajongó embereknek gondoldniok, hogy az embertársakat könyörületességre, jótékonyagra bírják. Erre a jótékonyagra pedig azok szorulnak rá legjobban, kiknek testébe idő előtt költözött a halál csirája s nincs módjukban rettentetes betegségüket orvosoltatni s magukat olyan gyógykezelésben részesíteni, hogy ne legyenek életük delén a halál martalékvá. A tüdőbetegek számára eddig csak egy ingyenes szanatórium épült, a József-szanatórium. Ez azonban vajmi szűk a tüdővézesek százezeirenek. Nagyon sok gyógyintézet kellene ahhoz, hogy a szerencsétlenek baján segíteni lehessen s tisztán a könyörületes embereken fog mulni, hogy a tervezett második szanatórium, mely Augustus főhercegnő nevét fogja viselni, mihamarabb felépüljön. Ezért vonul ki tízezer gyermek az utcára s ezért lesz festői látványosság szombaton délután a körutakon, Rákóczi-uton, Kossuth Lajos-utcán, a Dunaparton s az Andrássy-uton. A zászlós menetek mentén s élén diszruhás lovasok, felvirágozott kocskik, katonazenekarok, cigányzenészek lesznek. A főkapitány pedig gondoskodott arról, hogy ünnepi díszbe öltözött lovasrendőrök s gyalogosok vigyázzanak a gyermekek testi épségére. Roppant érdekes látványosság lesz a mozgó-persely, melylyel az emeletek ablakain kinéző lakóktól szedik az adományokat. Az ünnepség délutáni három órától hatig fog tartani.

A József Főherceg Szanatórium-Egyesület a következő kérelemmel fordul a jó szivekhez:

Mióta a József-Szanatóriumot megnyitottuk, százával, ezrével sőhajt be kapuján a bizó hit és az utolsó remény. Tüdőbajos emberek bizó hite és utolsó reménye. Családapák esdekelnek hozzánk, adjuk vissza életüket s mentjük meg négy-öt kiskorú gyermeküket az árvaságtól. S ezeket a szivettépő kéréseket sem hallgathatjuk meg. A József-Szanatórium telve van. Egy-egy felszabaduló ágyára özönbeteg vár. Ebben a megindító, gyászos helyzetben határoztuk el, hogy a létesítendő Augustus-Szanatóriumra a jó szivektől irgalom-adományokat kérünk. Ezért indítjuk el szombaton, június 6-án a főváros utcáin a szeretet seregét: ezer meg ezer iskolásgyermeket. Elindítjuk az emberélet tavaszát a halál jegyeseiért. Kérjük a jó sziveket, adják a viruló gyermekeseregnek irgalmas szívük adományát. Fölkérünk minden irgalmas szívet, aki tudomást vesz az emberbaráti szép szándékról, küldje el a népszanatóriumra szánt adományát. Minden fillért hivatalos értesítőnkben, a Szanatóriumi Lapokban ismerünk el. Életükért esegő embertársainknak vagyunk tolmácsai: Mentjük meg a tüdőbajosokat! A József Főherceg Szanatórium-Egyesület (IX., Lónyay-utca 47. szám).

— **Kiss Áron, mint kortes.** Kiss Áron szabadságszeretét, szívének a 48-as nagy eszmékért való nemes hevülését nemcsak a szabadságharcban való szereplése és martiromsága bizonyítja, de bizonyítja mindazok a barátai és csodálói, akik Kiss Áron bizalmával dicsekedhetnek. Ha a politikai élet változatos alakulásába aktív szerepléssel nem is folyt be s ha annak mindenkor szabad eshetőségét is biztosított, szívében és lelkében megmaradt Kossuth Lajos nagy eszméi tántoríthatlan bainokának. Amikor Mezei Ernő függetlenségi és 48-as programmal 1887-ben fellépett Debreczenben, gróf Degenfeld József ellen, Kiss Áron a következő kortesnótát írta s küldte el Mezei Ernőnek:

Kik a vést, vihart vetik.
Mezeit nem szeretik.
De a Nagy Elv hívei
Mondják: éljen Mezei.

Alája pedig még odairta: Scripsi pro memoria privata. — Igaz, hogy Mezei Ernő az akkori idők járása szerint ezzel a kortesnótával is megbukott, de viszont az is igaz, hogy ezt ki sem fájalta jobban éppen Kiss Áronnal.

Itt megemlítjük, hogy a debreczeni összes állami épületeken gyászlobogó van. Kiss Áron püspök koporsóját ma este lezárták és leolmozták Kenessey erdélyi és Antal Gábor dunántúli püspökök, kik a gyászszertartást vezetik, ma ideértek, kivülük még mintegy kétszáz lelkész érkezett. A temetés holnap délelőtt tíz órakor lesz a Kossuth-temetőbe.

— **Az innsbrucki egyetemet bezárták.** Nagy volt az izgalom ma az innsbrucki egyetemen. Wahrmond tanár levélben tudatta az egyetemi tanácsot, hogy a nyári szemeszterben hetenkint kétszer a házassági jogról előadást fog tartani. Ma délelőtt akarta megtartani első előadását. A diákok nagy számmal gyülekeztek és erős rendőrcsapatnak kellett kivonulni, hogy a rendet fentartsa. A német liberális diákok a délelőtt folyamán sokáig tanácskoztak a rektorral, aki azt mondta, hogy a kormány véglegesen be akarja zárni az egyetemet, de az egyetem tanári kara tiltakozik az ellen. A liberális diákok erre azt felelték, hogy ők is tiltakoznak az egyetem bezárása ellen és ha mégis megtörténnék, föl fogják szólítani az összes osztrák egyetemek hallgatóit, hogy általános sztrájkot kezdjenek. Délben tizenkét óra tíz perczkor a helytartóság rendeletére bezárták az egyetemet. A Prágában megjelenő „Bohémia” értesülése szerint Wahrmond a jövő téli egyetemi félévtől kezdve a prágai német egyetemen az egyházjogot fogja előadni.

Bécsből jelenti éjjel tudósítónk: A képviselőház folyosóin ma délután nagy izgatottságot keltett az a hír, hogy a kormány bezáratta az innsbrucki egyetemet. Csak később tudódott ki, hogy ilyenformán a híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert nem az egyetem bezárását rendelte el a kormány, hanem csak az előadások ideiglenes szünetelését, ami távolról sem jár olyan súlyos következményekkel az ifjuságra nézve, mint az egyetem bezárása. Különösen a német képviselők táborában tárgyalták nagy felháborodással az innsbrucki eseményeket. Azt beszélték, hogy az előadások megszüntetése miatt részleges miniszterválság tört ki, nevezetesen Marchet közoktatási miniszter kénytelen lesz lemondani, mert az ő megkérdése nélkül adta ki a miniszterelnök, illetőleg a belügyminiszter a rendeletet, holott Marchet előzetesen arra utasította az innsbrucki egyetem rektorát, hogy az előadásokat csak akkor szüntesse be, ha újabb zavargások támadnának. A németek táborában már emlegették is Marchet utódát gróf Bylandt-Rheidt volt belügyminiszter személyében, mások pedig úgy tudták, hogy báró Bienerth jelenlegi belügyminiszter veszi át a közoktatási tárczát és gróf Bylandt lesz belügyminiszter. A német radikálisok obstrukcióval is fenyegetőztek, de a többi szabadelvű német párt körében is ellenzéki hangulat kapott lábra. Este a kilenczes bizottság ülést tartott az innsbrucki események miatt. A kiadott hivatalos jelentés megezőfolja a miniszterválságról terjesztett híreket s közli, hogy a miniszterelnöknek eszéágában sem volt Marchet közoktatási minisztert mellőzni. Ugy történt a dolog, hogy mikor a tiroli helytartó báró Beck miniszterelnökhöz fordult utasításért, Marchet közoktatási miniszter nem volt jelen és a miniszterelnök a belügyminiszterrel egyetértőleg abban állapodott meg, hogy az innsbrucki egyetemen addig szüneteljenek az előadások és Wahrmond tanár sem szemináriumot, sem kollégiumot ne tarthasson, míg ügye a végső fórumon el nem dől.

Innsbruckban a katolikus diákság bejelentette Scala rektorának, hogy a katolikus egyetemi ifjuság egyenes sértésnek tekinti Wahrmond tanár előadásainak folytatását s az egyetemi tanács elfogult határozata a német katolikus ifjuság számára lehetlenné tette, hogy az egyetem falain belül kifejezést adjon ebbeli meggyőződésének. A klerikálisok délután röpiratot osztogattak, amelyeken felszólították a katolikus német lakosságot és az egyetemi ifjakat, hogy tiltakozzanak Wahrmond tanár előadásai és az egyetem esetleges bezárása ellen. A városban délután csönd volt. A szabadelvű diákság gyűlést tartott s este újabb tanácskozára fog összeülni.

— **A parasztkongresszus.** A magyarországi parasztpárt ma tartotta előkészítő utolsó gyűlését Békéscsabán, melyen a párt titkára előterjesztette, hogy mindössze 324 községből jelentkezett 728 küldött, kiket a békéscsabai parasztagazdák látnak vendégül. A gyűlésen mint vendégek a bukovinai, galiczi, németországi parasztszövetségek küldöttei és a horvát országos parasztpárt részéről Radics horvátországi képviselő, a horvát országgyűlés egyetlen parasztpárti tagja is megjelenik. Pünkösd hétfőjén a kongresszus befejezte után népgyűlést tartanak, melyen az összes ellenzéki pártok képviselőiben egy-egy országgyűlési képviselő jelenik meg.

— Az Újságírók Egyesületéből. A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya ma délután Herczeg Ferenc elnöklésével tartotta meg rendes havi ülését. Az elnök bejelentette, hogy az egyesület képviseltette magát a Vörösmarty-szobor leleplezési ünnepségén és az egyesület koszoruját Szatmári Mór alelnök helyezte a szobor talapzatára. Kegyelettel emlékezett meg továbbá Gracza György egyesületi tagnak, a magyar sajtó régi, érdemes munkásának, szabadságharczunk jeles történetírójának haláláról. Foglalkozott ezután a választmány a fiemei hírlapírók ismeretes ügyével. Határozata, melyet ez ügyben hozott, a következő:

A választmány, amidőn a legnagyobb felháborodással elítéli a két fiemei magyar újságíró cikkét és magatartását, veszedelmesnek tartja, hogy sajtóvétségeket közigazgatási úton torolnak meg és reméli, hogy gondoskodás történik arról, hogy a fiemei speciális eset precedenssé ne válhasson.

A folyó ügyek tárgyalása során előterjesztették az egyesület kiadásában megjelenő Almanach ellenőrzésére kiküldött bizottság jelentését, mely konstatálja, hogy a bizottság megvizsgálta az Almanach összes számadásait és ügykezelését s azokat példás rendben és kifogástalannak találta. A választmány a bizottság jelentését tudomásul vette. Köszönettel vette tudomásul a választmány dr. Mangold Henrik kir. tanácsos ajánlatát, aki balatonfüredi házában a fürdőidény alatt az egyesület javaslatára két újságíró ingyen lakásban részesít, az egyesület tagjainak pedig kedvezményeket biztosít. Végül dr. Diósy Béla pénztáros terjesztette elő rendes havi jelentését.

— A magyar sebészek nagygyűlése. A Magyar Sebésztársaság harmadik tudományos ülésén a tüdőhörgök tükrözésével elért eredményekről számoltak be. Navratil Dezső a légszűrő- és a légszűrő- és a légcső-csonkolások újabb módszeréről, Manninger Vilmos a gégecső harántcsonkolások eredményeiről. Alapy magántanár a Mangold-féle porcz-plasztikáról, Verebely Tibor a vakbélbetegségek sebészi kórtanáról és műtéteiről, Adán Lajos Hüttl főorvos osztályán operált 10 gyomorkiirtásról, Rosenák Miksa a Talma-műtétről értekezett. Lumnitzer József főorvos a koponya tenyérnyi hiányát celluloid lemezzel pótolta teljes sikerrel. A kongresszus tudományos tárgysorozata ezzel kimerült s feloszlott. Az ülésből való távozás előtt a sebésztársaság tagjai a kongresszussal kapcsolatban tartott sebészkiállítás tekinthették meg. Röntgen-képeket állított ki az első belklinikai, új Szent János-kórház, Szent Rókus-kórház, Szent István-kórház, Fásor-sanatorium és a bécsi magy. kir. bábaképző intézet Röntgen-laboratoriuma. Igen érdekesek voltak Háberern egyetemi tanár fényképreprodukciói, Dirner Gusztáv ötvenkét bonczani készítménye s a magyar műszerészipar képviselőinek kiállított tárgyai.

— Vasúti katasztrófa Bécs mellett. Borzalmas szerencsétlenség történt ma reggel a Béccsel szomszédos Berchtoldsdorf nyári üdülőhely mellett. A fürdőállomás közelében a bécsi személyvonat összeütközött egy szembejövő tehervonattal. Az összeütközés ereje oly heves volt, hogy mind a két vonat mozdonya teljesen összeesett. A személyvonat utasai közül tizenhatan sebesültek meg súlyosan, kettő közülük halálos sérüléseket szenvedett. Ezenkívül mintegy negyven ember sérült meg jelentéktelenebbül. A fürdőhely vendégei között nagy pánikot okozott a vasúti karambol. A sebesülteket beszállították a berchtoldsdorfi kórházba. A vizsgálatot megindították.

— Térbolydából a halálba. Megrázó öngyilkosságot követett el tegnap egy Vilus István nevű sárvári ember. Vilus csak a minap hagyta oda az elmeorvosító intézetet, a szombathelyi-gráci zsi vonat elé vetette magát, amely agyongázolta. Szörnyen el volt készülve a halálra, mert jobb lábát odakötözte a sínhez, nehogy visszariadjon a közeledő vonattól.

— Hitvesgyilkos polgármester. A Coldenz közelében levő Cochem-Land városka polgármestere — mint Kölnből jelentik — báró Raitz-Fretz, agyonlőtte a feleségét. A gyilkos polgármestert, akitől azt hiszik, hogy megőrült, Berlinbe vitték a Moabit-fogház megfigyelő osztályába.

— A párisi kettős gyilkosság. Az a rettenetes kettős gyilkosság, amelyet eddig ismeretlen tettesek követtek el Párisban s melynek Steinheil arcképfestő és anyósa estek áldozatul, ugyancsak foglalkoztatja a párisi rendőrséget. A föltevés az volt, hogy a festőnek egy női modellje szerepelt akár mint bünszerző, akár mint tettes a gyilkosságban. Ez a szuppozíció azonban a mai nap folyamán igen kétséssé lett. Steinheint ugyanis, aki csodálatos módon megmenekült a haláltól, ma délelőtt a közbiztonsági osztály főnöke hosszas kihallgatásnak vetette alá.

— Ön azt mondta tegnap, hogy a lakásba behatolt férfiak vagy nők egyikében férje egy volt modelljét vélte felismerni? — kérdezte a közbiztonság főnöke.

— Igen, azt mondtam — válaszolt Steinheinek — de visszavonom ezt a vallomást. Ez csalódás volt, amelyet semmi sem támogat.

— De ha megmutatnánk önnek férje néhány képét, valamelyiken felismeri a volt modellt?

— Lehetetlen. Egészen biztos vagyok benne, hogy a tettest azelőtt sohasem láttam.

Több lap a rémes éjszakát még mindig titokzatos szinben látja. Rochefortnak az a véleménye, hogy politikai gyilkosság történt. Az „Autorité” azt hiszi, hogy a festő magánboszúnak esett áldozatul. A rejtélyt csak Steinheinek oldhatja meg. A gyilkosoknak még mindig semmi nyoma. Kétségtelen, hogy a gyilkosságot gondosan előkészítették, mert a gyilkosok a helyi viszonyokat nagyon jól ismerték és annyira vitték az óvatosságot, hogy a zsinereket, amelyekkel az áldozatokat megfojtották, nem hozták magukkal, hanem a meggyilkolt festő szolgája beszéli, a konyhaszekrényből vették ki. E mellett a konyhában semmi nyoma sem volt a rendtelenségnek, ami arra vall, hogy nem kellett keresgélniük, hanem azonnal ráakadtak a zsinegre. Mindenesetre feltűnő, hogy a gyilkosok, akik a lakásban olyan jól tudták mindennek a helyét, épp a legfontosabb körülményt nem tudták, azt, hogy a Steinheil-házaspár még ezt az éjszakát a lakásban tölti. Steinheinek, aki még mindig ágyban fekszik, csak a nagy izgalomtól beteg, testén pedig nincs semmiféle sebesülés, csupán a csuklóján hagyott nyomott a zsineg, amelylyel az ágyhoz kötözték. A gyilkosok nem mentek fel a felső emeleten levő műterembe, ahol a festő szolgája aludt. A szolga rendszeren lent szokott aludni a lakásban és így szerencséje volt, hogy épp a gyilkosság éjszakáját a műteremben töltötte. A festő holttestét egy kis asztalka mellett találták meg, amely tele volt nappal, valószínűleg érhetetlen, hogy az asztalka a gyilkossággal feltétlenül összekötött dulakodás közben fel nem borult.

Párisból jelentik éjjel: A gyilkosság ügyében a vizsgálat több meglepő felfedezésre jutott. A holttestek felboncolása azt derítette ki, hogy Steinheil Adolfot és anyósát is álmukban fojtották meg. Nagyon gyanús az a körülmény, hogy Jappyné szobájában mindent a legnagyobb rendben hagytak a gyilkosok, csak egy tintatartó volt felborítva és a tinta a padlóra ömlött, a meggyilkolt festőművész nejének hálóingé pedig csupa tintaolt volt, mikor megszabadították a kötelektől. Steinheinek ezt úgy magyarázza, hogy a rablók tintázták be fehérneműjüket, mikor megkötözték. Azon sem tud eligazodni a rendőrség, hogy ki vágta el a villamos csengőtű vezetéket Steinheinek lakása és az inasnak a harmadik emeleten levő szobája, továbbá a házmester lakása és az első emelet között. A festőművésznak volt egy hatalmas házőrző kutya, amelyet a gyilkosság előtt való napon kivitték a nyaralóba s helyett Steinheil egy másik kutyát hozatott, de még aznap könnytelen volt el is küldeni, mert neje panaszkodott, hogy az új eb szaga idegessé teszi. A kifosztott lakásban találtak egy arany melltit, amelyből a rablók egy értékes gyöngyöt kitértek. Ez is azt bizonyítja, hogy a gyilkosok nem félték meglepetéstől és sokáig maradtak a véres tett színhelyén. Állítólag a nyomozás sok fontos körülményt derített ki, amelyeket a vizsgálat érdekében szigorúan titkol a rendőrség. Steinheinek azt a vallomását, hogy férje az utcáról szedte fel a modelleket, akik között akárhányszor csavargók is akadtak, megcáfolja a szomszéd házában levő fűszerkereskedő tulajdonosa, akit Steinheil

szintén lefestett és többször tilt neki modellt. Ez a kereskedő azt mondja, hogy a szerencsétlen végül festőművész túlságosan óvatos volt a modellek megválogatásában. Jól fizette modelleiket, de túlságosan megerőltette őket. Eleinte az a gyanu merült fel, hogy Steinheil inasa is bűnös, de a fiatal legény, aki a télen került Steinheilhez, teljesen tisztázta magát. Érthető az a melegség, hogy mikor a vizsgálóbíró faggatta, hogy miért nem oldozta fel a kötelekeket Jappynén, pedig az ő szobájába nyitott be először, az inas azt válaszolta, hogy a szomszéd szobából hörgést hallott, tehát ott még lehetett segíteni és sietett is megszabadítani kötelekeitől Steinheinek, az öreg asszony már akkor meg sem mozcizant.

— Kiténtetett rendőrtisztviselők. Dr. Bođa Dezső főkapitány ma leiratot intézett a rendőrség bünyügyi osztályához. A leiratban a főkapitány elismerését fejezi ki az osztálynak a Lujza-utca merénylet tettesének gyors kinyomozása körül kifejtett precíz munkájáért. Különösen dicsérettel emlékszik meg a főkapitány Tóth Sándorról, a nyomozást vezető rendőrkapitányról és Barthá rendőrfogalmazóról, az ügy referenséről. Érdekes, hogy ily irányú kiténtetés tíz esztendő óta nem fordult elő a budapesti államrendőrségnél.

— Kiténtetett amatőr-fényképészek. A Magyar Amatőrök Országos Szövetsége által rendezett országos művészi- és tudományos fényképképzésen hétfőn tartotta meg a bíráló bizottság ülését dr. Wartha Vincze miniszteri tanácsos, a József-műegyetem rektorának elnöklésével a városligeti Műcsarnokban. Az ülésen a bizottságnak kilenc tagja vett részt. Szövetségi aranyérmes itélő a bíráló bizottság kollektív kiállításaiért: Izabella és Augustina főhercegnéasszonyoknak és József főhercegnének; tudományos fővételekért: a magyar királyi államrendőrségnek (dr. Gábor Béla), az országos meteorológiai és földmágnassági intézetnek (dr. Konkoly-Thege Miklós); fényképezési iparcikkeiért: az Adria lemezgyárnak; kiváló művészi fényképeiért Haranghy György amatőrnek és Székely Aladár szakfényképésznek. Ezüst érmes nyertek a szakfényképészek közül: Kossák J. Budapest, Weisz Hugó Arad, Rónai Dénes Eger, Erdélyi M. Budapest és Kilezer Nándor Budapest; az amatőrök közül: Hopp Ferencz, Bacsa András, Spádi Géza, Harmaczi Dezső, Müller A. Bertalan, Diószeghy Károly, Hívös László, az ampelológiai intézet, dr. Misángyi Vilmos és dr. Ferenczy József. Az adományozott díjak közül gróf Apponyi Albert közoktatási miniszterét megkapta Balogh Rudolf, Darányi Ignác földmívelésiügyi miniszterét Faix Jaques, Budapest székesfővárosát Révész Zoltán, Hívös Ivánét Magyar-Rosenberg Emil, Zsolnai Miklósét Feledi Dezső, ormódi Ormódy Vilmosét Kiss Zoltán, dr. Légrady Ottóét Matusik Márton, Pejcsik Károlyét Horváth C. Guidó, a Gecsy-díjat Faragó Géza főhadnagy, a Nasser-díjat Junga Sebő százados és az Erdélyi-díjat Widder Frigyes. A kiállítás naponta kilenctől hat óráig hatvan fillér belépődíj mellett tekinthető meg.

— Mészárlás Szaloniki kapui előtt. Görög bandák rettenetes vértetteiről érkezik hír Szófiából. Konstantinápolyból odaérkezett táviratok ugyanis ezeket jelentik: Az egész várost nagy izgatottság fogta el arra a hírre, hogy Szaloniki kapui előtt egy görög banda lemeszárolt harmincz bolgárt. A szalonikii konzulok jelentést tettek a vérontásról a konstantinápolyi nagyköveteknek és tudatták, hogy a gyilkos banda háborítatlanul elmenekült.

— Sikasztás a pétervári rendőrségnél. A pétervári rendőrségnél hihetetlen hanyagságokat fedeztek fel. Az előző városkapitány alatt a legkülönösebb dolgok történtek. Így a rendőrség egész nyugdíjalapja, mely már jókora összeget ért, könyvelési manipulációk folytán nyomtalanul eltűnt. Azt se tudják, hogy hova lett az a negyven ezer frank, melyet Loubet elnök pétervári látogatása alkalmával a rendőrségnek ajándékozott.

— Mise után öngyilkosság. Zurawnoban ma fölbölte magát a görög katolikus prépost, Dsulinski Sándor. Mielőtt az öngyilkosságot elkövette, még misét mondott a templomban. Azért vetett véget életének, mert egy náta-spekulációban hatvanezer koronát veszített el.

— Házasság. Preisach József e hó 9-én vezetni oltárhoz a linzi izr. templomban Zelenka Irmát.

Pály Margitot, Pály Györgynek, a Nemzeti Színház tagjának és dr. Vécseyné Haraszti Herminnek, a Vigaszínház tagjának leányát, e hónap 4-én déli tizenkét órakor vezetni oltárhoz Vasváry Géza mérnök a kálvintéri református templomban.

— Nászajándékok. Jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterében, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Református templom a Józsefvárosban.** A pesti második református templom ügye a fővárossal kötött szerződés értelmében öt év múlva már használatra készen fog állani. Most dr. Szabó Aladár lelkész, a Józsefváros lelkésze, felhívást intéz a kerület református lakóihoz, hogy az ott építendő templom és paplak céljaira adakozzanak.

— **A zágrábi egyetem ügye.** A horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottsága ma délelőtt Nikolics Vladimir bánhelyettes elnöklése alatt izgalmas ülést tartott, amelyen előbb a politikai helyzetet vitatták meg, aztán pedig az ülés folytatódólag részében az egyetemről elköltözött tanulókról volt szó. Tegnap este azt a négy tanuló, akik az egyetemet tényleg látogatják, a kávéházban megtámadták és alaposan elverték. Egyikük súlyosan megsebesült a fején. A horvát jogpárt lapja, a „Hrvatska“ ma vezércikkben foglalkozik azzal a nyílt levéllel, amelyvel az egyetemi hallgatók a tanárokat gyávasággal és alávalósággal vádolták azért, mert az egyetemi hallgatók sztrájkjához nem csatlakoztak és azt mondják, hogy a diákoknak joguk volt ugyan sztrájkolni és az egyetemet bojkott alá helyezni, de nem volt joguk megkövetelni a tanároktól azt, hogy ők is ugyanazt tegyék. A diákoknak nem volt joguk a tanároknak előírni azt, hogy az egyetem becsületének megmentése érdekében hogyan járjanak el. A diákoknak mindenesetre tisztelniük kellett volna a vélemény szabadságot és ha ezt teszik, akkor nem is juthatott volna eszükbe az, hogy a tanároknak kevesebb jogot engedjenek, mint amennyit a tanárok nekik engedtek. A diákok azzal, hogy a tanári kart inaktívvá tették, nagy hibát követtek el. A magyarok várták ezt a fordulatot és kétségtelenül örvendenek neki. A diákok részéről egy elhamarkodott dolog volt s nem tettek jó szolgálatot Manojlovics és Surmin tanároknak.

— **A párbaj ellen.** Az első nemzetközi párbajellenes kongresszus június 4–6-ig tartja tanácskozásait a Nemzeti Múzeum dísztermében. A kongresszus ünnepies megnyitása ugyanott csütörtökön, június 4-én, délelőtt 11 órakor lesz. A magyar kormány képviselőjében Günther Antal igazságügyminiszter fogja a kongresszust üdvözölni. A kongresszus végleges napirendje a következő:

1. Az egyes párbajellenes szövetségek jelentése országai párbajellenes mozgalmáról.
2. Nemzetközi központ létesítése és ezzel kapcsolatosan nemzetközi iroda szervezése.
3. A propaganda eszközei.
4. Az ifjúság nevelése a párbajellenes eszmékre.
5. Nemzetközi pályázat egy erre vonatkozó kézikönyvről.
6. Vegyes (katonai és polgári) becsületbírói intézmények szervezése.
7. A párbaj megszüntetését célzó törvényes intézkedések kezdése.
8. Bizottság kiküldése a párbaj megszüntetését célzó törvényjavaslat tanulmányozására és a javaslat szerkesztésére.
9. Az összes nemzetek párbajellenes szövetségei egyidejű és egyöntetű akciójának megállapítása, hogy az ügynek megnyerjék az államfőket, kormányokat, a parlamenteket és hogy e törvény minden kultúr-nemzet büntető-kodexében helyet foglaljon.
10. Polgári és katonai törvények párbajra vonatkozó szakaszainak módosítása.
11. Törvényerővel felruházott becsületbírói országokint való szervezése.
12. A II. nemzetközi párbajellenes kongresszus helyének és idejének meghatározása.

Don Alfonso Bourbon osztrák-eszteri herceg, spanyol infáns és neje Donna Maria Delas Necoas hercegnő ma este hét óra 10 perckor nagyszámu kísérettel Budapestre érkeztek, hogy a nemzetközi párbajellenes kongresszuson, amelynek díszelnöke a herceg, résztvegyenek. A pályaudvaron a vendégek fogadtatására a párbajellenes liga elnöksége jelent meg. Alfonso herceg örömmel hallotta, hogy a kongresszuson résztvevők már nagyszámban ideérkeztek. Kíséretében a párbajellenes mozgalom több külföldi notabilitása érkezett. A herceg holnap látogatást tesz a miniszterelnöknél és több más személyiségnél.

— **A budapesti református egyház gazdasági éve.** A budapesti református egyház és főgimnázium 1907. évi zárszámadását a napokban hagyta helyben a számszék és a pénzügyi gazdasági bizottság javaslata alapján az egyháztanács. Ezek szerint az 1907. évi bevétel 188.331.56 K, kiadás 168.892.38 K, a rendes kezelésben fölöslege 19.439.18 K volt. Ebből fedezték a főgimnázium 8.406.04 K hiányát és a fennmaradt összeget a zuglói építkezésekre rezerválták. Az egyház anyagi viszonyai az utóbbi időben örvendetesen megváltoztak. A hívek egyházi adójukat többnyire önként felemelték s így az adó-

bevétel az utolsó három évben 21.265 koronával emelkedett. Ezenkívül örvendetesen szaporodtak a hagyományok, alapítványok és adományok.

— **A csendőrlaktanya titka.** A ménfői csendőrlaktanya udvarán a befődött kutban — mint Ménfőről jelentik — egy fiatal női holttestre akadtak. A halott nő szíve táján késszurás van, a ruhájának zsebében egy zsebkést, egy Ménfőtől Győrbe szóló vasuti jegyet és egy köteg kulcsot találtak. A vizsgálat kiderítette, hogy a halott győri leány, Cseke Mária, aki Kántor József csendőr-örsvezetőnek volt a kedvese. Az örsvezető a főszolgabírónak megvallotta, hogy Keszthelyen ismerkedett meg a leánnyal, aki utána jött a minap Ménfőre. Négy napig volt ott. Akkor szakítottak. A leány azután az utolsó napon éjjel távozott s beleölte magát a kutba. Tegnap fölbonzolták a leányt. A boncolás során dr. Turay Sándor törvényszéki orvos megállapította, hogy a tüdőt közeli lövés roncsolta szíjjel s a mellébe szurt zsebkés sebe szintén halálos. A ruhát holtan adták a lányra és így dobták a kutba. Kántor János csendőr-örsvezető bevallotta, hogy a kés az övé. Az örsvezetőt bekísérték a győri szárnyparancsnoksághoz. A vizsgálat eredményét még nagyobb bizonyossággal lehetett volna megállapítani, ha a megelőző közigazgatási vizsgálat ugy adja át a hullát a bünyügyi vizsgálatnak, ahogyan találták, ruhástól együtt. Rendkívüli fontossággal bír ugyanis az a körülmény, hogy a kuttisztók egybehangzó állítása szerint a ruha a kés fölött be volt gombolva, ami már magában is bizonyossá teszi, hogy büntény történt. Ezt különben a boncolás szinte kétséget kizárólag megállapította. A bonczjegyzőkönyv szerint Cseke Mária holtan került a kutba. A légtutakban sem szenny, sem iszap nincs, a test tehát nem lélegzett, amikor a kutba került. Legmeglepőbb eredménye a boncolásnak az a megállapítás, hogy Cseke Mária először lövéssel ölték meg. A tüdő ugyanis teljesen össze van roncsolva, még pedig olyképen, hogy ezt csak a testre teljesen rászorított fegyverből származó lövés okozhatta. A lövésnek nyoma van a csontokon is, a lövést megtalálták, a golyó azonban nem volt a testben. A késszurás szintén halálos lett volna, ha már előbb a golyó nem öli Cseke Mária. A szivpártát érte halálos sértés. Feltűnő és érdekes körülmény, hogy a felső ruhán sem a lövésnek, sem a szurásnak nincs nyoma. A csendőrségi laktanyában lakó két csendőr nem tud semmit a véres esetről. A vizsgálat tovább folyik.

— **Skarlát Szarajevóban.** Szarajevóban a skarlát járványszerűleg lépett fel s különösen a török városrészben szedi áldozatait. Ez idő szerint harminczkét megbetegedés fordult elő s naponta átlag négy-öt haláleset. A hatóságok a legmesszebbmenő óvintézkedést rendelték el.

— **Meggyilkolta a mostoha apját.** Megdöbbenő gyilkosságról ad hírt egy bukaresti távirat. A Bukaresthez közel fekvő Mereni községben tegnapelőtt éjjel kegyetlenül végrehajtott gyilkosság történt. Egy odaváló M. Mandru nevű lakost a mostohaafia meggyilkolta. Mikor az áldozat elaludt, az elvetemült fiu egy fejszével ketéhasította koponyáját. A véres gyilkosság oka az, hogy az apa nem akart beleegyezni abba, hogy mostohaafia azt vegye el feleségül, akivel egy idő óta közös háztartásban él. A kegyetlen fiut letartóztatták s a hatóság a vizsgálatot megindította, mert az hiszik, hogy a gyilkosságban közvetve részes a meggyilkolt ember felesége is.

— **A tőzsde áldozata.** A múlt hónap 23-án Jászárokszállásról a fővárosba érkezett Weisz Sámuel gabonakereskedő és az Adria-szállóban vett lakást. Két nap múlva kifizette számláját és eltávozott. A gabonakereskedőről azóta semmi hír nincs. Eltűnése előtt azonban levelet írt hozzátartozóinak: azt írta, hogy mire a levelet megkapják, már nem lesz az élők sorában. Az életunt ember alighanem végre is hajtotta sötét szándékát, mert a múlt hónap 27-én az összekötő vasuti hid alatt több ruhadarabot találtak s az egyik zsebében talált papírlapra ez volt írva: Nevem Weisz Sámuel, Jászárokszállás. A gabonakereskedő a tőzsdén játszott s az utolsó időben sokat veszített, ami igen elkésé- ritette.

— **Huszonöt éves találkozó.** Dr. Szász Béla igazságügyminiszteri tanácsos és dr. Simonyi Artúr ügyvéd felkértek névlos iskolatársaik, hogy érettségi vizsgájuk negyedszázados évfordulójának megünneplése tárgyában dr. Simonyinál (Budapest, II., Fő-utca 4.) mielőbb jelentkezzenek.

meg. A kár még nincs megállapítva, valószínűleg azonban több száz ezer koronára rug.

— **Vonatklklások.** Tegnap számunkban röviden megírtuk, hogy tegnapelőtt a déli vasut vonalain két vonat kisiklott. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a veszedelem meglehetősen súlyos természetű volt s igazán csodaszámba mehet, hogy nagy katasztrófa nem lett belőlük. Az anyagi kár így is jelentékeny, sebesülések is történtek s nagy pánik támadt az utasok között. Szemesnél a személyvonat a befárási váltónál siklott ki, amikor a mozdonyvezető szerencsére már fékezett s a lokomotív a keresztezésnél kiugrott, oldalt dőlt, nyomában pedig a kalauzkocsi, a postakocsi és a podgyász-kocsi teljesen darabokra tört, egy harmadosztályu kocsi pedig megrongálódott. A rázkódás irtózatoss volt, az utasok egymásra estek. A kalauzkocsi romjai közül Gaust Adolf budapesti kezelőtisztet összezuzódott lábbal emelték ki. Székesfehérvárról, ahol nagy volt az ijedelem, a segélyvonat elsietett Szemesre s mikor már felszedte a szerencsétlenül járt vonat utasait, hogy elhozza őket, Szabadbattyánnál megakadt, mert azalatt ott történt már meg a tehervonat szerencsétlensége, elzárva a pályatesetet. Nőtt a zavar, amikor Pragerhof felől a 203-ik számú gyorsvonat is megakadt Szemesnél s csak mikor a kisiklott személyvonaton véletlenül utazó harmincz katona segítségével befejezték a mentőmunkálatokat s megtisztították egy sínpart, jutott el ez a gyorsvonat Szabadbattyánig. Itt bevárta a Budapestről érkező gyorsvonatot, ez felszedte a megrekedt gyorsvonatot és a személyvonat utasait és vitte a négy-öt száz utast Székesfehérvárra. Fáklyafény mellett egy hidnál esett meg a kínos éjszakai átszállás és éjjel lett, mire bevergődtek Székesfehérvárra.

— **Rabló-romantika.** A Montana-állambeli Greatfallsban három suhanc, akiknek fejét egészen megzavarták a rablóhístóriák, a tizennyolczéves Hatsch Albert, a vele egykoru Harry Rheams és a tizenhétéves Randall Vilmos revolverekkel felfegyverkezve, Greatfalls határában megállították a személyvonatot és kirabolták az utasokat. Kényszeríteni akarták az egyik kalauzt, hogy az utasoktól egy kalapha adományokat gyűjtsön, de a vonatvezető nem engedelmeskedett s erre a suhancok egyike revolveréből golyó röpített a kalauz kabátjának ujján keresztül, így aztán a vonatvezető megrémülve, körüljárt a kalappal az egyes kupékban. Az utasok százával hajították be a kalapha a bankjegyeket, de egy utas leugrott a vonatról és futásnak eredt. Az egyik fiu utána lőtt és a golyó átfurta a menekülő utas czombját. Mikor megelégték a begyűlt pénzt, tovább engedték a személyvonatot, de ők maguk sikerült csínyük helyszínén maradtak és osztozkodtak. Közben a személyvonat beérkezett az állomásra és a greatfallsi rendőrség nyomban a rabló diákok üldözésére indult. El is fogták mindhármukat. Bevallották, hogy a terv Hatsch Alberttől eredt.

— **Elfogott betörő.** A detektívek ma reggel egy gyanus embert tartóztattak le a Dob-utca 86. számú zálogházban, aki értékes aranylánczot akart elzalogosítani. Az illető Znidarics Ferenc huszonhétéves géplakatosnak mondotta magát és sehogy sem tudta igazolni, hogy hol szerezte a lánczot. Megmozgatták s ekkor 780 korona készpénzt, aranygyűrűket, órákat találtak nála. Kiderült ezután, hogy Znidarics rovtó multu, májusban szabadult a fegyházból s most Zágrábból érkezett Budapestre. A rendőrség azt hiszi, hogy Znidarics volt az, aki Sziszeken betört Kupfermann Náthán ékszerboltjába és 8000 koronát érő ékszeret ellopt. Znidaricsot a rendőrség letartóztatta.

— **Kisiklott gyorsvonat.** A nebrai gyorsvonat, melynek tegnap kellett volna Weimarba megérkeznie, Ossermanstadt állomáson kisiklott. Mind a két sínpar el van zárva, úgy, hogy a vonat csak kerülő utakon közlekedhetne. A kisiklás oka valószínűleg az volt, hogy a többnapos esőzés a földtest alámosta és a talpfák alatt a talajt meglazította.

— **Elpusztult gyár.** Aussigban tegnap délután a Wagner Vincze-féle gyárban, amely lakk és etetikus olaj előállításával foglalkozik, tűz keletkezett, amely rövid idő alatt az egész gyártelepre áterjedt.

Az oltásnál hárman többé-kevésbé súlyos égést sebeket szenvedtek. Egy munkás lezuhant az emelet-ről. Később, mint megszenesedett holttestet találtak.

— **Plakát-kiállítás.** A Magyar Vasuti és Hajózási Klub érdekes kiállítást rendez június folyamán. Körülbelül husz angol vasutársaság kétszáz falragaszt fogják bemutatni. A plakátok, melyek művészeti szempontból is igen szépek, figyelemreméltók, mert fejlett műizlésről tesznek tanúságot, az egyes vasutvonalak mentén fekvő nevezetesebb fürdőhelyeket ábrázolják. A kiállítást Fischer Mór, máv. mérnök rendezi.

— **Szerb banda garázdálkodása.** A bolgár külügyminisztériumba az a hivatalosan is megerősített hír érkezett, hogy Egrefalanka és Kratova közt fekvő Sracin községet e hó 22-én egy szerb banda felgyújtotta és több lakost meggyilkoltak, mert a bolgár exarchátus kibelébe átléptek. A kormány azonnal előterjesztést tett a portánál és az európai kormányokat is értesítette az esetről és egyuttal a belgrádi diplomáciai ügynök útján figyelmeztette Pasics szerb miniszterelnököt, hogy az ilyen szerb erőszakoskodások nem lesznek alkalmasok arra, hogy Bulgáriának Szerbiához való jó viszonyát megerősítsék és súlyos következményeket vonhatnak maguk után.

— **Elkobozott felségértő könyv.** A bécsi ügyészség ma elkoboztatta Kienzl Hermann brosuráját I. Ferenc József császárról, amely Berlinben jelent meg, mint a monográfiák gyűjteményének egyik füzeté. Az elkobozott mű szerzője a Berlinben megjelenő Blaibuch című folyóirat szerkesztője és fivére a „Bibliás ember” című opera zeneszerzőjének. Az elkobozás a büntetőtörvénykönyv 63. §-a alapján felségértés miatt történt, mert a könyv Ferenc József királyról kegyeletet és hódolatot sértő módon ír.

— **Pótvonatok a Déliváson pünkösdkor.** A pünkösdi ünnepek alkalmából a személyforgalom lebonyolítása érdekében a rendes vonatokon kívül folyó évi június hó 7. és 8-án Budapest D. V. és Siófok között külön gyors- és személyvonatok is fognak közlekedni. E vonatok a következő menetrend szerint közlekednek: Június hó 7-én a 202/a számú külön gyorsvonat indul Budapest D. V.-ról reggel 8 óra 15 perczkor, Székesfehérvárra 9 óra 34 perczkor és Siófokra 10 óra 28 perczkor érkezik. Június hó 8-án a 205/a számú külön személyvonat indul Siófokról délután 4 óra 23 perczkor, Székesfehérvárra este 6 óra 58 perczkor és Budapest D. V.-ra este 8 óra 54 perczkor érkezik. Ugyancsak június hó 8-án indul Siófokról a 203/a számú külön gyorsvonat este 6 óra 54 perczkor, mely Székesfehérvárra 7 óra 59 perczkor és Budapestre este 9 óra 20 perczkor érkezik. Mindezek a vonatok közönséges gyors- és személyvonatu menetjegyek váltása ellenében használhatók.

— **Halálozás.** Kovács Károly dálnoki ügyvéd, a kovásznai kerület volt orsz. képviselője, Háromszék vármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottsági tagja, a kézdi ref. egyházmegye főgondnoka, a kézdivásárhelyi és vidéke 48-as függetlenségi pártjának elnöke, 67 éves korában Sepsiszentgyörgyön, hova súlyos bajára gyógyulást ment keresni, meghalt. Az erőtlen embert antraxsz ölte meg pár nap alatt. Temetése június 2-án volt Dálnokban Elekes főispán, dr. Király alispán, a megye közönsége és a megyei függetlenségi pártkörök nagy küldöttségének részvételével.

— **Nesztor József** 48-as honvéddalharos, nyug. törvényészi bíró 79 éves korában Nagyváradon meghalt.

— **Ózv. Rákóczy Sámuelné,** szül. Gyura Rozália, május 29-én, életének 100-ik évében elhunyt Dabason.

— **Ózv. Bodányi Sándorné,** szül. Nuszbeck Erőzsa, május 29-én, életének 48-ik évében elhunyt Budapest.

— **Id. Pfurtsch János** nyug. kántortanító, a locsmándi esperesi kerület tanító-egyesületének volt elnöke, életének 73-ik évében, május hó 30-án meghalt Fülesen.

— **Parisiana-esték a Fővárosi Orfeumban.** Még élénk emlékezetében áll a budapesti színházi közönségnek az a kiváló német színházi társulat, amely a múlt évi szezon végén rendkívül nagy sikerű parisiana-estéket rendezett a Fővárosi Orfeumban. Ugyanez a társulat szerdától, tehát mártól kezdve Godai Richárd, a jeles színművész vezetése alatt kezd meg több napra terjedő vendégzereplését. Az elsőrendű társulat tagjai közül felemlítjük: Ellen Isenta kisasszonyt, Sering k. a., Herzfeld k. a. és König k. a., továbbá Österreicher, Schmidl, Bauer és Berger urakat. Színe kerülnék a következő igen nagyhirű egyfelvonásos és kizárólag humoros tartalmu színművek: „A fürdőkádban” (In der Badewanne), „Az erős darab” (Das starke Stück), és „A pénz levele” (Der Geldbriefträger). A darabok előadása közötti szünetben Österreicher Rudolf neves író saját, érdekes műveit fogja felolvasni. Az előadások rendezés helyárák mellett és terített asztalok előtt foly-

nak le. A foyerben hideg buffet áll majd a közönség rendelkezésére. Jegylovétel délelőtt 10—1 és délután 3—6 óráig. Az előadások minden este pont 8 órakor kezdődnek.

— **Amerikai Park új Ős-Budavára.** Ma este fényes családi műsor. Lillian Hoerlein és Johnson et Dean, Amerika csillagai, a 8 Pirmanis, La bella Fornarina, az eredeti Walzerwahn Georg és Gusti Edler. Továbbá: 8 Carmacittos kankan-táncosnő, Alice Rejane, 3 Allison, Yeotha et Capt. Grado, Happy Joe Williams és Miss Silvia, 16 Roosewelt-leányok, Les 3 Andalusias, Miss Silyan, csupa koloszzális attrakciók. A Tabarin Moulen-Rougeban Coppés 12 angol szépsége (Jelenet a tengeri fürdőben.) Kedvezményes jegyek kaphatók az összes tőzsdékben. Előleges jelentés: A pünkösdi ünnepeken szeszácziós rózsáinapélyek.

— **Rendőri hírek.** Betörők a fürdőben. Tegnap betörők jártak a katonai hadapród-iskola fürdőhelyiségében, ahonnan kétszáz koronát erő fürdőruhát loptak el. — Letartóztatott mérénylő. Ujváry Béla dunapentelei magánzó még a múlt héten agyonlőtte kedvesét, Hoffmann Juliskát s azután magára lőtt. Ujváry, akit a Rókus-kórházban ápoltak, meggyógyult s ma a rendőrség letartóztatta. — Tettenért betörő. A rendőri őrző az éjszaka tetten érte Sepler Gusztáv szerelőt, amikor éppen Prekov Imre bádognak a Lovag-utca 16. számú házában levő üzletét ki akarta fosztani. Az őrző a menekülő betörőt elfogta s a főkapitányságon bilincsbe verte, mert a rendőrként még ott is megtámadta. — Veszett kutya az Erzsébetvárosban. A VII. kerületben egy eben a veszéltséget hatóságilag megállapították és ezért a kerületi előjáróság június hó 25-ig elzárolat rendelt el. Ez alatt az idő alatt valamennyi ebet otthon megköve kell tartani, az utcákon pedig harapás elleni biztos szájkosárral ellátva, pórázon kell vezetni. A rendelet ellen vétők 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendők.

(x) **Andrássy, Jupiter mozgókép-műtárlat.** Naponként változó, remeknél remekebb képeket ölel fel a pazar műsorában. A mozgóképek gazdag tárházát mutatja be, mely olyan programmal rendelkezik, hogy úgy gyermekeket, valamint felnőtteket nemcsak szórakoztat, de oktat is. Kétórás előadás keretében 16—18 képet mutat be. Hatalmas villanyselelőkkel teszi kellemessé, hívőssé helyiségeit.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

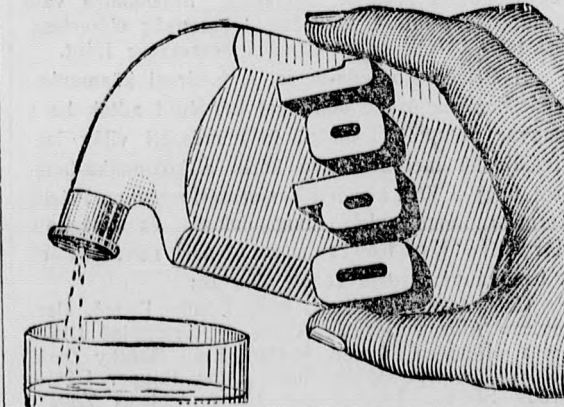
x **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII. Múnyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Börbajok, hajhullás és kopaszág** sokszor évekig macacsul dacolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönig Izsó elektroterapiai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba vésve vannak és így túlkövetelés nem létezik.

x **Fodor-léle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x **Egy percz is elég** az ember életében ahhoz, hogy jövőjét, boldogságát megalapíthassa. Mégis hányan késnek el onnan, ahol ezt osztogatják. Ne mulasztás hát el senki se magát egy pontosan járó órával ellátott. Ilyent 5 évi írásbeli ítélet mellett előnyös részletfizetésre is szállít és kívánatra képes nagy album-árjegyzéket küld Polgár Kálmán órásmester Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 29. sz.

Aki az Odott következesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájpolást gyakorolja.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Berliniek a Vigszínházban.** Tavalyi szenzációjukat: Frank Wedekind merész és izgalmas játékát, a „Frühlingserwachen“-t ismételték ma magánunk a berliniek. Eibenschütz, Wangel és a többiek a régi jók. A kritikus színapadlás-jelenetet ma is meglehetősen izgalommal fogadta a közönség; a tapsolókat erős pisszegés próbálta elnyomni. A színház megtelt. Augusztia főherceggasszony, mint eddig a berliniek minden estéjén, ma is végighallgatta az előadást.

(*) **Magyar művész sikere Londonban.** Kresz Géza magyar hegedűművész itt önálló hangversenyt adott, amely előkelő és nagyszámu közönség előtt fényes sikerrel járt. A műsoron Tartini, Wieniawski, Hubay, Chopin és Bach művei szerepeltek. A hangversenyen megjelent Wieniawski özvegye is, aki könyves szemekkel mondott köszönetet a férje műveinek tökéletes interpretálásáért. Kresz Géza jelenleg hangversenyköruton van Angliában.

(*) **Fővárosi nyári színház. Először:** Rombadült oltár. Színmű 3 felvonásban. Irta dr. Serédi Jenő. A mai premier egészen jól indult. Badányi képviselő (Szeghő Endre) husz évvel idősebb a feleségénél (Makó Aida), kit imád és minden fényvel, kényelemmel vesz körül. Az asszony is szereti az urát és nagy felháborodással utasítja vissza Karády Sándor ügyvédet (Föete Mihály), mikor ez szenvedélyes szavakkal szerelmet kér tőle. A visszautasított imádó a második felvonásban rettenetes boszút esküszik: ha meghallgatásra nem talál, három nap mulva tönkre teszi az egész családot. Badányinak tudniillik fia is van (Zátonyi) az első házasságából s ez Dobóki Margitot (Haraszthy Miczi), a tönk szélén álló Dobóky Pál (Tábori) leányát jegyezte el. Badányi ezeket is gyűlöli, mert Margitot ő is megkérte. És Karády félelmes elenlél, egyrészt gazdag és összevászárta Dobóky váltóit, másrészt ösmeri Badányi pénziórássainak eredetét és a név megnevezése nélkül egy leleplezést közzé is tétet valami újságban. Karády mint szabadtó lép föl és mindenkinek menekülést ígér; lemond Margitról és megnyugtatja Badányit, hogy a közleményt holnap visszavonhatja, mert a titkot csak ő tudja. Ezt mondja Badányinének is és jutalmát kéri. És mikor az asszony ismét elutasítja, erőszakkal magához öleli. De rajtakapja a fiatal Badányi és egy ökölcsepással lesújtja, „Ha gazember vagyok, vannak czinkostársaim!” kiált fel és rámutat az elősiető apóra. Ennek a jelenetnek nagy hatása volt, de a harmadik felvonás nem nyújtott méltó befejezést.

A fiatal Badányi agyonlővi Karádyt, de az oltár azért rombadült. Az apa becsülete nincs helyreállítva: kigolyózták a kaszinóból és meghal idősebb özvegy Badányiné is, kinek igen kevés köze van az eseményekhez. A szereplők kivétel nélkül jól játszottak s a közönség úgy őket, mint a szerzőt is többször kitapsolta.

(*) **Oratórium-Társaság.** Az Operaház énekkarának tagjai ilyen című egyesületet alakítottak, amelynek célja a nálunk eddig ismeretlen korások előadása. A társaság az őszre több hangversenyt tervez. Az alakuló közgyűlésen elnök-karnagynak Noszeda Károly operaházi karigazgatót választották meg. Alelnök lett Szalay Károly és Balogné Hermin, titkár Moór Pál.

(*) **A vidor paraszt.** A bécsi Theater an der Wienben tegnap volt a „Der fidele Bauer” (A vidor paraszt) című operette bemutatója. Az ujdonság szövegét Leon Viktor, az ismert bécsi librettista írta, zenéje pedig Fall Leótlól, a „Dollárkirálynő” szerzőjétől való. A nyári közönség a dallamos zenét és a bohózatos mesét tetszéssel fogadta.

(*) **Uj operák.** A párisi nagy operában több opera-ujdonságra készülnek. Ezek között Jules Massenet legújabb operáját, a „Bacchus“-t, amely az „Ariane” folytatása s amelyhez ezuttal is Catulle Mendés írta a szöveget, a jövő év márcziusában mutatják be a párisi nagy operában. Ugyanott szeptemberben először kerül színre Wagner Richárd operája, az „Istenek alkonya”, ezt követi az új „Monna Vanna”, Henry Février operája. Azonkívül új betanulásban készül színrehozni a nagy opera Lalo „Namouana” és Saint-Saens „VIII. Henrik” című dalműveit.

(*) **Ferenczy Károly a Városligetben.** Csütörtökön és pénteken Offenbach operettje, „Orpheus a pokolban” adatik elő a Városligeti Színkörben. Jupiter szerepében lép fel ez idén először Ferenczy Károly, a színház újonnan szerződött népszerű komikus. Euridikét F. Sziklay Szeréna játssza. Az operettben részt vesz a színház egész művészgárdája.

(*) **Pályázat történelmi színműre.** A budapesti Nemzeti Színház igazgatósága a belügyminiszter megbízásából ezennel pályázatot hirdet egész estét betöltő magyar történelmi színműre. A pályadíj kétezer korona. A pályázat feltételei a következők: A pályázatban csak oly prózában vagy versben írott történelmi színművek vehetnek részt, amelyek tárgyukat a magyar történelemből merítették és eddig sem nyomtatásban meg nem jelentek, sem pedig elő nem adták. A pályaművek a szerző nevét, állását és lakóhelyét tartalmazó pecsétes feligés levéllel legkésőbb 1909. február 1-éig a Nemzeti Színház igazgatóságához küldendők. A pályázat eredményét a Nemzeti Színház igazgatósága legkésőbb 1909. június 10-án hirdeti ki. A Nemzeti Színház igazgatóság a pályadíjat csak olyan irodalmi értékű magyar történelmi színműnek adja ki, amelyet a bíráló bizottság elfogadásra ajánl és sikerrel előadhatónak ítél.

(*) **Szerződötések.** Az Országos Színészegyesület szerződötési osztályának közvetítésével Dénes Élla koloratur-énekesnő Palágyi Lajos miskolci színházhoz szerződött, Márkus Angéla zeneakadémiai növendékét és Kiss Ceczillát, az Országos Színészegyesület színésziskolájának kitűnően végzett növendékét, pedig Mezey Kálmán, a felvidéki színi kerület igazgatója szerződötette.

(*) **Solymosi színésziskolái.** A fővárosi színésziskolák decentralizációjára vállalkozott Solymosi Elek, a Népszínház volt oszlopos tagja, aki a színésznevelés terén már nevezetes eredményeket ért el. Solymosi az ősszel a vidék három nagy városában alapít internátussal egybekötött színésziskolát. Ezek közül az első Debreczenben szeptember, a második Kolozsvárt október és a harmadik Aradon november elsején nyílik meg. A művész az ö nyilvánossági joggal felruházott színésziskolát a lehető legmagasabb szintre emeli s gondoskodik a növendékek elszerződötéséről. A tandíj két évre: drámai növendékeknek 480 korona, és nekeseknél: 1000 korona. Beiratási díj 10 korona. Levélbeli jelentkezéseket elfogad Solymosi Elek igazgató Budapesten, Angyal-utca 3. sz. alatt és Perczel Karola Debreczenben, Szent Anna-utca 22. sz. alatt.

(*) **A marosvásárhelyi műklállítás megnyitása.** A Nemzeti Szalon 34-ik vidéki kiállítása vasárnap nyílt meg Marosvásárhelyen az új városháza termeiben. A megnyitáson jelen volt a város egész előkelősége és tisztikara, továbbá a megyei notabilitások, valamint a szomszédos megyék képviselői.

EGYESÜLETEK.

(—) **Az Otthon-Körből.** Az Otthon Írók és Hírlapírók Köre választmányi ülést tartott ma délután Rákosi Jenő elnöklésével. Napirend előtt az elnök melegen elparentálta Gracza György választmányi tagot és Lichtblau Adolfit, az osztrák szakírók egyesületének elnökét. Bejelentette az elnök, hogy a belügyminiszter kinevezte Márkus Miksát, mint az Otthon főtítkárát az állandó alkoholelleses bizottság tagjává. Gelléri Mór alelnök a választmány nevében háláját és köszönetét fejezte ki Rákosi Jenőnek azért a buzgóságért, amelyvel diadalra juttatta a Vörösmarty-szobor ügyét. Rákosi Jenő megköszönte az elismerést, amelyet azonban megoszt Sajó Aladárral, a szobor-bizottság jegyzőjével, aki ritka kitarással, kötelességtudással és pontossággal végzte nyolcz éven keresztül a szobor-ügyben felmerült kisebb-nagyobb munkát. Ezután beszámolt a Vörösmarty-szobor leleplezésének ünnepéről. Jelentését megélienizte a választmány.

(—) **Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének igazgató-választmánya** ma tartotta meg gróf Batthyány Tivadar elnöklésével rendes havi ülést, amelyen igen lelkes hangulat uralkodott. Nagy örömmel vették tudomásul az elnöknek a lakáspénz-felémelésre, a státuszrendezésre és a tisztviselői családi házak létesítésének megkönnyítésére vonatkozó bejelentéseit és elhatározták, hogy a kormányhoz feliratban mondanak köszönetet. Egyesületi fiókok legújabbán Pancsován és Lugoson alakultak.

(—) **Gyermekvédő bizottság.** Az I. kerületi gyermekvédő bizottság most tartotta meg számos érdeklődő jelenlétében alakuló ülést az I. ker. előjáróság tanácstermében. A megjelentek Szébeny Antal országgyűlési képviselő indítványára gróf Edelsheim Gyula Lipót, az országos gyermekvédő bizottság és az országos gyermekvédő liga elnökét

egyhangulag elnökké választották. Gróf Edelsheim a választást megköszönve, tartalmas és szép beszédben ismertette a gyermekvédelem céljait és a bizottság feladatait. A nagyérdemű beszéd elhangzása után Ruffy Pál, dr. Karsay Sándor, dr. Szilágyi Artur Károly, Szébeny Antal és Plathy Gyula szólaltak fel.

(—) **Magántisztviselők tanácsulése.** A Magántisztviselők Országos Szövetsége most tartotta első, alakuló tanácsulését Halász alelnök vezetése alatt. Az alapszabályszerű megalakulás foyamán a tanács titkárainak választotta Delej Lászlót, Földes Bélát és Viola Jenőt, jegyzőknek pedig Bognár Bélát és Zoltán Viktort, pénztárosnak Bodnár Dezsőt és ellenőrnek Gábor Bertalant. A szövetség ügyészei dr. Bokonyi Pál és dr. Besnyő Béla lettek. Az ipartörvény tanulmányozására kiküldött bizottságot legközelebb összehívják, hogy munkájáról a tanácsnak beszámoljon és nagygyűlés egybehívása dolgában határozat történjék.

(—) **A Magyar Építőművészek Szövetsége** most tartotta az évi rendes közgyűlését. A megejtett választások alapján az igazgatóság a következőleg alakult: I. mester Palóczy Antal, II. mester Wellisch Alfréd, ü. v. mesterek Quittner Zsigmond, Tőry Emil, Pecz Samu, Bobula János, titkár Fleischl Róbert, pénztáros Baumhorn Lipót, gazda Lajta Béla.

FŐVÁROS.

() **Az Erzsébet-sugárút.** A Dob-utca kiszélesítésének az ügye ma ismét a tanács elé került. A tanács a Dob-utca kibővítését nem ellenzi s azt javasolja, a közgyűlésnek, mondja ki elvben, hogy az utca kiszélesítését a Károly-körutól az Erzsébet-körutig sürgősnek tartja s utasítja a tanácsot, hogy a kibővítés végrehajtására a nyár folyamán készítsen megfelelő javaslatot s azt ősszel terjessze elő. Arról a tanács nem határozott, hogy a mostani lakáshiány idején egy olyan tömött utcavonalnak a kilakoltatása mekkora mértékben súlyosítja a lakásnyomort. Ez a része a Dob-utca kibővítésének, úgy látszik, nem érdekli a tanácsot.

() **A piaristák telke.** A középítési bizottság, mint megirtuk, legutóbb elfogadta a Belváros utolsó szakaszának végleges rendezésére azt a tervet, hogy a piaristák rendházát jórészen hagyják meg a helyén, a Városház-térből alakult Váci-utcai telket tartsa meg a főváros, az új plébánia templomot pedig az Eskü-ut és Váci-utca sarkán építsék meg. A tanács a bizottság javaslatát ma tárgyalta s elhatározta, hogy előbb a mérnöki hivatallal elkészíteti a részletes tervet, a magánépítési ügyosztályt pedig utasította, hogy a terv dolgában tárgyaljon a renddel s igyekezzék mielőbb végleges megállapodásra jutni.

() **Éjjeli omnibusz-forgalom.** A fővárosi közlekedési vállalat arra kérte a fővárost, hogy a Jardin de Paris, Folies Caprice és az Amerikai Park című nyári mulatókhoz éjjeli külön omnibusz járatokat rendezhessen be. A közlekedési bizottság hozzájárult a tárgyalás azon kérelméhez, hogy a Jardin de Paristól az Oktogon-térig 30 fillér, az Aréna-utig 20 fillér, az Aréna-uttól az Oktogonig pedig 12 fillér legyen a viteldíj. Az Amerikai Parktól és a Folies Capricetól a Váci-körutig közlekednek az éjjeli omnibuszok és itt ugyancsak 30 fillér a viteldíj.

() **A pénzügyi- és gazdasági bizottság** péntek délután kitűzött ülésén előterjesztésre kerül a pénzügyi osztály javaslata az Állatkert végleges rendezőtervének a megállapítása tárgyában. Ugyanakkor fogják tárgyalni a Budapesti Szegénysorsú Tüdőbetegek Szanatóriuma Egyesületének a kérvényét, az Erzsébet-Szanatórium kibővítése céljára szükséges 18.000 négyzetméteres fővárosi területnek használatra való átengedése iránt. A vízvezetési bizottság előterjesztést tesz 13.000 darab vízmérő beszerzése iránt.

() **Prielle Kornélia-utca.** A fővárosi közmunkatanácshoz ma ötven aláírással kérvényt adtak be a magyar politikai, irodalmi és művészeti világ legkiválóbbjai, melyben arra kéri a közmunkatanácsot, hogy a VIII. kerületi Vas-utczát, melyben Prielle Kornélia negyvenkét évig lakott és meghalt, „Prielle Kornélia-utczá”-nak nevezzék el. A beadványt a többi között aláírták:

Gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső, Berzevichy Albert, Berczik Árpád, B. Splényiné Blaha Lujza, Mikszáth Kálmán, Ábrányi Emil, Beöthy Zolt, Ujházi Ede, Gál Gyula, Márk Lajos, Popper Dávid, Bródy Sándor, báró Dóczy Lajos, Ambrus Zoltán, Görgel Arthur, Gyulai Pál, Falk Miksa, Wlassits Gyula, Váradi Antal, Lechner Ödön, Rákosi Jenő, Herczeg Ferencz, Vámbéri Ármin, Ignótyus, Molnár Ferencz és Pálmái Ilka.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Hétdik nap. —

Kis számu közönség előtt folytak le a mai versenyek. A nap egyik érdekesebb futama a rövid távu Kisbér öcsce-verseny volt. A hét résztvevő közül Mony győzött Gaboriau és Trombitás előtt, míg a fogadott El Mokhattam helyzetlenül futott. Nagy meglepetést okozott Katz im Sack győzelme a Beregvölgy-handicapban. A második helyre Pagony érkezett be Loredan előtt. A vert mezőnyben volt Sonnenwendstein és Jalouse. A nap harmadik futamát képező akadályversenyben a Mattausch-istálló két lovat is indított: Offot és Pédát. Ily sorrendben is érkeztek be, azonban nekilovaglás miatt diszkvalifikáltak mind a kettőt. Így a harmadiknak beérkezett Virágó lett első és Neruda második.

Részletes eredmény a következő:

I. **Tribün-díj.** Díj 3000 korona. Táv 2000 méter. 1. Zombory R. 56 sm Orphelin 61 kg. (Aylin), 2. gróf Henckel A. 46 pm Midshipman 59½ kg. (Blades), 3. Egyedi A. 66 pm Menyörgös 63 kg. (Carlslake). Futottak még: Méltó (Shersin), Alea iacta (Vivian). Könnyen három hosszal nyerve, háromnegyed hosszal harmadik. Tot.: 10:20, 20:31, 52.

II. **Handicap.** Díj 300 korona. Táv 1100 méter. 1. Capt. Don 46 sk Terem 51½ kg. (Pretzner), 2. Vida T. 46 pk Paula 47 kg. (Vivian), 3. gróf Batthyány E. 36 stpk Menotte 54½ kg. (Boardmann). Futottak még: Rancon d'un Roy (Baumgartner), Matterhorn (Pratt), Mayenne (Miles), Tolbiac (Taral), Brave (Birkenruth), Livtsu (Walkington), Tinca (Aylin), Galánta (Cockeram). Küzdelem után fél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:12, 20:29, 58, 52.

III. **Kisbér-öcsce verseny.** Díj 8000 korona. Táv 1200 méter. 1. Mautner V. pm Mony 52 kg. (Birkenruth), 2. báró Springer G. sm Gaboriau 56½ kg. (Carlslake), 3. Egyedi A. sm Trombitás 49½ kg. (Miles). Futottak még: Tilos (Ulrichshoffer), Vincenz Albert (Gulyás), El Mokhattam (Pretzner), Otage (Cockeram). Biztosan egy és fél hosszal nyerve, fél hosszal harmadik. Tot.: 10:02, 20:34, 41, 46.

IV. **Nyeretlen háromévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Táv 1300 méter. 1. Schindler L. sk Ambra 53½ kg. (Pis), 2. Meichl T. sm Par les yeux 58 kg. (Birkenruth), 3. Lossonczy E. pm Kellner 53½ kg. (Krouzil), (feltartva). Könnyen ötnegyed hosszal nyerve. Tot.: 10:47.

V. **Beregvölgy-handicap.** Díj 5000 korona. Távolság 1600 méter. 1. Br. Herzog M. 36 pk Katz im Sack 45½ kg. (Seiler), 2. Mr. Lincoln 36 pm Pagony 48 kg. (Boardmann), 3. Junker J. urhölgy 66 sher Loredan 53 kg. (Krouzil). Futottak még: Jalouse (Szente), Bandi (Taral), Bisamberg (Southey), Sonnenwendstein (Pretzner), Karline (Cockeram), Kevély (Miles), Palma (Jurnik), Nigger (Wivian), Capt Jack (Heidt), Torta (Ulrichshoffer). Erős küzdelem után félhosszal nyerve, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:17, 20:14, 53, 66.

VI. **Eladók akadályversenye.** Díj 3000 korona. Távolság 3200 méter. 1. Hg. Taxis S. 56 pk Virágó 70 kg. (Huxtable), 2. Egyedi L. id pm Veruda 74 kg. (Dillon). Off (Slinn), amely első lett és Péda (Pache), amely második lett, nekilovaglás miatt diszkvalifikáltak. — Tot.: 10:35, 20:31, 46.

VII. **Eladó kétévesek handicapja.** Díj 3000 korona. Távolság 900 méter. 1. Gr. Wenckheim D. sk Alabárd 53 kg. (Pis), 2. Dreher A. pk Nadine 53½ kg. (Vivian), 3. Szemere M. sm Zöld Marci 60 kg. (Szente). Futottak még: Matahari (Miles), Duranza (Birkenruth), Labor (Seiler), Melitta (Kelemen), Pletyka (Heidt). Biztosan egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:45, 20:30, 39, 32.

Budapesti ügetőversenyek.

— Ötödik nap. —

Az ügetőversenyek ma nagy hőségben csekély számu közönség előtt folytak le. Az egyes versenyekben nagyon kevés jó indult. Az érdektelen futamokat részint favoritok, részint pedig oldalseretek nyerték.

Részletes eredmény a következő:

I. **Palotai díj.** Díj 2400 korona. 1. Brunner és tsa Bariton (Switzer), 2. Wiener (Capellari), 3. Ischl (Rauch). Futottak még: Aga, Duc, Cyprienne. — Tot.: 10:58, 20:47, 38.

II. **Parnói díj.** Díj 1700 korona. 1. Báró Sennyey C. Dongó B. (Brown), 2. Flower (Ryerson), 3. Feri (Heinzl). Futottak még: Easter Child, Excellenz. — Tot.: 10:35, 20:37, 37.

III. **Junlus handicap.** Díj 2500 korona. 1. Dr. Hennoch Botha (Keefe), 2. Pompás (Capellari), 3. Prince

Gayton (Ederer). Futott még: Carrie Simmons. — Tot.: 10:20, 20:26, 33.

IV. Máltényi díj. Díj 2500 korona. 1. Báró Sennyey G. Gáya (Brown), 2. Györgyike (Baumgartner), 3. Esparanza (Keefe). Futott még: Pandur. — Tot.: 10:17, 20:22, 24.

V. Tátraverseny. Díj 3000 korona. 1. Winans W. Rabló P. (Armstrong), 2. Soci (Brown), 3. Botha (Keefe). Futottak még: Cyclonea, Aufpasser. Tot.: 10:17, 20:29, 31.

VI. Városi handicap. Díj 1700 korona. 1. Mr. Frank Ister (Rauch), 2. Bisztra (Capellari), 3. Szamócza (tulaid.). Futottak még: Dávid, Gyászos, Ékes, Admiral. Tot.: 10:43, 20:33, 41, 68.

VII. Kettesfogatu urkocsiverseny. Díj 2500 korona. 1. Pusztaberényi ménes Lotty—Lydia (Graner), 2. Vezér—Mázos (Csapó), 3. Huszár—Czimer O. (tulaid.). Futottak még: Nándor—Párka, Dobogó—Bors, Fondor—Kobor, Csángó—Betyár. Tot.: 10:54, 20:38, 40.

Nyílt-tér

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Rohitschi Tempelforrás étvágyat gerjeszt elősegíti az emésztést szabályozza az anyagcserét.

Nagybani rakitár Magyarország részére:

Hoffmann József, Budapest, VI., Bathory-utca 8. szám

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikeres az kalmasható közhvény-, asztma-, görvélykór-, sziv-, idült gyomor-, bél- és idegkórokból (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz (száz) teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelésintézet van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9-12 óra és 3-6 óra. Díjazott levelekre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Hazai termék! Hazai termék!

a Mohai ÁGNES-Forrás

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvíz. Ideges gyomorhaj, legesó-, fűdő-, gyomor- és bélhuraj, csonilágylás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben kitűnő eredménnyel használható, kellemes borvíz. 1 literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegekért 8 fillér térül vissza. Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** oszvári és királyi udvari szállítmónál. Budapest: Erzsébet-tér 8. Telefon 16-32.

THE GRESHAM

Eletbiztosító Társaság Londonban.

ALAPITATOTT 1848.

Magyarországi Igazgatóság Budapesten

V., Ferencz József-tér 5-6. (saját palotában.)

Köt életbiztosításokat a legköltségtől kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham

kötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Kölcsönök lefedezésére szolgáló kötvényei

azonnal nyújtanak fedezetet

öngyilkosság vagy párba

ugyszintén bírói ítélet

folytán beállott halál esetében.

A kötvények megtámadhatlanok és el-
évülhetlenek.

Vagyonállás 1906. december 31-én 229,546,518.48 K
Érvényben levő biztosítások — 600,000,000. —
Biztosított feleknek kifizetett — 571,800,000. —
Magyar értékek. elhelyezett díjtartalék 25,940,909.10

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Magyar Jogászegylet igazgató-választmánya Székely Ferencz elnöklésével ülést tartott, amelyen a könyvkiadó-bizottság jelentésével foglalkozott. E jelentés szerint a vállalat anyagi és erkölcsi eredménye egyaránt megfelelt a várakozásoknak. A vállalatnak eddig 504 előfizetője van és addig, míg e szám 600-ra emelkedik, a jogászegylet tagjaitól kedvezményes áron előfizetéseket elfogad. Elhatározta az igazgató-választmány, hogy 1909. szeptember 1-i lejáratú 600 koronás pályadíjat tűz ki valamely kereskedelmi jogi tárgy értekezésre, melynek pontosabb címét az e czélra kiküldött bizottság fogja megállapítani és a titkár-ság legközelebb a pályázati feltételekkel együtt közölni. Végül az elnök tett jelentést Szilágyi Dezső siremlékéről, melynek leleplezése még ez év november havában fog végbemenni az összes közéleti tényezők részvételével. Szilágyi Dezső emlékezetének pedig a jogászegylet külön ülést fog szentelni.

§ A Polónyi—Lengyel-pör a Kurián. Polónyi Géza volt igazságügyminiszter panaszára a budapesti esküdttörvényszék három hónapra ítélte Lengyel Zoltán országgyűlési képviselőt. Lengyel Zoltán védője, dr. Vázsonyi Vilmos az ítélet ellen semmisségi panaszt nyújtott be, amely a törvényszéktől ma érkezett fel a kir. Kuriához, ahol Bernáth Géza másodelnök Válcay Bertalan bírónak osztotta ki az ügyet. A semmisségi panaszokat előreláthatólag szeptember havában fogja tárgyalni a legfelsőbb bíróság.

§ A horvát osztrályfőnökök sajtópöre. Zágrábról írják: A „Hrvatska” nemrég azt írta Cernkovic horvát belügyi osztrályfőnökről, hogy Krapac püspök kinevezése alkalmából egyezséget kötött a püspökekkel, hogy az osztrályfőnök esetleges nyugdíjaztatása után a püspök anyagilag támogatni fogja. A lap felhívta szerkesztője, Lakanos József ellen Cernkovic, Mixics és Aramirky osztrályfőnökök, valamint dr. Krapac püspök sajtópört indítottak az ügyet tegnap tárgyalta a zágrábi törvényszék. A vádlott védője, Harambatic képviselő kijelentette, hogy a szerkesztőség nem tudja bizonyítani állításait, ennél fogva készen nyilatkozik hírlapi uton bocsánatot kérni a sértettek felé. A főmagánvádlók ebbe belenyugodtak s így a rágalalmazási pör befejeződött. A „Hrvatska” mai száma hozza, hogy közleményeit bizonyítani nem tudja s a három osztrályfőnököt, valamint Krapac püspöktől bocsánatot kér.

§ Képviselőházi tisztviselők afférja. A múlt év őszén Justh Gyula, a képviselőház elnöke, névtelen levelet kapott, melynek írója arra figyelmeztette, hogy a könyvtári tisztviselők délutánonként sörözgetéssel töltik az időt s kerülik a hivatalt. A névtelen levél — melyet Justh Gyula Dessewffy Arisztid elnöki tanácsos utján közölt a tisztviselői karral — nagy felháborodást keltett a könyvtári tisztviselők körében. Nyomozni kezdtek a névtelen levél írója után s a nyomozás eredményeképp arra a meggyőződésre jutottak, hogy a levélíró nem lehetett más, mint dr. Szabó Ödön könyvtári tisztviselő. Ezt a meggyőződésüket levélileg is tudomására hozták dr. Szabó Ödönnek, aki erre rágalalmazás vétsége miatt bünvádi feljelentést adott be tisztviselő-társai ellen. A rágalalmazási pört ma tárgyalta a büntető járásbíró-ságnál dr. Farkas Gyula büntető járásbíró. A bepanaszolt tisztviselőket dr. Tetétleni Armin ügyvéd védte, a panaszost pedig dr. Weisz Ödön ügyvéd képviselte a tárgyaláson.

A névtelen levél írását megvizsgáltatták Kempner Miklós irászakértővel, aki összehasonlította azt dr. Szabó sajátkezűleg írt nyugtáin levő írással, majd felkeresték azt a postatisztet a 6 számú postahivatalnál, ahol a levelet aláírva feladták. Ez a postatiszt azt mondta, hogy a levelet november 28-án délután 3 óra előtt néhány perczel adta egy közép-temetű angol nyirott bajuszu 25—30 év körüli férfi. Ez a postatiszt előtt hívásukra a képviselőházba s ott elvonultak előtte az összes tisztviselők s Ungar Jakab postagyakornok dr. Szabó Ödönben vélte felismerni a levél feladóit, mert két ízben is felénken és meglepetten nézett rá, amidőn ő a folyosón előtte elhaladt. Ugy ez, valamint az a körülmény, hogy csak dr. Szabónak állott érdekében a denuncziálás, mert segédkönyvtárosi állásra való előléptetésére számíthatott, mert a képviselőház levélpapírjához idegen nem juthatott, megerősítették benne a hitet, hogy

a levelet dr. Szabó írta. Ezen feltevésben van ma is Mikor dr. Szabó megtudta, hogy mi tisztviselők ő gyanúsítjuk, oltalomért az elnökhöz fordult. Az elnök azt tanácsolta neki, hogy tegyen büntető feljelentést. Dr. Szabó nem tudta, kik azok, akik őt gyanúsítják, ezért irtuk meg neki azt a levelet, amelynek alapján feljelentést tett ellenünk. A többi vádlót ugyanigy vallott, megjegyezve, hogy még most is dr. Szabót gyanúsítják az anonim levél megírásával. A vádlottak kihallgatása után Panka Károly, dr. Plechl Béla és dr. Nagy Miklós vádlottak viszonvadászt emeltek dr. Szabó Ödön ellen ugyancsak rágalmazás vétségeért a névtelen levél tartalmáért. Dr. Szabó Ödönt hallgatta ki ezután a bíróság viszonvadászt terhelte. Dr. Szabó ma is tagadta, hogy ő írta volna a névtelen levelet s becsületszavára jelenti ki, hogy ártatlanul gyanúsítják ennek szerzőségével. Most a tanukihallgatásokra került a sor. Lázár Lajos képviselőházi osztálytanácsos elmondta, hogy nek Dessewffy mutatta a levelet, mikor azt az elnökötől megkapta. Hogy ki írta a levelet, nem tudja. Viktor Béla volt a fegyelmi biztos. Ő sem tudja, ki írta a névtelen levelet. A szembesítésnél jelen volt, de nem emlékszik arra, hogy dr. Szabó a postatiszt látára megjelent volna. Ágner László fogalmazót azt vallotta, hogy november 28-án 3 óra előtt néhány perczel találkozott a földmívelési minisztérium árkádjai alatt dr. Szabóval. Kijelenti, hogy ő még most is dr. Szabót tartja a levél írójának. Következett Ungár Jakab postagyakornok, aki a 6. számú postahivatalnál az Aradi-utczában az jánlott levelek felvételével volt megbízva. A levél a képviselőház címfelírata miatt tünt fel neki s egy-két pillanatra ránezett a feladóra, mikor a bélyegdíjat átvette tőle. A feladó angol nyirott bajuszu 25—30 év körüli ember volt. A felek jogi képviselőinek kérésére a bíróság felhívta a tanut, nézzen szét a teremben jelenlevőkön s mutassa meg, kihez hasonlított a feladó. A tanu, aki szemmel láthatólag meg volt ijedve, hosszasan nézett körül s végre rámutatott Tóth Ferenczre:

— Ehhez az urhoz hasonlít!

Dr. Tetétleni konstatálni kívánta, hogy ez a tanu Nadler postafőnök és dr. Alfay Zoltán előtt határozotlanul kijelentette, hogy a feladó dr. Szabó Ödön volt, határozottan felismerte. A tanu erre kijelentette, hogy ő csak felismerni vélte dr. Szabó Ödönben a levél feladóit. Határozottan vallomást vagy kijelentést akkor sem tett. Dr. Tetétleni tanukkal kívánta igazolni, hogy a tanu mai vallomása ellentétben áll akkori kijelentésével. Hosszas vita indult meg a tanu megeskertése fölött. A bíróság a tanut megeskerte. Még néhány tanu kihallgatása következett. Ezután a bíróság a felek kérelmére a névtelen levél megvizsgálására kiküldte Kempner Miklós, Wagner, Premoszil és Tarczal törvényszéki irászakértőket azzal, hogy 14 nap leforgása alatt a vizsgálat eredményéről szóló szakvéleményüket terjeszték be. Ennek megtörténte után fog majd a bíróság a tárgyalásra újabb határnapot kitűzni.

§ Párty püspök zsarolói. Kovács Klotild s társnőinek zsarolási bünygyében dr. Lázár vizsgálóbíró ma befejezte a vizsgálatot s indítványtétel czéljából az ügyészséghez tette át az iratokat.

§ Lövöldözés a Taral-kávéházban. A Rákóczi-uti Taral-kávéházban nagyobb társaság mulatott ez év április 1-én éjjel. Mulatás közben a társaság tagjai összeveszttek s kimentek verekedni a Rákóczi-utca. Wald Ármín főpinczér azon hiszembben, hogy vendégei a czechchel elmenekülni akarnak, utánuk ment, de vesztére, mert valaki a vendégek közül kessél kétszer megszúrta. A főpinczér erre revolvert rántott s Timár István szabadnapos rendőrré, a társaság egyik tagjára, kétszer rálőtt. A súlyosan sérült rendőr a kórházba került, Wald Ármint pedig szándékos emberölés büntetésének kísérlete czimén letartóztatták. A letartóztatott főpinczért ma dr. Kovács vizsgálóbíró szabadon bocsátotta. Az eljárást azonban folytatják ellene.

§ Félbemaradt házasság. Schwarcz Ármín 23 éves kereskedelmi utazó éveken át udvarolt Pollák Malvin varrónőnek. A fiatalok között megbeszélt dolog volt, hogy egymáséi lesznek. Schwarcz Ármín meg is írta szüleinek, hogy házasodni akar s menyasszonya Pollák Malvin. A szülők azonban fiuk fiatal korára való tekintettel ellenezték ezt a házasságot s mindent elkövettek, hogy fiukat ezen terveről lebeszéljék. A szülők szeretet erősebb volt a szerelemnél s Schwarcz Ármín egy szép napon megírta lemondó levelét Pollák Malvinnak. A leány eleinte beletörődött a változott helyzetbe, de később ismerősni biztatására feljelentette Schwarczot, hogy ez házasság ígérés ürügye alatt több mint ezer koronát csalt ki tőle. A feljelentés következtében

Amerikai jéggel hűtött étterem

Aczel Gambrinus Nagyvendéglője

Szalmaözvegyeknek!! Ebéd Table d'Hotel 2 korona, egész nyáron nyitva.

Schwarzot vád alá helyezték család büntetéseért. Ma tárgyalta bűnügyét a büntetőtörvényszék Szepessy bíró elnökelete alatt. A tárgyaláson a bíróság nem látva beigazoltnak a vádlott bűnösségét, Schwarz Armin dr. Vadász Manó védelme után felmentette a vád alól.

§ Az erzsébetvárosi választás epilógusa. Harmadéve, az Eötvös-féle választás lezajlása után, Vázsonyi Ernő állatorvos és Benedek Dezső, az Eötvös-párt egyik főembere összeszólalkoztak egy fuvardíj-számia miatt, melynek kifizetését Benedek Dezső megtagadta. Az összeszólalkozás után Vázsonyi Ernő nyílttéri közleményben is megtámadta Benedek Dezsőt, aki erre dr. Odönni Miksa ügyvéd útján sajtópört indított Vázsonyi ellen. A sajtópört ma tárgyalta a budapesti büntető-törvényszék és becsületsértés vétsége címén 120 korona pénzbüntetésre ítélte Vázsonyit, aki felebbezett az ítélet ellen.

KÖZGAZDASÁG.

Tárgyalások az új kölcsön ügyében. Amit a Ház szombati ülésén — egész logosan és az igazságnak megfelelően — a pénzügyminiszter megcáfolt, de aminek még a nyári szünet előtt való bekövetkezését kiállításba helyezte, az ma bekövetkezett. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter a mai képviselőházi ülés alatt másfélóra beható eszmecsere-t folytatott Kornfeld Zsigmonddal, a Magyar Általános Hitelbank elnökével, amelyben alaposan meghányták-vetették a bekövetkezendő pénzügyi művelet részleteit. A kibocsátásra kerülő kölcsön nagysága végleg még nincs megállapítva, mindazonáltal Wekerle említett parlamenti nyilatkozatából kiviláglik annyi, hogy a kormány most az egész kölcsönnek csak egy kisebb részletét bocsátja ki. Ma már olyan hírek is forogtak közköze, hogy ez az összeg 80—100 millió korona lesz. Azonban ez nem kerül aláírásra, hanem — amint látszik — szabad kézből adatik el. Kornfeld holnap reggel a járadék ügyében Bécsbe utazik, míg Ullmann Adolf igazgató-helyettes ugyanez ügyben most Párisban tartózkodik. Ugy értesülünk, hogy Budapestben a tárgyalásokat csütörtökön folytatják.

Mezőgazdasági üzemi kérdések. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület üzemi bizottságának ülését Rubinek Gyula igazgató nyitotta meg. Ezután a bizottság elnökül Reusz Henriket választotta meg. Krolp Hugó titkár előadó tett jelentést az adóügyi felülvizsgálási szolgálat eddigi eredményéről, kimutatván, hogy már a kérdés stádiumában is jelentékeny adóvisszatérítést sikerült kieszközölni az OMGE segélyét igénybe vevő gazdák számára. Javaslatára elhatározta a bizottság, hogy berendezi a gyógyszer-tári számlák felülvizsgálatát is és erre állandó szakértőt alkalmaz, miután a gazda és cseléd közötti jogviszonyt szabályozó törvény a gyógyítás költségeivel is terheli a gazdát s a vidéki gazdasági egyesületek már is panaszkodnak, hogy ezen a címen illetéktelenül terhelik meg a gazdákat. A tárgyalás további során, melyben résztvettek Koppely Géza, Kossuthányi Tamás, dr. Szilágyi Gyula, dr. Rubinek Gyula igazgató, elhatározta a bizottság, hogy üzemi előadásokat rendez egyes üzemek jövedelmezőségéről s ezen gyakorlati oktatás keretében megsemméli az ősz folyamán a gyulavári uradalomban a czukorrépa-faj és a répalevél szárításnál alkalmazott technikát.

Eredménytelen erdő-árverés. Az a nagy pénzügyi krízis, amely főleg 1906—07-ben volt érezhető fakeskedelmünkben, még mindig érezeti hatását azáltal, hogy az eladásra kerülő erdők vételére alig-alig érkezik ajánlat s az erdő-árverések jórészt sikertelenek maradnak. Így a szászrégeni tutajozó-társaság a Kelemen-nyirmezőpataki erdőségeinek kihasználási jogára árverést hirdetett. A kikiáltási ár 2,740,000 korona volt. Az árverés azonban eredménytelen maradt, vevő nem jelentkezett. A társaság több más helyen levő erdőinek faanyagát szintén el akarják adni s mintegy husz millió koronában állapította meg az eladásra kerülő famennyiséget, továbbá az erdők mentén épült gőzfűrészek eladási árát. Valószínű azonban, hogy a későbbi árverések is eredménytelenek lesznek ugyanazon okból, mint az első, amelyen azért nem jelentkeztek vevők, mert túlságosan magasnak találták a fa eladási árát.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket közli: Bolez testvérek, kereskedők, Karczag; Bácskai S., kereskedő, Nagyvárad.

A szegedi kereskedelmi utazók szervezkedése. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének első helyi csoportja vasárnap délelőtt alakult meg Szegeden. Az alakuló ülésre a nagyszámú helyi utazók kivül mintegy 150 kereskedelmi utazó gyűlt össze az ország minden részéből. Megjelent még Auer Róbert tőzsdetanácsos, az országos egyesület elnöke, maróti Fürst Bertalan alelnök, Guttmann Zsigmond pénztáros, Kabos Ede főtitkár stb. Az alakuló közgyűlésen Szeged város törvényhatósága, továbbá a szegedi kamara, a Lloyd-társulat, a kereskedelmi testület s a szegedi kereskedő ifjak társulata is képviselve volt. Az ünnepi közgyűlést Auer Róbert elnök nyitotta meg. Ezután Bokor Pál szegedi helyettes polgármester a város nevében, Weiner Miksa kamarai alelnök pedig a szegedi ipar- és kereskedelmi kamara nevében üdvözölte a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületét a szegedi kerület megalakítása alkalmából. A közgyűlés ezután közfelkiáltással megválasztotta a szegedi kerület elnökévé Holtzer Tivadar szegedi nagykereskedőt, alelnökeivé pedig Solti Pál nagykereskedőt és Gerő Armin gyárigazgatót. Az új elnökséget a központ nevében Fürst Bertalan elnök üdvözölte. A közgyűlés után kétszáz terítékes banket volt a Kass-Otthonban, amelyen több felköszöntő hangzott el.

A Pénzügyintézetek Országos Szövetsége szegedi körzetének ülése. A Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetségének szegedi körzete vasárnap délelőtt közgyűlést tartott a szegedi kereskedelmi és iparkamara helyiségében. Az ülés legfontosabb tárgya a körzet elnöki állásának betöltése volt, mely néhai Vass Károlynak, a szeged-eszegrádi takarékpénztár igazgatójának elhunytá óta üresedésben volt. A közgyűlést Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos, szövetségi elnök Vass Károly emlékezetéről tartott kegyeletes beszédével nyitotta meg. Ezután következtek a választások. Elnökké Kofcs Elemér szeged-eszegrádi akarékpénztári igazgató, alelnökké Fári Antal hódmezővásárhelyi és Bogdán Zsvikó nagyikindai takarékpénztári igazgatók választották meg. Ezután előadások következtek, melynek sorát Szabó Gyula kamarai másodtitkár kezdte meg az adótörvény és az uzoratórvény azon intézkedéseinek ismertetéséről, melyek főképp a pénzügyintézeteket érdeklik. Az előadást tetszéssel fogadta a közgyűlés és utána vita keletkezett, melyben dr. Hantos Elemér szövetségi titkár körvonalazta leg részletesebben a teendők sorozatát és azt az álláspontot, melyet a szövetség e kérdésben elfoglal. Utána még két szakelőadás következett. Egyiket Krocák Károly bankigazgató, a másikat dr. Hantos Elemér szövetségi titkár tartotta élénk érdeklődés mellett.

Kelleti kivételünk érdekében. Greiner Béla, a Kereskedelmi Múzeum sanghaji levelezője, aki egy idő óta Budapestben tartózkodik, az ottani piacon kelendő árukból való mintagyűjteményét a Kereskedelmi Múzeum helyiségében (Akadémia-utca 3.) június hó 5-én és 6-án 11—1 óra között az érdeklődőknek bemutatja. A minták a következő iparágak köréből valók: zománcedények, szappan- és parfüm-árak, liszt, cukor, sárczipők, gablonci árak, tej, idő-órák, bőr-árak stb.

Közlekedés és közgazdaság. Ezzel a címmel dr. Bischoff Béla szerkesztésében egy közgazdasági hetilap jelent meg ma, mely az összes közgazdasági politikai kérdések művelését tűzte ki célul. Az első szám 16 oldalon változatos és érdekes tartalommal jelent meg s bizonyítja a szerkesztő elismert zsrnalisztikai képességeit. A lap előfizetési ára egész évre 12 korona.

A mezőgazdasági szesztermelők országos nagygyűlése. A mezőgazdasági szesztermelők ma tartották meg országos gyűlésüket Máthé László országos képviselő elnöklésével. Máthé László elnöki megnyitójában behatóan fejtegette a közeljövőben a képviselőház elé kerülő új szeszkontingensre vonatkozó törvényjavaslatot, melyet a mezőgazdasági szesz-

termelőkre nézve sérelmesnek tart. Részletesen ki-terjeszkedett a tervbe vett bonifikáció leszállására melynek szerinte káros hatása lesz. Ajánlja, hogy az országos gyűlés küldjön ki bizottságot, amely foglalja memorandumba a mezőgazdasági szesztermelők sérelmeit és e memorandumot holnap küldöttségileg adják át a pénzügyi, földmivélsügyi és kereskedelmiügyi minisztereknek.

Haasz Ignác (Nyiregyháza) azt kívánja, hogy a kormány a bonifikációkat érintetlenül hagyja meg, a kontingensek kiosztásának kérdését pedig egy évre odázza el. Indítványozza végül, hogy kériék fel a képviselőház tagjait ügyük támogatására. György Lajos ajánlja a bonifikációnak 2—4 és 6 koronában tervezett megállapítását 3—5 és 7 koronában megállapítani, a legközelebbi öt évben kibocsátandó év 9000 hl. kontingens pedig nem az újonnan keletkezendő gyáraknak volna felosztandó, hanem azoknak, akikből most a kontingens elvonatott. Schwarcz Jakab (Baja) indítványozza, hogy a kormányhoz benyújtandó memorandumon kívül a képviselőházhoz is intézzenek feliratot.

A nagygyűlés ezután elhatározta, hogy holnap, szerdán délelőtt küldöttségileg járul dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez, Kossuth Ferenc kereskedelemiügyi miniszterhez és Darányi Ignác földmivélsügyi miniszterhez, átnyújtva nekik memorandumukat. A küldöttség tisztelegni fog Justh Gyulánál, a képviselőház elnökénél is, átadva a képviselőházhoz intézett feliratot.

Kávéaukczió Fiumében. A braziliai San Paulo állam kormányja a valarizált kávéra felvett kölcsönök kamatainak fizetése végett egyelőre 50.000 zsák valarizált kávé bocsát eladásra. Az aukció műveletének végrehajtása a főbb európai kávépiacokon és pedig Hamburgban, Rotterdamban, Antwerpenben, Trieszben és Fiumében történik. Fiumében a Magyar kereskedelmi r.-t. közreműködésével megy végbe az aukció a legközelebbi napokban. Az alapár 50 frank. Ha jó árakat sikerül elérni, úgy a kávéaukcziók folytatattatni fognak.

Az Osztrák-Magyar Bank állása ez évi május 30-án ez volt: Bankjegyforgalom 1.819.668.000 (+ 100.619.000) korona, érczkészlet 1.499.528.000 (— 2.716.000) korona, leszámítolási tárca 499.509.000 (+ 81.390.000) korona, lombard-kölcsönök 71.664.000 (— 867.000) korona, adómentes bankjegytartalék 79.859.000 (— 103.336.000) korona.

Molnárok gyűlése. Lázár Pál orsz. képviselőtől a következő sorokat kaptuk: A magyar molnárok egyesülete nevében f. hó 7-ére és 8-ára egybe-hívott nagygyűlést az Országos Molnár egyesülettel való előzetes egybeolvadásig elhalasztom. Lázár Pál elnök.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkötő Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szárazfürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. — Kezelés egész napon át. — Kivánatra prospektum

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hódések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, hűgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagszerebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőr-bajok. Bőrvizsgálatok.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Maszatalata valódi áldás gyomorbaicsok-nak és székezőrűlésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza
 Kis üveg 40 fillér.
 Nagy üveg 60 fillér.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonátözsde.

Budapest, június 2.

A határidőpiacon a nyeli spekuláció ma 15 filléres árhullámzást rögtönzött. Kezdetben hőség...

A készáru piacon ma inkább volt egy kis üzlet. A malmok 12 ezer mázsa búzát vettek változatlan áron...

Eladatott:

- Buza. Tiszavidéki: 250 mm. 78 kg. 23.50 korona. 300 mm. 75.5 kg. 23.20 korona, 200 mm. 77 kg. 23.35 korona...

A határidőpiacon köttetett:

- Dél előtt: Előfordult kötések (50 kg.-kint): Buza 1908. októberre 10.36, 10.39, 10.26, 10.33. Rozs 1908. októberre 8.98, 8.92, 8.94, 8.84, 8.89.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 2 columns: item and price. Includes októberi buza, októberi rozs, októberi zab, júliusi tengeri.

Délutáni forgalom.

Délután zivataros esőt jelent az időjelző hivatal, mire az irány ismét elgyengült és az árak lemorzsolódtak.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 2 columns: item and price. Includes Buza októberre, Rozs új októberi, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri 1909 májusra.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. május 31-től június 1-ig.

Table with 3 columns: item, érkezett, elszállított. Includes Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

Értéktözsde.

A tegnapi lánnya irányzatot ma egy kis élénkítés váltotta fel. Kedvező hatással volt az irányzat javulására...

teljesen üzletellen volt a forgalom. Kötés csak a Köszénbánya és téglagyár, továbbá a Danubius-részvényekben fordult elő.

Előzőzsde.

Előzőzsde szilárd. Köttetett: Osztrák hitelrészvény 631.—631.25. Magyar hitelrészvény 748.25—749.—.

Déli tözsde.

Déli tözsde kezdetben szilárd; később gyengült. Köttetett: Osztrák hitelrészvény 631.50—631.—.

Utózsde.

Köttetett: Magyar hitelrészvény 748.—. Rimamurányi vasmű 599.—. Államvasut 689.—. Közúti vasut 533.—.

BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, június 2. (Saját tudósítónk jelentése.) Az időjárás még forróbb lett s így az irányzat nem javult.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.15—12.60 korona, mosoni 11.70—12.10 korona, tótfelvidéki 11.60—12.15 kor., déli vasuti 11.60—12.— korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.55—10.80 korona, csepeli 10.50—10.70 kor., pestmegyei 10.55—10.80, déli vasut 10.50—10.70 korona.

Arpa: morvaországi 7.30—7.70 kor., marchfeldi — kor., bécsvidéki 7.50—7.90 kor., tótfelvidéki 6.50—7.75 kor., csepeli — kor., győri 7.10—7.70 kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — korona.

Magyar tengeri: régi 7.—7.20, új — korona, cinquantin 8.—8.55, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 7.55—7.85 korona, elsőrendű 7.85—8.10 kor., válogatott 8.10—8.45 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, június 2. A tegnapi erős áresést a newyorki tözsde javulása valamennyire ellensúlyozta, úgy hogy a mai előzőzsde jobb hangulatban indult.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 630.75. Magyar hitel. —, Länderbank —, Államvasut 687.75 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 133.50 —, Alpési bányatársulat 658.50. Rimamurányi 559.—. Májusi járadék 97.30, Magyar koronajár. 93.35 Orosz érték —. Török sorsjegy —, Német márka 117.61.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 630.75, Magyar hitel 748.— Länderbank 442.—, Unio-bank 540.—, Államvasut 688.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 133.—, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 658.—, Májusi járadék 97.30, Magyar

koronajáradék 93.35, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.61, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 558.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti peiroleum —.

Bécs, június 2. (Osztrák értékek zárulata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.30, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.60, 1860-as sorsjegy 150.40 Osztrák hitelsorsjegy 460.— Angol osztrák bankrészvény 297.—, Bécsi Bankverein 521.75 Osztrák-magyar bank 1736.— Déli vasut 132.75 Dunagőzhajózási társ. 1018.— Dohány rész. 411.50 Cs. k. arany (vert) 11.36 Német bankv. 117.61 Osztr. Lloyd 417.— 4.2 száz. ezüst. jár 97.25—99.10, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 260.—, Osztrák hitelintézeti részvény 630.10, Union-Bank 539.50, Osztrák Länderbank 441.—, Osztrák-magyar államvasut 687.75, Elbavölgyi vasut 442.—, Alpési részvény 657.50, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 239.87, Lipótkohó 450.—, Töröksorsjegy 187.50. Tartott.

Bécs, június 2. (Magyar értékek zárulata.)

4 százalékos arany-járadék 111.60. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 144.50, Magyar hitelbank részvény 747.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 474.—, Rimamurányi 557.50, Magyar czukoripar 1808.—, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 93.30, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.40, Magyar nyer.-k. sorsjegy 187.50, Kassa-Oderbergi vasut részvény 362.—, Magyar jelzálogbank 435.75, Magyar keresk. bank 3310.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, június 2. (Tőzsdejelentés.) A tözsde megnyitáskor a pénzpiac kedvező helyzetének hatása alatt, meglehetősen szilárd volt az irányzat, ami jobb newyorki jelentések is kielégítettek.

Zárulatakor jegyezték: 4.2 százalékos papírjára-

dék 99.—, 4 százalékos osztrák aranyjára-dék 99.—, osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 26.20, orosz bankjegyek 213.95, 4 százalékos új orosz kölcsön 78.—, Disconto Commandit 174.20, Dinamit-truszt 164.50, Harpeni 197.20, Unifikált török járadék 96.20, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjára-dék 93.70, Magyar koronajára-dék —, Osztrák-magyar államvasut 147.50, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 214.20, Gelsenkircheni —, Laurakohó 209.—. Szilárd.

Frankfurt, (Zárulata) június 2. 4.2 százalékos papírjára-

dék —, 4 százalékos osztrák aranyjára-dék 93.95, 4 százalékos magyar aranyjára-dék 93.70, Osztrák hitelintézeti részvény 197.50, Osztrák-magyar államvasut 147.—, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.39, Bécsi Bankverein 131.75, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.20, 4.2 százalékos ezüstjára-dék 99.15, Osztrák koronajára-dék 97.25, Magyar koronajára-dék 93.25, Osztrák-magyar bank 124.60, Déli vasut részvény 26.30, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.33, Párisi váltóár 811.66, Union bank részvény 135.50, Alpési bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárulata) június 2. 4.2 százalékos ezüstjára-

dék 99.—, 1860. sorsjegy 153.50, Déli vasut 26.—, 4 százalékos aranyjára-dék 98.80, Osztrák hitelrészvény 197.80, Osztrák-magyar államvasut 147.—, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjára-dék 93.65. Nyugodt.

London, június 2. Angol consol 88 1/16.

Páris, június 2. (Zárulata) 3 százalékos Francia járadék 95.25, Osztr. aranyjára-dék 99.—, Magyar aranyjára-dék 95.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 501.50, 4 százalékos Olasz járadék 104.45, Déli vasut elsőbbségi kötv. 308.—, 5 százalékos marokkói járadék 515.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.80, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 508.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 96.42, 4 százalékos unifikált török jár. 96.25, Török sorsjegy 181.25, Török dohányrészvény 430.—, Osztrák föld-hitelintézet 1114.—, Osztr. Länderbank 470.—, Magyar jelzálogbank 460.—, Banque de Paris 1433, Banque Ottomane 725.—, Osztr. magyar állam-

vasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 690, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár —, Rio Tinto 16.28, Sucrerie d'Egypte 29 —, Tula 230 —, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 154, Chartered 22.75, De Beers 295 —, East Rand 104.50, Jagersfontein 91 —, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 58 —, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56, Váltó német piacokra (rövid) 129.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.62, Váltó Belgiumra (rövid) 7/8, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 251.20, Magánkamatláb 2. Sz. lár.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, junius 2. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 1485 darab élő borjút. Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 84-88 fillért, kivételesen 92-96 fill., középminőségű élő borjúkért 72-82 fillért, silány és rugott borjúkért 64-70 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénk volt, az árak 4-6 fillérrel kg.-ként emelkedtek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, junius 2. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 15015 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 7396 fiatal és 5914 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 120-121 fillér, kivételesen fillér; középnehéz 116-119; idős 108-114 fill.; könnyű 110-116 fillér; fiatal sertés 96-124 fillér, kivételesen fillér kilogrammonként élő sulyban, levonás nélkül. Az irányzat élénk; az árak 2 fillérrel emelkedtek.

Serteskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, junius 2-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül) fillér, Közép (páronként 300-400 kilogramm terjedő sulyban) fillér, Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 130-132 fillér, Fiatal közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 132-134 fillér, Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 136-140 fillér, Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) fillérig, közép (páronként 240 kilogramm sulyban) fillérig.

Sertéslétszám 1908. évi május 31. napján volt készlet 38803 drb., 1908. junius hó 1-én felhajtott 42 darab, 1908. junius 1-én elszállított 336 darab, 1908 junius 2. napjára maradt készletben 38509 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan nyugodt.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, junius 2. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 313 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 673 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 986 darab sertés, — darab süldő — darab malacz. Eladatott 729 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 257 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 104-108 fillér, ételsulylevonással fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül fillérig, ételsulylevonással 128-136 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig fillér, ételsulylevonással 128-142 fillérig, könnyű 220 kg.-ig fillér, ételsulylevonással 132-142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogramm felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — 142 fillérig, ételsulylevonással fillérig. Beltölt

süldő —96 fillérig, horvát süldő fillér Malacz fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élő sulyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. junius 2-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap egy-két hely kivételével száraz, derült és igen meleg idő uralkodott. A hőmérséklet maximuma: Egerben, Sopronban, meg Eszéken 33 C°, minimuma: Boifalun 7 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára.

Lényegtelen hőváltozás és elvélve zivataros esők várhatók.

Table with columns: Allomás, Jegenyesség mm, Hőmérséklet Celsius szerint, Irányzat és erője, Szélsebesség m/s, Hőmérséklet másként, Hőmérséklet másként.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: m. éter, jun. 2. jun. 1., m. éter, jun. 2. jun. 1., listing various locations and their corresponding measurements.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: CAJOR MATYÁS

HETI MŰSOR.

Table with columns: Junius, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Király-Színház, Népszínház (Vig-Opera), Magyar Színház, Fővárosi színház, Jeleni színház.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 1.

Kinevezések. A belügyminiszter a budapesti államrendőrséghez dr. Róza Imre fizetésnélküli rendőr-örvost rendőrkórházi orvossá; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Kelecsényi György dévai pénzügyi számtisztet a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez végleges minőségű pénzügyi számellenőrré, a bodrogközi járásba a járási számvevői teendők ellátása iránti megbízatással, Huszár Márton dési segélydíjas pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszté a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Oroszlán Károly dési díjazatlan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká, állomáshelyén való meghagyása mellett; a budapesti itélőtábla elnöke dr. Halla Aurél ügyvédjelölt és Gyarmati László végzett joghallgató, budapesti lakosokat, a budapesti itélőtábla területére díjas joggyakornokokká; a pécsi főügyész Varga Adám szekszárdi törvényszéki fogházort, czimzetes fogházör-mestert, a szekszárdi törvényszéki fogházhoz fogházormesterré, az altiszti fizetési osztály 4-ik fokozatába kinevezte.

Pályázatok. A budapesti kereskedelmi és váltó-törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét: Csicsmányon (Trencsén vármesze) postai ügynöki és Zombor városánál városi gyalogrendőr őrmesteri állásra 3 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

Peronospora, lisztharmat, sárgaság, egyéb gomba és rovar-károsítók ellen a szőlő, kert és mező részére

SCHLOESING

világhírű franciaországi, mezőgazdasági vegyész felgyelete alatt a marseilli Schloesing-ház 5 francia gyárában készített és a világ legelső elméleti és gyakorlati szakértőjével által kitérőnek elismert Bordói pora és Lecsapott kénporal biztos és olcsó védelmet nyújtanak. Leírás és árjegyzék mindenkinek díjmentesen. Egyedüli vezérkiviselet a magyar birodalom területére FRANKL ADOLF banküzlete, Budapest, Eötvös-u. 19. (Eötvös-udvar, saját ház). — Telefon szám 25-40.

SCHLOESING permetezője, háti- és kézi kénporfújtatója (a világon a legjobb és legtekélyesebb) szintén nálunk rendelhető.

Hogy lehet a beteg ember ismét egészséges?

UJ GYÓGYMÓD!

A modern orvosi tudomány leghíresebb vívmánya

Kataphorose gyógymód

Rendkívüli gyógyhatása a lezsgyosabb bántalmaknál is oly csodálatra méltóan érvényesül, hogy a biztos eredmények folytán a tiszteletdíj a betegségek gyökeres és teljes gyógyulása után fizethető.

E sehol nem létező kedvezményt azon betegek is igénybe vehetik, kik hosszú éveken át tartó betegségek vagy azok súlyos következményei miatt a gyógyulásra már minden reményt feladtak. E korzakkalkoto gyógymód hazánban egyelőre

Dr. MITZGER

hirnemes intézetében

Budapest, Andrássy-ut 51. szám. (Oktogon) I. emelet,

nyer alkalmazást — Hiteles és kimutatható, hogy közel 67 ezer beteg hagyta el teljes gyógyultán az intézetet.

Külön osztályok a férfiak és nők részére, külön gyógyszer-termék az idegbetegségek, érzékszervek atrofizálásai, elgyengülései vagy lelassulása elvezetett fáradt, impotencia, halgérzés, nyomor és félbántalmak, külön veresipilis és larmely enyves u. bajainál, száj, gége, torok-, orr-, szem-, fülbajok, külön húgy-ivarszervi bántalmak, régi krónikus folyás és egysírtéknél, vizeletzavarok, hólyag-, vesébántalmak, arany-nél, külön a csusz-, kövénny- és hűdési állapotok, fejbántalmak és bőrbajok gyógyítására.

Az intézet, mely pártatlan gyógyviskerek révén világszerte mint egyik a legjobbaknak van elismertve, hazánkban mint speciális szakintézet megközelíthetetlen magasságon áll, sőt a külföldi gyógyhelyeket is messze túszárnyalja, minnek leglényesebb bizonyítéka, hogy a betegnek minem kockázat mar előtte ki van zárva, miután bármely régi eredetű gyógyíthatatlannak tartott bántalomnál is a tiszteletdíjat teljes felgyógyulása után fizetheti a beteg.

Gyógyíltat az intézet csak személyes szakszertű alapos vizsgálat után fogad el, mely tehát a beteg személyes megjelölését legelőször feltétlenül szükséges lesz, mert csak a legújabb vizsgálati eszközök segítségével megállapított diagnózis alapján lehet legbiztosabban a szükséges orvosi tudományos gyógykezelés és ennek alapján teljes sikerű gyógyeredmény. Prospektus és levelekre kelvilágosított díjtalanul küld az intézet.

Az intézet egész nap nyitva

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1908. június 3-án.

Nemzeti Színház

Ifj. Barta Tamás

Színmű 3 felv. Irtá Hívós Kornél
Hj. Barta Tamás Pethes
Giza Alszegi I.
Kerechey Mihályi
Elza Vizvári M.

III. Kir. Operaház

Zárva

Nepszínház-Vigopera

Ezeregy éj.

Operett 5 felvonásban, 4 képben
Irtá Lindau, fordította Faragó
Jonó. Zenéjét szerzte Strauss J.

Vígyszínház

Reinhard Miksa Berlini szín-
társulatának vendégjátéka.

Salome és Nju.

Kezdeté fél 8 óraker

Magyar színház

A császár katonái.

Urtáma három felvonásban. Irtá
Földes Imre.
Karády István Vágó
Karády Zoltán Garas

Uránia színház

Spanyolország.

Kezdeté fél 8 óraker

Várszínház

Zárva

Király színház

100 év múlva

Énekes, táncos, látványos tréfa
8 felvonásban, 9 képben, irtá
Marios Ferencz. Zenéjét össze-
allította Marthon Géza.

Fővárosi nyári színház

Rombadölt oltár

Eredeti társadalmi színmű
Kezdeté fél 8 óraker

CHICAGO

Mozgófénykép vállalat

Bpest, VII., István-ut 39
Telefon 93-09.
Magyarország legelső mozgó-
fényképfelvételek osztálya.

Városligeti Nyári Színház

Viola, az alföldi haramia

Népszínmű 5 felvonásban
Kezdeté fél 8 óraker

Apolló Projektograf

(Telefon 68-39.)
Bölcsődal. Feltékenység a
halál után, Félelem az
apáchoktól, Rókadászat.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Parisiana-Esték

Godai Richárd ur vezetése alatt.

Ma színpadra kerülnek:

A fürdőkádban

(In der Badewanne). Irtá: Jules Lavetan.

Az erős darab

(Ein starkes Stück). Irtá: Julius Horst.

«A pénzes levélhordó»

(Der Geldbriefträger). Irtá: Golz Emil és Arnold

Österreicher Rudolf

felolvassa saját pikáns-satyrikus műveit.

Főszereplők: Ellen Isenta, Richard Goday, Schmiedl,

Österreicher, stb. stb.

Az előadások kezdete esti 8 óraker.

Terített asztalok. — Rendes helyárak. — Hideg

buffet.

Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

Bővebbet a falragaszok.

A télikeretben reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara

hangversenyez.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője

VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám.

A számaözegek legkedveltebb étterme.

Mérsékelt árak! * Kétféle kiszolgálás

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Telefon 107-46

Uj műsor! Ma este 7/8 óraker Uj műsor!

Vincent Lepieg csoport a repülő

Les 4 Deko Melange jelenet

és a 12 oroszán.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittalep* Beroznegyze.)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a
légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó
hatású még akkor is, ha vérzések eseteleorog fenn

Megrendelhető: Édeskútj L.-nál Budapeston és a
forrás kezelőegységénél Munkács.

Muschong-buziásfürdői

szénsav-művek

kártelen kívül szállítanak azon-
nal bármily mennyiségű ter-
meszetes vegyileg legtisztább
folyékony

SZÉN SAVAT
a világghírű buziasfürdői szén-
savforrásokból.

Össze nem tévesztendő mester-
segen előállított kevésbé ki-
adós szénsavval. — Megbízható,
szigoruan lelkismeretes kiszol-
gálás!

Sürgönyozim: Muschong, Buziasfürdő.
Interurban telefon 18. sz.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintatálmakat megszerzo
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

FABZTOR (bej. cég.)
BUDAPEST, VII., BEZSEBET-KÖRUT 17.
Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Michelstädter utóda

OSKÓ GÉZA

BUDAPEST, IV., Váci-utcza 3. sz.

A szabott árak a
talpa véve.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motoryállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy oséplést, mint malomüzemre kitűnően al-
kalmos, leggyyszerűbb benzinkomobliját, melyek
V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor
üzemben megtekinthetők.

Tejjes
jótállás
kifogás-
talan
üzemelt!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatlan olcsó szerkezet!

Rendkívül osekély benzinfogyasztás!

13-14 éves fiu is kezelheti!!!

Arjegytek ingyen! Olcsó árak részlelfizetésre!
300 drb emlémerő levél a Magyarországon üzemben
levő motorokról!

Magyar királyi államvasutak.
18622/908. számhoz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak zagrábi üzletvezetősége
nyilvános versenyt hirdet a zagrábi szavaparti szivattyu-
telepen létesítendő magasépítésményi munkák végrehaj-
tására.

A létesítendő épület, mint teljesen falazott létesítmény
lesz előállítandó.

A tervek, költségvetés, az egységárjegyzék, a szerző-
dési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek,
valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek
Zagrábban a magyar királyi államvasutak zagrábi üz-
letvezetőségének pályafentartási osztályában (Mihano-
vitca 12. szám, I. emelet 17. ajtó) a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi június hó 20-án
déli 12 óráig nyújtandók be a zagrábi üzletvezetőség
általános osztályánál (Zagrab, Mihano-utca 12. szám,
földszint).

Az ajánlatok 1 korona, az ajánlat mellékletei ivenként
30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő
felirattal nyújtandók be: «Ajánlat a zagrábi szavaparti
szivattyutelepen létesítendő magasépítésményi munkakra.»
Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak fi-
gyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis
1908. évi június hó 19-én déli 12 óráig az ajánlati vég-
összeznek 5/9, azaz ötszázalék banatpénz gyanánt teendő
le a magyar királyi államvasutak zagrábi gyűjtőpénztár-
nál (Zagrab, Mihano-utca 12. szám, földszint), akár
készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban.

A banatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem
csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti áru és értéktőzsdén leg-
utóbb jegyzett arfolyam szerint számíttatnak, de névérté-
ken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján be üldött ajánlatok és banatpénzek térti
vevénnyel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak üzletvezetőség előtt
ismeretlen ajánlattevők tartoznak szállítóképeségüket és
megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamra bi-
zonylattal igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint
tartoznak.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező
munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának,
kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat
megnevezni és annak képesítését igazolni.

Zagrab, 1908. évi május hó. Az üzletvezetőség.

JARDIN DE PARIS

(Párisi kert). ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT ÉS HERMINA-UT SARKÁN.

1/20 Nemzetközi kabarót, 1/20

MEDGYASZAY VILMA

Bársony, Kékény, Solti, Magyarai

Vendégjátéka a drezdai királyi Beldedre művészemlézetének.

Barrison Gertrud, Carl Christoff, Hans Freddy.

12-2 Tánctáncmulatványok. 2-4 cigányzene.

Kocsi és omnibusz közlekedés. — Jegyek előre válthatók Zipeer és

Königzel VI., Andrássy-ut 4.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán

Ma és mindennap délután 1/2-1/2-ig és este 1/2-1/2-ig kezdve az

európai hírd

CISKOVSKY

quartette-hangverseny, fényes változatos műsor.

Édes és meleg ételek. Rendes polgári árak.

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ ÖS-BUDAVÁRA TELEFON 4-49

Ma és mindennap

nagy díszelőadás

A Varietében, a Moulin-Rougeban fellépte az összes szer-
zőlejtett művésznőknek és művészeknek. — Kizárólag
eredeti attrakciók.

Tündéris kilavágítás, nagy vendéglő, nagy kávé-
ház, pezsgős-pavillon, amerikai-bar.

Európa legnagyobb és legelőkelőbb családi mulatóhelye.

Közlekedés egész éjjel: villamos, omnibusz és

bétkocsi végállomás.

Este 8 órától 9 óráig ingyen kinematográf a leg-
újabb képeket.

Bérléj-jegyek kaphatók: Andrássy-ut 19. Hirsch-negyelzősdő-
ben és az igazgatóságánál. Kodvesszményes jegyek az összes
tőzsdékben kaphatók.

saját gyártmány

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.
Spitzer Miksa utóda
HOLCZER
m. kir. szab. ékszerész.

Nagy raktár:
Gyémánt és
brilláns-butonok,
gyűrűk, melltűk és más
nemeskőáruk-ból.

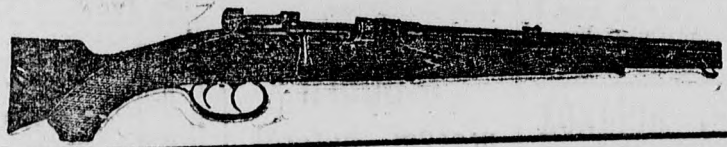
Saját gyártmány!
Ékszer átalakítás.
Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Hőser Bazár.
Gyár: VII., Király-utca 15.

Saját gyártmány!

Javítások elfogadtatnak!

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert
egy és kétsövű vadászfegyvereket,
flóberteket, karabélyokat, céllövő fegy-
vereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemlés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Butorvevők figyelmébe!

Menyasszonyi kelengyék, teljes lakberendezések, egyes butordarabok tekintettel a szállárd munkára és izléses kivitelre bámulatos olcsó áron szerezhetők be 21 év óta fennálló és előnyösen ismert

asztalos és kárpitos butorgyári telepünkön

Allandó kiállítás: Művészies urasági fényűzési butorokból, finom polgári és egyszerű polgári szükségleti berendezésekből. — Alólított cégnek fióküzlete nincsen, más PATYI céggel nem azonos, a mit tévedések elkerülése miatt kérünk tudomásul venni.

PATYI TESTVEREK

székesfővárosi butortelepe,
VIII., Rákóczi-ut 7. (Stern-palota PANNONIA-szálloda mellett)

Telefon 11-06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-08

Védelem víztulffogyasztás ellen

a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a

Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.

vízmérők szakgyára. = Saját gyártelep.

Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ékszerek, evő-
eszközök, nászajándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki magrendelésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen es bérmentve.

POLGÁRKÁLMÁN

műorás

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Természetes,
ezüst üstben
mindenkor frissen befőzött
kiváló finom

málnaszörpöt

szállít
Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és
O csász. és kir. Fensége József
Főherceg kamarai szállítója.

Kőbánya.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért

mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állan-
dóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitelű a leg-
finomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér
bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési
vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Ezen specialista legjobban ajánlható szerifelett gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház huvszervi és bajakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegséget

(hugyosöfolyást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség
megidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer
foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kivátra gyógyszeresek.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállodával szemben.)
Átjáró ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön várószobák.

BUTOR
DUS VÁLASZTÉKBAN
RÉSZLETFIZETÉSRE
RENDSZERVÜLTŐSÁGON
KARHATÓ
EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrássy-szárk)
EHRENTREU TESTVEREK
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-SZÁRKA)
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN. TELEFON 8227.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
kórházi tapasztalatai alapján

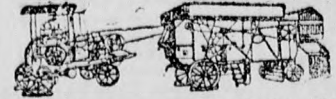
Dr. KAJDACS

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hugyosöfolyást, hólyagbajt,
sebeket, bajakórt (syphillist), bőrbajokat, elgyengült férfierőt,
idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóhatait, ideg- és hát-
gerincbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2.
Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.
Levél után is biztos gyógyulás.

Benzin-,
nyersolaj-
és szívógáz-**motorok**

Motoros csép-
lőkészletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem.
Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és
gépgyárainak

magyarországi egységárúlistát:

Szabó Emil és Társa
Budapest, V., Hold- utca 23. sz

nius 3.
KAT
megszere
Vállalat
ÓRÚT 17.
telefon 24-20.
da
ZA
a 3. sz.
MEBE!
Váci-ut 30
nőn al-
t, melyek
bármikor
tők.
Teljes
jótállás
kifogás-
talan
üzemérl!
szerkezet!
asztás!
eti!!!
szelésre!
üzemben
szletvezetősége
rti szivattyu-
táék végrehaj-
ott létesítmény
zék, a szerző-
ati feltételek,
tött feltételek
zárabbi üz-
(Mihanicvic-
alos órák alatt
nius hó 20-án
üzletvezetőség
za 12. szám,
letei ivenként
e a következő
bi szavaparti
munkakra.»
tok fognak fi-
apon, vagyis
aiánlati vég-
yanánt teendő
nyújtópenztar-
ldszint), akár
ékpapirokban.
ánlatához nem
éktözsden leg-
e, de növérté-
tpénzek térti
zetőség előtt
pességüket és
parkamra bi-
elepe szerint
árgyát képező
nem bírnának,
megbizottat
vezetőség.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 284

Vadászfegyverek
gyűlötmény, részben örökösökből származó egyenként is poton aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcs Lancaster 20 forint. Előfokú lakászerkezeti, modern Hammerles 35 forint. Greuer-zár, Bücksflinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher Drilling, valódi Krupp acélszövevényekkel 65 forint. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghammerles, ugyanitt egy 600 golyós gépezet, egy perzsa-szönyeg és egy motorkerékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben. Kossza-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Ropogós
csereznyét és egrest nagy-szeműeket élvezésre és befőzésre postakosaranként 2.40 koránt szállítja Szabó Géza Csongrádról.

Csereznyét,
nagy szeműeket postakosaranként 4 kor. ugorát, kalarabét, tököti zöla va babot, tököti, kelkáposztát, gombát, csukorborsót, spargát, carfiolt és új burgonyát, vegyesen 3 kor. ismét eladóknak külön árajánlat, Szabó Csongrádról.

Vigyázzon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Nevelőnőket
német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelv-ismerettel sürgösen keresek. Szegheőné S. Luiza, Budapest, VI. ker., Dessew IV-utca 22. 28322

Májusi
friss csemege juhurtot szállít 5 kgos bödönökben, 6 koronáért Hegyi téglásajt kilója 1.60 korona. Hegyi juhurtgyár, Nagyszabos. (Gömör m.) Helyi képviselők kerestetnek. 28508

Fénykép-készítéket
objektívvel, vesz, elad, cserél, híres Appolo lemezek egyedül-elárúsító helye.

HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 18., főköja: Kézsebet-körút 88. Alapítástól 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvege 70 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Ede Wien 19/1, Sommergasse 1. Főraktár Budapesten, Török J. Király-u. 12., Andrássy-ut 29. sz. Dr. Egger Váczi-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerertárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

Jogi,
politikai asszisztentákra, alap- és államviszágakra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre úgyszintén Államsszám-veletant államviszágára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapesti IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsautca 44.)

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vettek. SCHILLER ISIDOR, Síp-utca 8. 27133

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám,
Izabella-utcasarkán

BUTOR
árverésről, finom és egy szerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bőrfotellek, gyönyörű tükök, diván, borszék, íróasztal, porzasszönyeg és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Vilamos világitás
saját dynamóval, lakóháznak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Urasági butorokat, szönyegeket, csillárokat
és legteljesebb berendezésekkel (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédő, őr szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, börgarnitúrák és kárpitosfélekhez Perzsa, smyrna és más szönyegeken és függönyökben modern bronzcsillárokkal gáz, villamos stb.-hez. 26597

Magánnyomozó
18év. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélkül megfigyelését s eltűnt egyének és névtelen levelek írónak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 8. L 15. Telefon 108-52. 28887

Kolozsvári jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államviszágakra és alapviszágakra igen alaposan és lelkiismeretesen készítettük elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vissza sikert biztosítja 8 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Változójából speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbel érdeklődésekre ki merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Al-landó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Pénzkölcsönt
4, 4 1/2 és 5% alapon föld-birtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környéken levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 11a.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!
Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János
angol őr szabóterme-
BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.
Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

BUTOROK
háló-, ebédő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések és mahagoni butorok, szönyegok és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263
Károly-utca sarok.

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi osztrák Singer varrógép sárközönségtől 5 évi jótállással csakis
SINGER A.
műgépészeti Budapest, 16ú-let Akadémia-utca 56. Mindenemű varrógépek javítását legutjánosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Mérnöki műszereket
vez, elad, cserél, lejtme-rök, Planimeter, Teleskop Goerz—Zeiss—Trieder stb
HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13.
Főköja: Erzsébet-körút 38

Veresátonyabetóti
BARTÁ-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.—korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 88972

Ajtók, ablakok
VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK,
kapuk használ-tak és újak olcsón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál
Bpest. V., Korall utca 10. a nyugati pályaudvar közelében.

Fenyőborovicska
(Juntiperns) BARTÁ-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.—bermenny.
FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 26973

Csiz
A kontinensen a legerősebb jód brom gyógyfürdő. A megelőző győgyeredményekben nevezetes szerep jut az évszázados nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai felledezték. Megnyitási május 1-én. Számos előrendelt búrás, szanatórium, gyógytár, szonora, kávéház, lawn-tennis, kosárlabda, tárdulások. Vasút-állomás, postai tárdia helyben. Hivatalos orvos Dr. Kallós Jenő. Katonatisztek, Államhivatalnoknak elő és utó idejében 50% kedvezmény. Prospektusunk szolgát a fürdőigazgató. Az Aszanyviz rendelhető használati utasítással a fürdőigazgatósnál és Edeakuty L. főelárúsítónál. — Budapest

Szepességi csemegék
BARTÁ-féle veresátonya befőttes, málna, szamócza-, csipkebogyózt, gomba- és huskonvervkel, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kerjen árjegyzékelt.

A levegőnyesebb részlelteljesre
zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt
közszepesbeni áron a legújabb rendszerű
bank hitel
utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hángszerlelepen.
Prospektus és Árjegyzék ingyen
Budapest, Király-u. 58. szám.

MEGHODITOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BELA KRISZTOF TER 2

Kiadó
Lellén, a Balaton partján egy kényelmes villa. All negy szobából, két verandából, konyhából, és mellékhelyiségekből. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szönyegok, függönyök, terítők, csillárook, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Saját gyártmányu vas-és rézbutorok

Rézagy — — — 45.—frt
Vaságy matracczal 8.50
Gyermekágy — — 11.50
Sodronyágy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01.

„Stenográfia”
Országos Babelsberger gyorsíró és gépiróiskola Váczi-körút 33.
Díjtalan gépirásoktatás. Havonta új gyorsírás, gépirás és kereskedelmi szaktanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok.
Belratkozás naponta.
Váczi-körút 33.

Benzinmotorok
1-25 lóerőig műhelyünkben gyártilag kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
Kállai F. és Tsa
motortelepen
Bpest, Nagymező-utca 43
Ugyanitt használt gőz-oseplőkeszletek és őrőma mok is kaphatók.

2 nczal-, 1 nővari-, cselédzsoba és mellékhelyiségekből álló lakást keresek, lehetőleg a VI. v. VII. kerületben I. évi augusztus 1-re, saját részemre. Tenczer Gyula hirdetési iroda Szervita-tér 8. szám.

Most jelent meg!
A tanító
Fajusi életkép 3 felvonásban.
Írta: Bródy Sándor
Ára 2.50 kor.
SINGER és WOLFNER kiadása Budapest, VI., Andrássy-ut 10

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű
öltöny
vagy felöltő
Krausz F. és Tsa
őr szabómester
Budapest, Rákóczi-ut 69.
Videkre mintákat mértéksteli utasítással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Eladó urilak.
Budapesthez 1 és fél, vas-uti állomáshoz negyedórnyira fekvő 3 és fél holdas igen csinos belsőség, 8 szobás kényelmes urilakkal melléképületekkel, fél hold szőlővel, gyümölcsös és konyhakerttel eladó. A kertben kitűnő Artézi víz Czim a kiadóhivatalban. 28188

Püthető fürdőkád.
50 koronától is ebb, kádak 12 koronától fejlibb mindenféle szivattyú és vízvezeték berendezést vállalok
LEFKOVICS ADOLF
Wasselényi-utca 51/k. Erzsébet-körút és Harsány-utca között
Árjegyzék és rmentve.

UJDONSÁG!
GYULAI PÁL
DRAMATURGIAI DOLGOZATOK
Két kötet.
Ára füzve 16 korona. Diszkötésben 22 kor.
Kapható
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F és Fiai) r.t.-nál Budapest, VI. Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.